

pakampiais buvo girdėties: „Oho, jie nubėgo nuo mūsų ir pagaliau vėl turėjo sugrįžti!“

„Iš šitų apsiereškimų pamačiau, ko per visą Ameriką keliaudamas nemačiau.“

Tai tokios naujienės kaslink p. A. Račūno atsilankymo Mažonoj Lietuvoj.

Politikos savaitė

MEKSIKA.

Konstitucionalistai paskutiniose dienose padarė didelius žingsnius pirmyn — keliose vietose sumušė valdžios kareivius ir užėmė daug svarbių pozicijų. Ypač tvirtai jie laikosi šiaurinėje Meksikos dalyje, Coahuilos provincijoje. Dabar konstitucionalistai visas savo spēkas atkreipė ant to, idant greičiau paimti į savo rankas sekancius šiaurinės Meksikos miestus, kuriuos dabar valdo federalistai: Torreon, Saltillo, Monterey, Lampazos, Monclova ir Nuevo Laredo. Kaip praneša nekuri laikraščiai, tie visi miestai yra galutinai konstitucionalistų izoliuoti, taip kad greitu laiku butinai turi pulti.

Konstitucionalistų vadas, gub. Carranza, su 8,000 — 10,000 kareivių laiko apsupęs miestą Torreon.

Šiokių ar kitokių būdu greitu laiku turi pasibaigti ta baisi betvarkė Meksikoje, kur tiek bereikalingai pralieta nekaltų žmonių kraują. Prezidento Huertos padėjimas kasdien darosi sunkesniu ir pavojingesniu, nors jis nuo užimamos vietos visai nemano pasitraukti ir yra pasiryžęs laikytis iki paskutinių savo spēkų.

Pel. Diaz, kuris buvo apšauktas kandidatu į Meksikos prezidento vietą, dabar liko pasiūstas Japonijon, kur jis tur atlikti svarbią diplomatijos misiją, iš ten jis mano važiuoti į Franciją ir į Vokietiją. Matomai, prez Huerta sumanė pasiliuosuoti nuo jam pavojingo priešo, ir delei to prašalino jį laike prezidento rinkimo iš Meksikos.

Idant dasimušti to, kad Suv. Valst. pripažintų dabartinę Meksikos valdžią, Huerta pradeda žaisti su Japonija, su kuria projektuojama padaryti net sutartį, svarbiu punktu kurios bus daledimas imigruoti japonams į Meksiką. Meksikos sostinėje jaučiasi didis prielankumas japonams iš meksikonų pusės; ypač tas aiškiai apsiereškė, kada ėion pribuvo naujai paskirtas Japonijos ambasadorius Minehiro Adachi liepos 22 d. Jį sutikti bei pasveikinti buvo susirinkę keletas tukstančių studentų, tarpe kurių plevėsavo Japonijos vėliavos; valdžios įstaigos ir šiaip miestiečių namai buvo padabinti Meksikos ir Japonijos vėliavomis. Visur jautėsi kokis-tai ypatingas dvasios pakėlimas bei entuziazmas. Vienok prešingų Suv. Valst. kalbų bei krikštavimų beveik nesigirdėjo. Kiti gi laikraščiai praneša, kad liepos 22 d. mieste Meksiko atsibuvo trukšmingos demonstracijos priešais Suv. Valst.; jų iniciatoriais, būvę studentai. Kaip ten nebutu, bet padėjimas Suv. Valst. piliečių Meksikoje yra didžiame pavojuje.

Liepos 22 d. į miestą Frontera, Tabasco provincijoje, Suv. V. pasiuntė kanonierką apgynimui amerikonių interesų. Kaip reagoos Suv. Valst. ant Meksikos

greitoje ateityje, parodys rezultatas pasikalbėjimų tarp ambasadoriaus Wilsono ir prez Wilsono bei valst. sekret. Bryan'o.

Meksikos klausimas sukėlė daug ginčų Suv. Valst. senate. Vienį iš senatorių stovėjo už tą kad reikia, nieko daug nelaukt, ginkluota spēka nuraminti įsikaršėjavusius meksikonus ir apginti amerikonus ir ten esančią jų savastį. Kiti gi buvo tam priešingi — jiems daugiau pageidaujama, idant visi nesusipratimai delei suirutės Meksikoje but išrišti diplomatijos keliu. Karštai kalbėjo, kaip pirmųjų šalininkas, senatorius Fall iš New Meksikos.

Paskiausios žinios iš El Paso, Texas praneša, kad konstitucionalistų spēkos eina vis didyn, kad jie išlošė keletą svarbių miestų, kaip šiaurinėse, taip ir pietinėse provincijose ir kad danguma Meksikoje kalba, jog Huertos valdymo dienos suskaitytos.

BALKANŲ KARAS.

Užpereitą nedėdienį, kaip praneša liepos 21 dieną iš Salonikų, bulgarų kariuomenė sunaikinusi miestą Doxatos, iš kurio beliko tiktai griuvėsiai ir pelenai. Maža kalvutė nudien riogso tenai ir liudnai byloja apie niekuo nekaltas aukas ir bulgarų žvėriškumą. Doxoto miesto gyventojai nedėdienio rytą išvydę besiantinančią, keliu iš miesto Drama, bulgarų kavaleriją, prijuosantį grėsiantį jų gyvasčiai pavojų — pradėjo bėgti keliu linkon Kavalla, kur manė rasti prieglandą. Bet bulgarų kavalerija greitai sunaudojo jų sumanymą bei pasiryžė imti ir užstojo jiems kelią. Tuo tarpu pribuvo batalijonas infanterijos. Tokiu būdu kareiviai apsupė neapsiginklavusius, paprastus žmones, pradėjo juos žudyti. Moteris, kudikiai ir seneliai vyrai prašė bei maldavo kareivių, kad nežudytų jų, tačiau niekas iš jų maldavimus neatkreipė domos. Skerdė visus be pasigailėjimo. Kelias liko apdengtas nužudytųjų kunais. Tik tuoliems to miesto gyventojams pasisekė pabėgti ir pasislėpti turkų kaimuose, kur juos su noru priėmė bei priglaudė. Po skerdynių prasidėjo aplėšimai. Kas atsitiko su 500 asmenų, kurie pradėjo bėgti, sako, nežinoma.

Profesionalų rašeliai ir darbininkų asociacijos Solonikuose telegrafu išsintintinėjo po visą Europą ir į Ameriką atsišaukimus, pasmerkiančius bulgarų žvėriškumą — nesuskaitytinas skerdynes, žudymus senukų vyrų, moterų ir kudikių, deginimą miestų bei naikinimą visos provincijos.

Sako, kad skerdynėse daugiausia atsizypti armija, susidedanti iš paprastų žmonių, kurie dabartinio karo laiku paimti kariuomenėn. Tuo savo atsišaukimu kviečia visas darbininkų organizacijas paskelbti pasaulini apie bulgarų nenuojiegą, kad jie neturi teisės skersti nekaltų žmonių, kad jie neturi teisės toliau organizuotis į karo pulkus, nes toks jų organizavimosi neša pavojų miestų ir kaimų gyventojams, papraštams žmonėms.

Ir istikrujų, tokios skerdynės, kokiomis bulgarai atsizymėjo Doirane, Nigritoj, Serese, Doxate ir kitose vietose, parodo pasaulini, kaip nuožmus, žvėriški ir barbariški yra bulgarai.

Užbaigimui kruvinų Balkanų skerdynių pradėta jau tarybos. Liepos 23 d. iš Sofijos praneša, kad Serbija ir Graikija sutikusios vesti tarybas su Bulgarija Buchareste. Apie pabaigą šios savitės Bulgarijos delegatai, kaip menama, keliaus į Bucharestą ir pradės tarties apie sątaiką, kuri prasidės neužilgo. Rusijos caras pasiuntė Bulgarijos karaliui atsaką, ant jo prašymo, idant Rusija įsikistų ir sustabdytų tolesnį karo bėgį. Tarp ko kito tame atsake pažymėta, kad Bulgarija turi buti pasirengusi įkurimui sątaikos iš savo pusės paaukoti dalį savo teritorijos. Gi Rumunijos karalius Karolis atsakydamas į Ferdinando telegramą, paskelbė, kad jis davęs instrukcijas savo valdžiai nusiusti bei įteikti Serbijai ir Graikijai sumanymą, kad užbaigtų ginčus, nedraugiškus kivrėnus. Beto, Rumunija sutinka nesikišti į šiaurinės Bulgarijos geležinkelio bei telegrafinių komunikacijų. Toliau sakoma, kad Europos galybės užtikrinusios Bulgarijai, jog jos įsikisiančios į Trakijos reikalus, kurion veržiasi Turkija; Bulgarija delei to galinti buti rami ir nesirupinti. Ant Turkijos sumanymo, kad ir Rumunijai butų leidžiama dalyvauti sątaikos konferencijoje, pati Rumunija atsakiusi ir tą jos sumanymą atmetusi. Tačiau, reikia pasakyti, kad galima dar pabejoti apie įvyksiančią taip staigą tarp balkaniečių sątaiką. Gali įvykti ir neįvykti. Sątaikos prospektas dar gana tamsus bei neaiškus.

TURKIJA.

Europos čidžiosios galybės koncertas veidas veidan susidūrė su nesmagia situacija, kuri reikalauja labai taktingo diplomatinio veikimo, idant nepatekti abelman karan. Turkija, kaip ir reikėjo tikėti, atsiėmė be jokio pasipriešinimo Adrianopolį ir Kirk - Kilisseh. Bulgarija, netekusi pajiegy, žūri kaip iš jos atima jos pergalės vaisius, kuriais taip neseniai, rodos, ji labai didžiavosi. Tarybos apie pertrankimą karo eina, taip pasakius, vėžio, žingsniu. Liepos 22 dieną iš Konstantinopolio gautos oficialės žinios apie Adrianopolio paėmimą sukėlė tikrą bruzdėjimą ir neramumą diplomatinuose rateliuose. Skubiniai pradėta tarties, kas reikia daryti ir kokiuo būdu sulaukyti Turkijos veikmę. Rusija, sako, esanti pasirengusi priimti Europos mandatą ir priversti portą (Turkijos valdžią) gerbti Londone padarytą sutartį, kurią turkai baigia draskyti. Britiškas kabinetas liepos 23 d. žadėjo susaukti susirinkimą ir apsvartyti — ar galima leisti Rusijai į tai įsimašyti. Anglijos premjeras Asquith pane-dėlio vakare laikytoj savo kalboj išsireiškęs, kad Rusija gali paimti abi Bosforo pusi ir Konstantinopolio priešakį bei užpakalį, jeigu Turkija neapsisau-gosianti.

Austrija ligi šiol laikėsi nuošaliai. Tačiau, jeigu Rusija be jos pritarimo pasiryžtų lysti į Turkiją, tai ji, kaip Balkanų situacijos žinovai tikrina, butinai umu laiku paimtianti Sandžaką.

Ižengus turkų kariuomenei, po vadovyste Enver be'jo į Adrianopolį, Hadži Adil bei, buvusis vidurinių reikalų ministeris, liko paskirtas jo gubernatoriu. — Iš Kirk - Kilisseh žinios skelbia, kad to miesto gyventojai pasitike turkų kariuomenę su dideliu džiaugsmu: moteris pamačiusios turkų kareivius net apsiverkusios. Iš namų per langus metė kareiviams gėles ir siuntė pilnus džiaugsmo pasveikinimus.

Liepos 25 dieną į Londoną praneša, kad turkų kariuomenė ižengusi į svarbų Bulgarijos miestą — į Filipopolį. To miesto gy-

ventojai esą desperatiškame padėjime. Tačiau Bulgarijos legacija Londone apie turkų kariuomenės įėjimą į Filipopolį nieko nemini. Diplomatinuose rateliuose viešpatauja ta nuomonė, kad ties Filipopoliu galėjo pasirodyti kelios lekiančios kolumnos ir delei to pasklido žinios, buk Turkijos kareiviai paėmė jį. Betgi, kaip ten nebutu, yra jau tikrai žinoma, kad Turkijos kariuomenė traukia Bulgarijon gilyn ir kad paėmė Jamboli.

CHINIJA.

Iškilę pietinėj Chinijoj sumišimai eina vis smarkin; atsibuvę keliose vietose mušiai revoliucionierių su valdžios kareiviais neturėjo aiškių pasekmių, nors nuostoliai iš vienos ir kitos pusės buvo dideli. Arti Šanghaj'aus plaukioja 10 kariškų laivų, kurie yra pasirengę padėti revoliucionieriams.

Gen. Chan Kantone pagarsino Kvang Tung'o provincijos nepri-gulmybę. Jis užmeta Yuan Si-Kai'jui daug prasikaltimų, tarp kurių yra paskolos ir Mongolijos klausimai.

Labai galimas daiktas, kad pietinės Chinijos provincijos atsiskirs nuo Chinijos valstijos ir liks nepri-gulmingomis arba sudarys pietinių provincijų sąjungą. Svarbiausią rolę šitame naminyj Chinijos kare lošia miestai Kanton'as ir Šanchai'jus.

Apsaugojimui gyvasties ir turtu amerikonių, gyvenančių apimtose revoliucija Chinijos provincijose, pareikalanta, kad į tų provincijų portus pributų keletas laivų iš Suv. Valst. laivyno, stovinčio Azijos pakraštėje. Admirolas Nicholson tuoj išplaukė į portą Kulling, Kiang - Si prov., kur gyvena labai daug amerikonių ir kitų tautų žmonių.

Provincijoje Kiang-Si ir Kiang Su liepos 22 d. apskelbtas karostovis. Kiang-Su prov., kurios sostinė yra Šanghaj, šiose dienose atsiskyrė nuo chinų respublikos. Iš miesto Kanton'o išsikraustė tukstančiai gyventojų ir mano laikinai apsigyventi šiaurės apielinkėse, kur negresia tokis pavojus. Labai daug žmonių pasislėpė Portugalijos kolonijoj Macao ir Hong-Kong'e. Visi laukdami šitame mieste bei jo apielinkėse generališko mušio stengiasi kur-nors pasislėpti. Daugelis pardūda savo namus ir kitą savastį ir apleidžia miestą. Anglijos laivynas šitame porteliko žymiai sudrutintas.

Visi laukia, kad pribuvus gen. Lunga'iu su didžia kariuomene, ėia atsibus bausis mušis. Apie 60,000 kareivių yra pilnai pasirengę stoti mušin su valdžios kareiviais.

Vienok žinovai tvirtina, kad visai negalimas daiktas, idant Yuan - Si - Kai'jaus kariuomenė liktų pergalėta, nes jos kareiviai yra labai išlavinti, disciplina jų tarpe pavyzdinga, amunicijos dalykai taipgi gerai pastatyti, o valdžiai turi pakaktinai pinigų ir yra remiama kitų valstijų.

Galop ir tas apsiereškimas, kad Kong'o pirkliai ir pramoninkai neatjaučia tai revoliucijai, ji vargiai galės turėti geras pasekmes. Revoliucionieriai gi tvirtai tiki, kad išlaimejimas jų rankose; jų vadu yra gen. Huan - Hsing.

Is Visur.

Policijantai sulaukė didžiuosius kunigaikščius. Kopenhagenas, Danijoj, liepos 22 d. Tris rusų automobiliai, greitai bėganti, Koldinge užbėgo ant mėsininko vežimo, apvertė jį ir sužeidė keturius jame buvusius žmones. Automobiliai, nežiurint to atsitikimo, važiavo tolyn, bet mėsininkas apie tai pranešė telefonu policijai, kuri netoli Vokietijos sienos juos sustabdė. Tarp kitų buvo: didieji kunigaikščiai, caro giminiečiai, Dimitras ir Cyrilius; grafas Trubetzkoi, kunigaikščiai Kropotkinas ir Mesčuka, baronas ir baronienė Cressai bei grafas Šuvalov. Paleido juos važiuoti toliau tik tuomet, kai padėjo bankan pinigų atlyginimui už padarytą nuoskaudą.

Kuba rupinasi paskola. Havana, liepos 22 d. Kubos valdžia laukia sugrįžtant iš Suvienytų Valstijų savo ministerio, kuris Amerikon atvyko tuo tikslu, kad išgauti Kubai paskolą — keletą milijonų dolerių. Tarybos buvo vedamos su New Yorko firma — Speyer Brothers.

Waldo studijuoja policijos sistemą. Paryžius. New Yorko policijos komisijonierius Rhineland'as Waldo, kuris tuo tarpu gyvena Paryžiuje, studijuoja to miesto policijos sistemą. Paryžiaus policijos veikimas padarė jį didelį įspūdį, tačiau esą vietos pagerinimui.

Mme. Curie gyvenianti Paryžiuje. Neseniai buvo laikraščiuose paskelbta, kad garsi chemikė, poni Curie, žadėjusi ant visados apiešiti Paryžių ir kur kitur apsigyventi. Jinai tik vakacijos laiku važiuosianti į Varšavą ir organizuosianti tenai radiumo preparacijų laboratoriją. Po vakacijų vėl grįžianti į Paryžių, skaitysianti Sorbonso universitete paskaitas ir tyrinėsianti bei tęsianti savo darbą savo Paryžiaus laboratorijoje.

Nesutikimai tarp garlaivių kompanijų. Berlynas. Pereitą savaitę „The New York Times“ korespondentas pranešė, kad tarp dviejų Vokietijos garlaivių kompanijų — Hamburg-American ir North German-Lloyd — kilstantis tikras karas. Jų savitarpiniai sątikiai jau dikčiai įtempti ir kila ginėai. Tačiau, pagal padaryto kontrakto, ligi 1 dienos sausio mėn. jiedvi turi veikti sutartyje. Jeigu ligi pažymėtos dienos nebus galima priesti prie sutarties, tai nuo naujų metų pervežimo čienos bus papigintos.

Maištas Vatikane. Roma, liepos 23 d. Pereitame „Vien. Liet.“ num. jau minėjome apie iškilusį tarp papiežiaus šveicariškos dvardijos maištą. Šveicariškos dvardijos sąnariai pirmų pirmiausia reikalauja prašalinimo tiraniško bei autokratiško viršininko, pulkininko Repondo, ir nori, kad at-eityje paveltų jiems patiems išrinkti sau viršininkus. Popiežiaus sekretieriatas, kardinolas Merry del Val jų reikalavimus visiškai atmetęs. Delei to atmetimo jų reikalavimų Vatikano valdžiai tikėjosi formališku riaušių ir todėl įsakė kunigaikščini Ceccopieri, Vatikano žandarų viršininkui, idant žandarai butų pasirengę numalšinti šveicariškąją gvardiją, jeigu ta sukiltų ir verstina vers-

tų priimti jų reikalavimus. Priegtam šveicariškosios gvardijos sąnariams buvo pranešta, kad jie nedarytų demonstracijų; visus demonstrantus areštuosią popiežiaus žandarai ir išvaysią atgal — į Šveicariją.

Tris šveicariškosios gvardijos sąnarius, to judėjimo vadovus, jau išvarė iš Vatikano, kaip tik apsiereškė neramumas, keturius išvarė liepos 23 d. naktį, o dvylikai prisakyta pasitraukti spalio mėnesyje. — Išgintuosius palydėje jų draugai ir persiskyrimo valandoje spūskę: „Viva Garibaldi!“ Tuli jų net „Marseillaise“ dainavė. Tokios scenos, sako, Vatikanas dar niekuomet nematęs.

Nieko tame apsiereškime, reikia pasakyti, nėra taip nuostabaus: jeigu popiežius turi savo žandarus, tai visai natūrališka, kad turi kilti tarp kitų ir neužsiganėdinimas. Ypač tokie apsiereškimai nieko nebegali labai nustebinti šioje moderninėje gadynėje, kuomet visi žemesnieji sluogsniai pradeda reikalauti sau žmogaus teisių. Žmogus nori buti žmogumi.

Keturioliką angliakasių užmušė. Geilenkirehen, Vokietijoje. Liepos 23 d. rytą vietinėse angliakasyklose rado keturioliką negyvų angliakasių. Didelis kasyklų plotas įgriuves iš priežasties smarkaus lietaus.

Amerikėnai piligrimai. Roma, liepos 23 d. Amerikos ir Kanados piligrimų grupė, susidedanti iš 64 asmenų aplankiusi papiežių, kuris suteikė jai privatine audien-ciją. Tą grupę vedęs Londono vyskupas Fallon iš Ontario (Kanadoje) ir įteikęs papiežiui 2,000 dol. kaip šv. Petro skatikus. Kun. Fallon savo prakalboje pranešęs papiežiui apie Kanados ir Amerikos katalikų lojaliskumą šventam Tėvni. Popiežius suteikęs piligrimams savo apaštališką palaiminimą.

Darbininkų streikas Vokietijoje. Kiel. Liepos 18 d. sustreikavo laivų dirbtuvių darbininkai skaitliu-je apie 8,000 žm.; liepos gi 14 d. Hamburge panašiose įstaigose sustreikavo apie 20,000 žm.; Kiel'io streikas yra pasekme Hamburgo streiko.

Revolucija Chinijoje. Pekin. Dalis revoliucionierių, susidedanti iš 4,000 žmonių iš Nanking miesto Kiang-Lu provincijos, perėjusi upę Yang-Tse-Kiang su tikslu sumušti šiaurinius, liko dikčiai sumušti valdžios kareiviais.

Dr. Sun Yat Sen, būvęs laikinai Chinijos prezidentu, stovėjęs pirmiau nuošaliai nuo visų sumišimų, liepos 18 d. prisidėjo prie revoliucionierių ir išvažiavo į Nanking'ą.

Turkai užėmė Adrianopolį. Lonodnas, liepos 20 d. Turkų kariuomenė, vedama Enver-bay'jum paėmė atgal Adrianopolį. Bulgarų garnizonas susidėjo tik iš 2,000 kareivių, todėl kokių-nors didesnių pasipriešinimų iš bulgarų pusės beveik nebuvo; priegtam bulgarų garnizonas buvo gaves nuo savo valdžios paliepipimą turkams nesipriešinti.

Pasiryžimas susitaikinti. Londonas, liepos 21 d. Iš tikrų šaltinų sužinota, kad Graikija, Serbija ir Juodkalnija galutinai pasiryžo užbaigti karą ir užverti su Bulgariją taiką.

Visa ta trukdo paskutinių dienų Trakijos veikimas. Turkija

pranešė Europos valstijų valdžioms, kad ji reikalauja, idant rubežiu būtų upė Marica, o ne Enos-Midija linija. Tą savo reikalavimą ji remia ant to, kad ji visad tvirtai stovėjo už tą rubežių nuo Balkanų valstijų, bet ji buvo priversta vadstijū nusileisti. Ji tvirtina, kad bulgarų pasielgimas užimtose provincijose priverstė ją vėl pradėti aktyviškus žingsnius. Apart to Trukija pasižada nepereiti upės Maricos ir prašo valstijų apsaugoti ją nuo Bulgarijos ir pasistengti, idant but užlaikoma taika.

Vienok žymesnieji diplomatai nesitiki, kad valstijos prileistų Turkiją sulaužyti padarytą Londono taikos konferencijoj sutartį.

Sumišimai Chinijoj nesiliauna. Pekin, Chinija, liepos 21 d. Chinijos valdžia išsiuntusi dideles kariškas spēkas į revoliucija apimtas provincijas. Vienok kariuomenė — Mongolijoj lieka nejudinama.

Prezidentas Yan-Si-Kai norėjo važiuoti į pietines provincijas ir stoti kariuomenės priešakyje priešais revoliucionierius, bet jį nuo to pavojingo žingsnio atkalbėjo arti prie jo stovį žmonės, nes, kaip daugelis tvirtina, jį tenai but užmuše jo priešai.

Sulig pranešimo iš Londono dešimtis kariškų laivų plaukioja arti Šanhaj'aus ir yra pasiryžę kiekvienoje valandoje suteikti pagalbą revoliucionieriams. Arsenalas Kianguan'e, kur randasi apie 1600 kareivių, taipgi yra apsuptytas revoliucionierių, ir kareiviai negali išsilaikyti nepasidavę.

Maksim Gorkij važiuoja Rusijon. Neapolis, Italija. Maksim Gorkij galutinai pasiryžo važiuoti Rusijon, delei to paėmė jau nuo vietinio konsulio pasportą. Jis sulig paskutinio manifesto paliuosuojamas nuo visų užmetamų jam apkaltinimų ir dabar liuosai gali gyventi Rusijoje.

Iš Amerikos.

Dideli nuostoliai. Washington, D. C. Liepos 21 d. federalinės valdžios ekspertai paskelbė, jog Alabama, Georgia, Tennessee ir Florida valstijų bovelnos augintojai turės panešti kasmet kuone po 108,000,000 nuostolių, jeigu bus priimtas South Carolina senatoriaus Smitho sumanymas, draudžiantis auginti bovelną esančiose valstijose Atlantiko pakraščiais ir rytus.

Sufragistės Washingtonan. Iš Washingtono liepos 21 dieną praneša, kad į šį miestą atvyko daugelis sufragisčių, kurios liepos 31 d. mano paduoti senatui ir atstovų rumui peteijas. Tose peticijose bus prašoma pridėti prie konstitucijos priedą, suteikiantį visoms moterims balsavimo teises.

Moteris-sufragistės, važinodamos automobiliais į Washingtoną, pakeliais sako prakalbas ir renka parašus po savo peticijomis. Tuo tarpu jau keliauja būreliai iš New Yorko, Montanos, Tennessee, Virginia, Massachusetts, Pennsylvania, New Jersey ir kitų valstijų.

Mikytojai į Porto Rico. Washington, D. C. Pereitą savaitę pusėtinai skaitlius mokyklų mokytojų iškeliavo į Porto Rico ir užimti valdžios paskirtas jiems vietas. Daugiausia paskirta iš Illinois valstijos — 24 mokytojai.

Perkelia kituosna kalėjimuosna. Albany, N. Y. Kaip iš Sing Sing kalėjimo, to gėdą darančio visai Amerikai urvo, praneša, kad neužilgo neberekėsią talpinti po du kaliniu vienon kameron. Gauta nuo New Yorko valstijos kalėjimo departamento superintendento Riley įsakymas perkelti 185 kalinius į kitus kalėjimus. Iš tų 125 perkels į Auburn kalėjimą, o 60 į Great Meadow kalėjimą. Dabar Sing Sing kalėjime viso randasi 1441 asmuo.

Keista išvaizda senato prezidento. Liepos 21 dieną, kaip laikraščiai praneša, Washingtono mieste buvo šitoks gana juokingas atsitikimas. Senatorius Clarke iš Arkansas, senato pro tempore prezidentas, stovėjo prieš susirinkusius senatorius su pusiau apskustu veidu. Vice-prezidentas buvo kažkur išvažiavęs. Kai suskambėjo varpelis, apreiškiantis senatorių susirinkimą, senatorius Clarke maloniai sau sėdėjo barzdaskučio kresėje. Pažai, kurių čielas burys buvo išbėgę įeikoti senato prezidento, užtikę jį barzdaskutėje pranešė jam, jog senatas neturi vedėjo. Išgirdę tai senatorius skubinau pašoko, apsišluostė veidą ir nuėjo. Tokiuo būdu republikonai matė dailiai apskustą veido pusę, o demokratai — apžėlusią vienos dienos barzdą.

Gaisro aukos. Binghamton, N. Y., liepos 22 d. Nėpaklusumas arba įtikėjimas neišmintingam patarimui kartais padaro daug blogo. Apie 3 val. po pietų Binghamton Clothing kompanijos dirbtuvėje iškilo gaisras. Automatiškam aparatui suskambėjus bei apreiškus gaisrą, paliovė dirbti 125 jaunos merginos. Bet tasai signalas jų nenugazdino. Viena mergina, dirbanti ant ketvirto augšto net pastebėjus, juokdamas savo draugėms: „Tai vienas tų žinomųjų gaisro muštrų. Aš neisiu taip apsirėngus ant gatvės ir nerodysiu savęs“. Ir daugelis merginų vėl pradėjo dirbti. Už dviejų minučių jas apsupo liespnos ir dumai. Sukilo jos ir puolė prie siaurų laiptų, bet jau buvo per vėlu. Po aštuoniolikos minučių keturi augštų dirbtuvė pradėjo griuti ir virsti į pelenų kruvą.

Apie penkiosdešimtis merginų žuvo gaisre, ir apie kitą tiek sunkiai, beveik fatališkai apdegintų. Iš 125 merginų tiktai 17 liko nesužeistų. Gaisras kilęs sklepe, kur buvo daug skudurų, popierių bei išmalnotų rąstų. Kai merginos patyrė, kad signalas buvo duotas ne muštrai, jos pradėjo bėgti iš dirbtuvės, bet liespnos užkirtu kelią: laiptai ir elevatorius buvo lipsnų apsiausti. Kitos gi, matydamos kad nėra kito kio budo ištraukti gaisro nasrų — šoko per langus į gatvę ir užsimušė.

Galų gale reikia pasakyti, kad laimingai pasisekė nuo gaisro pabėgti tik toms, kurios dirbo ant pirmojo ir antrojo augštų. Sako, kad ugnis taip greitai parsiplatini, jog tik skubinau bėgant nuo augštųjų augštų but buvę galima pabėgti.

Amerikos jureiviai Kulingan. Liepos 22 dieną iš Washingtono praneša, kad Suv. Valstijų valdžia neužilgo žada siųsti savo jureivius į Kulingą, Chinijoj, apsaugojimui Amerikos misijonierių. Mat, tuo tarpu ten iškilo sumišimai.

Konsulatas iš Kantono praneša, kad Kwangtung provincijos sumišimai palietę Kantono prekybą — prikliai uždare krautuves ir vaizba sustojus.

Itaria sargus. Paterson, N. J. Liepos 22 d. naktį Helvetia Silk kompanijos dirbtuvėje, ant 11-os gatvės ir Sixth avenue, eksplodavo bomba. Nuo eksplozijos išbūrėjo langai vietomis muras sudras kytas ir gazo dudos pertrukusios. Nuostolių busiā padaryta į 500 dlo. Spėja, kad dinamituotojai bene bus tik pačios kompanijos sargai.

Cigaras ir dinamitas. Yonkers, N. Y. Liepos 22 d. Yonkerse į Park avenue tramvajų ant Getty Square įlipo darbininkas St. Nazzano, kuris vienoje rankoje laikė dinamitą, popieron įvyniotą, o kitoje degantį cigarą. Kiti pasazieriai, kaip tik apie tai patyrė, tuč tuojuas išėjo iš to vagono. Nazzano, turėjo užsimokėti 30 dol. bausmės, kurią teisėjas Beall prieteisė.

Gaisras Sing Sing kalėjime. Ossining, N. Y. Liepos 22 dieną, po pietų iškilo gaisras čia ir sudėgė tris to kalėjimo dirbtuves. Anot kalėjimo užveizdos, nuostolių busiā apie 150,000 dol. Pirmųjų pirmiausia gaisrą pradėjo gesinti kaliniai-ugnagesiai, o paskui tik pribuvo ir tikrieji ugnagesiai, kurie pagelbėjo kaliniams sulaikyti gaisrą, kad toliaus neišsiplėstų. Prie gaisro gesinimo buvo paimti 200 kalinių, tačiau nė vienas jų nepasikėsino pabėgti, nors tuo tarpu, kaip sako, lengvai butų pasisekė.

Tose sudėgusiose dirbtuvėse dirbo 250 kalinių, kurie dabar bus be jokio darbo. Kalėjimo užveizda Clancy tikrina, kad butinai reikia statyti naują kalėjimą. Sing Sing kalėjimo atnaujinti niekuo budu nėsā galima.

Gdytojas paaukavo savo gyvastį. Towanda, Pa., liepos 19 d. Dr. A. T. Randall, vienas iš žymiausių gydytojų šiaurinėje Pensylvanijoj, prarado savo gyvastį, stengdamas išgelbėti gyvastį vieno darbininko, kuris kasdamas 35 pėdų gilumo šulinį nuo aštraus gazo buvo apalęs. Dr. Randall, kuris umai buvo arti tos vietos, įsileido šulinin, idant suteikti darbininkui pagalbą, bet tenai mirtinai užtroško. Darbininkas, nors dar serga, bet išgys.

Priverstinai turės užlaikyti nedėdienį. Madison, Wis. Šiose dienose valstijos senatas po ilgų debatų priėmė atstovų rumo bilių, reikalaujančio, idant kiekvienas darbdavys, užlaikantis mažiausiai 7 žmonės, but priverstas suteikti savo darbininkams bėgyje kiekvienos savaitės vieną dieną, arba 24 val. (nedėdienį) šventės.

Taigi dabar nedėdienio užlaikymas bus paremtas ne tiktai ant tikibinių ritualų, bet ir ant civilinių teisių Wisconsin valstijoje.

Sulig sutarties paliuosnotas iš kalėjimo. Helena, Mont. Gubernatorius Stewart paleido iš kalėjimo tulą H. A. Hall iš Butte, kada kalinys pasižadėjo laike penkių metų išmokėti savo klientams pinigų sumas, ant kurių jis buvo juos prigavęs.

Hall turėjo bankinę įstaigą ir prigavo savo klientus ant \$50,000. Jeigu laike penkių metų neapmokės skolų savo klientams, tai bus priverstas sugrįžti kalėjimā ir dabaigti dar 7 metus bausmės.

Milžiniška apievarta. Washington, D. C. Valstijos izdo departamentas pagarsino metinę pinigų apievartą už pereitą administracijos metų, pasiibaigusį birželio 30d. Ta apievarta siekia milžiniškos sumos, butent \$7,071,520,000 — ji

yra augščiausia už visas kada padarytas Suvietų Valstijų valstijų izdo apievarta.

Išmiegojo 150 val. St. Louis, Mo. P. L. E. Kr. Fishel, tennis'ui miegojo be ilgam 150 valandų, t. y. virš 6 parų. Rėjusi namon iš žaidimo vėmė mergaitė pajuto nuovargį, atsigulė ir saldžiai užmigo. Atbudusi po 150 val. miego, kur ji skubinosi ant geležinkelio, kur ji buvo susitarusi susitikti su savo seserimi.

Policistai organizuojasi. Pittsburgh, Pa. Vietiniai policistai pradėjo skubiai organizuotiesi; jie pasiryžo sutverti savo uniją ir prisidėti prie Amerikos Darbo Federacijos. Virš pusės policistų išreiškė pageidavimą prisidėti prie unijos. Policijos unija stengsis dasimušti 8 val. darbo dienos (vietoj 9 val.) ir mokesnio už viršlaikį.

Išimtinai stovis Seattle. Seattle, Wash. Dar liepos 18 d. čia stovinių eskardos jureiviai užpuolė ir išardė kvateras socialistų, Industrial Workers ir Salvation Army. Miesto majoras, G. F. Cotteril, uždėjo cenzurą ant laikraščio „Seattle Times“, kuris pagyrė jureivių pasielgimą; paskui uždare pardavinėjimo įstaigas; patsai gi majoras vadovauja policijos korpusu.

Vienok jo paliepus atmetė teisėjas Humpfrey. Socialistai pasiuntė prezidentui Wilsonui pranešimą apie jureivių pasielgimą ir išardymą socialistų įstaigų. Socialistai visą tą kaltę meta ant jureivystės ministerio, kuris prieš tą vakarą, kuriame jureiviai padarė užpuolimus, pasakė karštas prakalbas prieš socialistus ir raudoną vėliavą.

Visų žiniai. Liepos 22 d. Waterburyje, Con. įvyko S. L. R.-K. A. kolonizacijos komisijos susiavizavimas, į kurį pribuvo komisijos nariai: kun. V. Matulaitis, V. Kovas ir V. Riktoraitis. Jie apžūrėjo vietas, aprinktas per p. A. M. Martų tarp Hartford, Conn. ir Springfield, Mass., ir pripažino jas tinkamomis iš visų atžvilgių lietuvių kolonizavimui apgyvendinimui. To viso dalyko programmas bus išdirbtas kiek vėliaus ir apskelbtas S. L. R.-K. A. organe „Drauge“.

Iš Lietuvos.

Sažakas, Ežer. pav. Miestelis stovi prie Luodžių ežero, turi apie 400—500 namų, daugiausia žydų gyvenamų, ir naują, gražią, tašytų akmenų, bažnyčią. Beto yra pašto-telegrafo skyrius, vartotojų draugija, 2 kredito kasos, aptieka, monoplis, keletas alinių ir keletas desėtkų slaptų smtklių; priegtam mokykla, valsčiaus raštinė, antstolis ir stačiatikių cerkvė.

Amerikiečių palikmai. Rusijos konsulas, kuris gyvena Chicagoj, siunčias į Kauno apskrįčio teismą 286 rublius, paliktus mirusio Akmenės valsčiaus valstiečio Juozo Gudavičiaus ir 743 rub. paliktus mirusio Telšių pav. valstiečio Antano Geriko. Tie pinigai bus atiduoti tiems žmonėms, kurie pristatys teismo pripažinimą, jog jie yra tikri inpediniai. Taip pat parsuončiamą kiek tai pinigų, paliktų mirusio Aigypte, netoli Kairo, Pašvitinio valsč. valstiečio Dominno Mačiuno, pirm ke-

letu metų iškeliavusio į pietinę Afriką.

Aknysta, Ežer. pav. Negirdėtas kovos budas su „Liet. Ukin.“ skaitytojais. Musų kunigas Budris pirmąją sekminių dieną paliepė zakristijinui išvesti iš bažnyčios tuos, kurie skaito „Liet. U. lė ir saldžiai užmigo. Atbudusi po 150 val. miego, kur ji skubinosi ant geležinkelio, kur ji buvo susitarusi susitikti su savo seserimi.

Kunigas mėgino varyti iš bažnyčios keletą moterų, bet papuolė ant tokių, kurios griežtai atsiskakė kunigo klausyti, o jų draskyti dar nedrįso. Taigi dabar emėsi vyrus vaikyti.

Gelazės Brolis. Vietinis „B—bės“ skyrius surengė Pyragių sodžiaus beržynelyje nemokamas gegužines. Oras buvo gražus, tai gegužinės pasisekė kuopuikiausiai. Gerb. Ig. Pl. su savo choru gražiai dainavo net beržynelis skambėjo nuo mielių tautinių dainelių. Buvę dar žaislų ir tautinių šokių su muzika, o „poniškiųjų“ šokių visai maža tebuvo.

Buvo taip-pat skrajojanti krasa. Krasoj buvo ir gražių atviručių, daugelis taitai mūsų dailininkų darbų atspūdžiai. Ir nors brangios, bet jų buvo išparduota daugybė. Buvę taip-pat bufetas be svaiginamų gerimų. Temstant buvo leidžiamos visokios ugnis.

Publikos dauguma buvo taitai kupiškėnų ir kitų aplinkinių parapijų apšviestys sodžiaus jaunimas.

Jaunimas visą laiką gražiai ir padoriai linksminosi. Tvarkos žiūrėjo keliolika iš skyrius narių patinktų tvarkdarių. Susirinkusieji visi buvo blaivūs. Kad ir buvo atėję keli girtuokliai, bet jie nedrįso ir eiti blaivųjų tarpan. Kiekvienam atsilankiusiam buvo prisegamos dirbtos gėlės. Jų nors buvo parupinta suviršum 500, bet atgalo pritruko, nes, netikėtinau prisirinko daug žmonių, gal tukstantis su keliais šimtais. Išlaidos, padarytos surengimui gegužinėms, sugrįžo iš uždarbino nuo bufeto, skr. krasos ir aukų. Gegužinės pasibaigė dar beštemstant. Tą pačią dieną Skyriaus Valdyba ir senesniems skyriaus nariams pakakinti užpirko mišias ir pamokslėlį prieš sumą.

A. Tauškutis.

Kupiškis, Ukn. pav. Niekad valstiečių taip nevargino, kaip šiemet su kelių taisymu. Kitais metais budavo nuvažiuosi du tris kartus, užveši kelis vežimus žvyro ir užtekdavo. Šiemet gi varo

ir varo sargybiniai, laksto po sodžius ir vis varo kelių taisyti. Esas prisakymas nupilti visi vieškeliai per 4 aršinas storumo, iškuopti ravai kad nebutų žolės, frudenį busiā kareivių manevrai todėl gerų kelių reikia.

Pusė bėdos tebutų dar, kad butų netoli žvyrio. Dabar gi kairiems reikia vežti bent 4—7 varstai žvyris iš upės, nes valstiečiai kad ir turi kur laukuose, meduoda. Per dieną gaisdamas tegali suvežti dvejetu arklių kokius 4 vežimus ir nei žymės nepadarai. Už netaisymą jau ir baudžiama kalėjimu arba pinigais. Nors pametęs visus laukų darbus vien tik kelius ir taisys. Dar tolyn žvyrio ir upėj nebebus nei kitur kur gaut nebus, bet ant to niekas neboja, spiria vežti, nors ir nė ra iškur. Gyva bėda.

Kai kurie valstiečiai galvoja, egeriaus butų, kad butų pamokėsnis pinigais už kelių kapno valdomos žemės dešimtemis lygiai: dvarininkams mokėtu stiečiams, nes vienos gaisra. Kiek ten už („L. U.“) gi nebutų jo.

Tauškutis.

Dej universitetui rinkimai. Birželio 27 Duma išrinko deputaciją pavesta rupintis, kad toleisčių atidengti universitucijon išrinkta: protok Golenkevičius, L. Povolockis, Bankovskis (V. Dumas atstovas prisiek. adv. Strumillo, A. Gordonas ir Frumkinas, ex officio deputacijoj bus ir miesto galva M. Venslavskis. Duma pavedė miesto galvai pakviesti į deputaciją dar šiuos žmones: gub. dvarininkų pirmininką S. Kraskovski, A. Pimenovą, P. Končą, Valst. Tarybos narį Chominskį ir inž. Vileišį.

Liaudies universitetas Vilniuje. Vietinių veikėjų švietimo dirvoje organizuojamas Vilniuje „Liaudies universitetas“, kuris busiās toksai, kaip liaudžiai skiriamas Peterburgo universitetas. Tam klausimui išanksto aptarti kviečiamas čionai kelioms dienoms lektorius Peterburgo liaudies universiteto P. Kogan'as.

Daugina veterinarijos gydytojų ir felčerių skaičių. Vilniaus gubernarijos sulig naujų įstatų įvedama 14 naujų vietų veterinarijos gydytojams ir 20 vietų apskrįčio felčeriams.

Veterinarijos gydytojai gausiā metams po 1,200 rub. algos ir po 300 rub. važinėjimo išlaidoms, o felčeriai metams — po 360 rub. algos ir po 100 rub. važinėjimo išlaidoms. Sulig tų pačių įstatų, gubernatorius turės teises išsiųsti kasmet du veterinariu 4 mėnesiams į veterinarijos institutus, kad jie ten galėtų ingyti daugiau savo mokslo žinių. Tam reikalui kiekvienas be savo pensijos, gausiās dar po 300 rub.

Šie įstatatai pradės veikti nuo liepos 1 dienos 1913 metų.

Kalėjimai. Šiuo laiku Vilniaus gubernijiniam kalėjime sėdi 800 su viršum kalinių. Veik visi šiuo laiku sėdintieji krim. prasikaltėliai; politiškųjų prasikalėlių dabar sėdi tik 8, tarp jų viena moteris.

Politiškųjų prasikalėlių skaičiaus sumažėjimas prasidėjęs nuo žiemos šių metų.

Verkų Kalvarija. Griaustinis. Birželio 27 dienos vakare apie 7—8 valandą Vilniaus apygardoje kילו didelė perkunija su lytum ir

stambiais ledais, kurie išmušė ja-
vus. Perkunas pataikė į Kalvari-
jos bažnyčios bokštą, nuderė jo
kertę ir sugadino stogą, ėmė van-
duo tekėti bažnyčion; parapijoje
užmušė vieną žmogų. Lijo per
visą vakarą, vanduo griovius iš-
griovęs padarė dang nuostolių.

Švieknos ukio ratelis. Švieks-
nos ukio rateliui (Ras. pav.) val-
džia paskyrė 1914 metams 500 r.
Tie pinigai bus atiduota rateliui
šiu metų pabaigoje. Jie duoda-
ma tik ta sąlyga, kad ir ratelis
paskirtų nuo savęs tiek jau, ir vi-
są sumą pavestų vietiniam pavie-
to agronomui.
(„Liet. Žin.“)

Vilnius. Birželio 15 ir 16 d. ap-
lankė Vilniaus lietuvius Peterbur-
go Mokslo Akademijos narys p-
fesorius Volteris.

Vidaus reikalų min-
leido Kaune iste-
draugija „Pašalinarija bai-
tarpe tik tris
Šiemet Vėnas, Breiva ir
gė 21 kl-
lietu-

Malvarija. Musų padan-
maitis X. kaip bejanynda-
stengias praplatinti lenkybę.
uo tikslu veltui išrašinėja lenkų
laikraščius ir kningas, dalina
kiekvienam, kurs šiek-tiek pažle-
berioja lenkiškai. Tam reikalui
kasmet leidžia pinigus dešimtimis
ir gaš šimtais rublių. Taip elgda-
mės daro skriaudą savo kraštui,
o išdalies ir bažnyčiai. Budamas
pats tikras žemaitis ir užimdamas
augštą vietą, galėtų ne vienam
akis atkasti.
Kalvarietis.

**Vilkaviškis, Suv. gub. Žydai pa-
veržia dvarus.** Vilkaviškio apskrityje
vis daugiau ir daugiau dvarų
atatenka žydams. Pirmąjį
dvarą žydas čia pirkė 1900 m., o
dabar žydai turi nupirkę 10 dvarų:
Budovanės, Novinkų, Marko-
vo, Jonavėlės, Laukupių, Paražu-
iškių, Gutkavo Penkinų, Purvi-
niškių ir Juozapavo. Nuomoja
žydai 4 dvarus: Pašeimenės, Dėt-
oniškių, Trydenės ir Pabarko;
valdytojais (komisoriais) yra 6
dvarų: majoratinio dvaro Paše-
menės, Karklių, Parausių, Varš-
vilių, Liubiškio ir Šilsodo. Žydai
perka dvarus dažniausiai dėl pel-
no, tikėdamiesi brangiau parduoti
juos arba valstiečių bankui, arba
privatiniams žmonėms. Paskuti-
niais metais jau pardavė Pašrivi-
čių ir Norvydų dvarų valstiečių
bankui, o Vaizbuniškių, Pilekal-
nio, Vilkabalių ir Vladislavovo
lenkams-ponams.

Įdomios iškasos. Štabs-kapito-
nas Janišėvas kasinėjo neseniai
Pakalniškių sodžiuje, Panemuo-
ny apylinkėje (Suvalkų gub.).
Bekasinėdamas užėjo senobės ka-
pa, kuriame rado kiaušų, trilin-
kai supintą kasą, peilių, pinigų ir
daug papuošalų. Daugybė pini-
gų ir parašai ant jų rodo, jog tai
XVII amž. turtingos moters ka-
pas (karal. Jono-Kazimiero lai-
kų).

Janišėvo iškasenos galės duoti
nemaža medžiagos Lietuvos histo-
rikams.

Duosnį auka. Vilniaus gub.
Ivarininkas Paklevskis-Kaziela
nirdamas paliko 36,000 rublių
abdarybės reikalams. Iš tų pini-
gų 10,000 rublių gavo Vilniaus
Greitosios pagalbos įstaiga.

Rugių pirkimas. Vilniaus inten-
dantura nutarė kariuomenės rei-
kalams 755,000 pudus rugių pirk-
i pas vietos žemdirbius.

K. Buga. Sekmadienyje išva-
žiavo iš Vilniaus kalbininkas K.
Buga. Vilniuje budamas jis per-
žiūrėjo visą lietuvių žodynui me-
džiagą, koki yra L. Mokslo Drau-
gijos kningyne ir archive, nura-
šė ištraukas. Parašytąjį žodyno
medžiagos aprašymą pristatys
Peterburgo Mokslo Akademijai.

Siesikai, Ukm. ap. Javų derl-
pas mus šiemet yra toks:
vidutiniai, kviečiai gražu-
rojus kol kas auga lab-
šienapjutė labai pra-
pjauni, tas ir pus-
lietus lija. Ja-
arams labai
binin. Dienininkai
ngūs: už dieną moka po
ir valgyti duoda.

Žilvytis.

Vaškai, Pan. apskr. Senai
vaškiečiai troško mokyklos ir
gubernatoriui padavė prašymą,
kad leistų. Bet daugel klūčių
buvo: vieni norėjo mokyklos, kad
ir patiems reikėtų ją laikyti, kiti
sakė, kad jeigu taip, tai nereikia.
Vieni iš neturto taip kalbėjo, kiti
iš tamsumo. Musų tėvai, girdi,
gyveno be mokyklos, ir mes gy-
vesime. Bet musų gadynėje nebe-
galima be rašto gyventi. Ar tai
kariuomenė, ar tai svetur kur iš-
važiavus, sunku aklam žmogui.
Šiemet atsirado nemažas burys
žmonių, mylinčių apšvietimą.
Šiomis dienomis Vaškuose buvo
1-mos ir 7-os senunijis sueiga.
Surašė nutarimą, kad apsiima
Vaškuose paimti nuomon namus
liaudies mokyklai. Šiemet abie-
jų senunijų valščiai mokės moky-
tojni algą. Yra viltis, kad greitai
susilauksime ir mokytojo. Atei-
nančią žiemą iš išdo girių gausim
medžiagą, tik reikės suvežti ir
plečių patiems nusipirkti. Nebėra
ko gailėtis išlaidų, by tik galima
bus įsitaisyti mokyklą. Kad ir
yrauau Skrebotiškyj liandies mo-
kykla, bet visam valsčiui tai tik
kaip juroje lašas vandens. Antrai
esant, vis daugiau sutilps vaikų,
vis apie 100 jų gaus šio-ko-tokio
apšvietimo. **Svieta parėjunas.**
(„Viltis“.)

Vabalninkas, Panevėžio pav.
Motery draugija ir jos veikimas.
Motery Draugijos skyrius čia in-
kurtas 1909 metais. Beveik kas
paskutinis kiekvieno mėnesio ne-
dėldienis rengiami narių susirin-
kimai, per kuriuos daromos pa-
skaitos, (šiemet, pavyzdžiui, P.
S. turėjo indomą paskaitą apie
vaikų auklėjimą — kuniškai, pro-
tiškai, doriškai ir tikiškai.) pa-
sikalbėjimai, svarstomi bėgamięji
reikalai, trumpiau betariant —
gvildinama moterų klausimas,
moterų buvio pagerinimas. Neliko
viskas vien žodžiais. Suma-
nyta inkurti moterų ukio mokyk-
la. Tam reikalui pernai metais
nuirktą dešimtinę žemės su ne-
kokių triobėsių, kuriame, patai-
sius, bus galima patalpinti audi-
mo ir nėrimo dirbtuvė.

Lietuvaitės, nuo seno dailiai iš-
siasudamos, nešioja drapanas sa-
vo rankų darbo. Bet delei išei-
vybės sumažėjo darbininkai, pri-
reikė moterims užsiimti kitokiais
ukio darbais (kuriuos pirmiau vy-
rai padarydavo). Kitos ėmė la-
biau grožautis kitų išdirbiniais,
negu savo, todėl kai-kurios pra-
dėjo manyti ir net sakyti, kad ge-
riau sankrovoje nusipirkti, negu
namie pasidaryti. Taigi kad pa-
lengvinus darbą ir sutraukus esan-
čią medegą, Vabalninko skyrius
ir inkurė audimo ir nėrimo dirb-
tuvę. Audžiama skaros (skepe-
tos), milai, čerkesai ir kitokie
įvairūs audiniai; (meriama kep-
rės, pirštinės, blauzdinės (panė-

kos) ir k. Galima pirk-
sisakyti tokių daiktų
medegos arba ir
Mergaitės p-
Narėms,
už tam tikr-
kurios du-
Mažomis staklėmis,
du nuo-
audimą pasiima sau,
tik už bovelną. Pagerin-
dirbtuvės muštuvais galima
ksti ir parastose staklėse; na-
ems muštuvai duodama dovanai.
Ta pati.
Lieplankė, Telšių apskr. Musų
jaunimas po truputį kyla iš mie-
go. Noriai skaito kningas, laik-
raščius ir mokinasi rašyti. Nors
nuvargę sunkiu darbu, bet nieko:
tuoj imasi už kningos, ar už plun-
kšnos ir randa širdies nuramini-
mą. Linksmiasi padoriai ir pa-
vyzdiniai. Man-keko būti vienam
tokiam pasilinksminime. Buvo
labai malonu ir smagu. Išgirdau
ir pamačiau tai, ko nesitikėjau.
Jaunimas pasakė eilių, padaina-
vo, pažaidė tautiškų žaidimų. Pa-
skaitė apie alkoholio kenksmingu-
mą, papasakojo apie sodžiaus
jaunimo ydas. Buvo malonu. Tik
senesniems, prisigėrusiems
senobės puvėnų, čia tai nepatinka.
Bet tokių neverta nei paisyti, o
kita — jų ir nedaug: savaime su
laiku persimainys. Prakilnes-
niems nevertėtų į tai atsižvelgti,
o tik varyti savo prakilnų pradė-
tąjį darbą. **V. P.**
(„Šaltinis“.)

tinimo delei netiesoto tardymo
vedimo. Senatas atmainė tik pa-
latos nuosprendį.

Žydų persekiojimas. Kijev. Žy-
dų persekiojimas, kuris buvo lai-
kinai sustojęs, dabar vėl atsinau-
jino. Areštams nėra galo. Vieti-
nis gubernatorius paskelbė, kad
bus baudžiami ir tie, kurie namų
savininkai, kur bus užtikti betei-
siai žydai. Delei to namų savi-
ninkai sergsti patįs naktimis na-
mus, nepasitikėdami savo tar-
nams. Ant nekurių gatvių susi-
organozavo liosa namų savinin-
kų milieija, kuri aštriai sergsti,
kad žydas nejkeltų kojos į jų na-
mus. Sunkius laikus perleidžia
dabar Kijevo žydai.

Milijoninis palikimas. Maskva.
Nesenai paplito žinia, kad tele-
grafistas stoties „Bielokamenna-
ja“ Kramovič gauna mirusio Pa-
ryžiuje savo dėdės palikimą sumo-
je 40,000,000 rublių. Iš pirmo nie-
kas tam netikėjo, bet galop žinia
liko patvirtinta oficiališkai, ir
Kramovič su dviem Maskvos ad-
vokatais išvažiavo Paryžiuon, i-
dant užtvirtinti pinigus ant savo
vardo. Sunku apsakyti apie už-
ganėdinimo bei džiaugsmo jaus-
mus, sukeltus iš priežasties tų
milžiniškų palaikų. Atsiveikin-
damas su savo draugais, Kramo-
vič pažadėjo padovanoti jiems
\$500,000 rublių. Iki šiam laikui
Kramovič uždirbdavo po 40 rub.
į mėnesį. Vienok kiti praneši-
mai tą galutinai užginėja.

Užtikto senovės pinigus. Polta-
va. Mžestelyje Verguny neseniai
surasta labai daug pinigų: 216
št. didesnės vertės ir 8 svarus
smulkių sidabrinų. Ant pinigų
stovi parašai: „Petr I“, „Anna
Joannova“, „Ekaterina I“, „Si-
gizmund“, 1622 m. Jų skaitliuje
yra „grivna“ 1709 m. ir 3 kap.
1704 metų.

Žemdirbystės institutas. Šiemet
Voroniežiuje atidengiamas augšta
žemdirbystės mokykla. Studentų
šiemet priims tik 80 žm., žydų vi-
sai nepriims.

Pasmerkimas L. Tolstojaus
raštu. Peterburgas, liepos 22 d.
Rusijos Šv. Sinodas nutarė sunai-
kinti tris pomirtinius Leono Tol-
stojaus veikalus delei to, kad, anot
Sinodo, tuose jo raštuose visai ne-
tinkamai aiškinamas „Senasis
Testamentas“.

Policijos viršininkas kalėjime.
Kijev. Buvęs apsaugos skyriaus
viršininkas Kuliabko liko patup-
dytas tvirtovėn ir atlieka bausmę
kamoje, kuri yra gret Stolypino
užmušėjo Bogrovo kameros.

Pamenklas S. A. Muromceviui.
Maskva. Ant Dono vienuolyno ka-
pinų pradėjo statyti pamenklą
ant kapo pirmsėdžio 1-os V. Du-
mos S. A. Muromcevo. Pamenklo
viršunė turėjo būti padabinta ve-
lionio biustu; vietinė dvasiškijos
valdžia tam užprotestavo ir pakė-
lė klausimą, ar galima ant kapi-
nių statyti kokius-nors pamenk-
lus, apart koplytelių bei kryžių, ir
ar galima ant paminklo viršaus
uždėti ne kryžių, bet ką-nors ki-
tą.

„Dašnakutiun“ byla. Tiflis.
Byla 24 sąnarių „Dašnektiun“
partijos kurie buvo Tifliso teis-
mo palatos nuteisti katorgon, ne-
senai buvo nagrinėjama senate.
Garsus advok. Zaruđnyj prašė at-
mainyti ne tik teismo nuosprendį,
bet ir paliuosuoti juos nuo apkal-

me; žmonės nerimastauja ir daug
kalba apie sątikius tarp kun.A.
Miluko ir parapijonų. Liepos 6 d.
parapijonams reikalaujant, buvo
susauktas visuotinas parapijos
suirinkimas, kuriame apščiai
dalyvavo vyrai ir moteris; išviso
susirinkime dalyvavo virš 700
žmonių. Visų vienbalsiai nutarė,
kad dar kartą reikia atsišaukti
prie dvasiškos vyriausybės, rei-
kaliaujant prašalint iš tos para-
pijos kun. A. Miluką; tam padėt
30 dienų laiką. Jei praėjus tam
laikui nebus atimtas nuo mu-
sų kun. A. M., tai nutarta ap-
šaukt visuotiną parapijonų strei-
ką — neit bažnyčion ir visai ne-
duot bažnyčios reikalams pinigų,
pakol neliks parkeltas kitas ku-
nigas. Liko išrinktas komitetas,
kuris inėš tą klausimą ant drau-
gysčių susirinkimų.

Liepos 13 d. buvo pusmetinis
šv. Jurgio Kareivio draugijos su-
sirinkimas, kuris nutarė, kad jei-
gu bus apšauktas parapijos strei-
kas, tai draugystės sąnariai taipgi
tur streikuot; jeigu kas laužys
tą nutarimą ir eis „skebaut“, tai
tas bus nubaustas 5 dol., o toles-
niai bus prašalintas iš draugys-
tės sulig sąnarių nutarimo.

Iš savo pusės kun. A. Milukas
leidžia paskalas per savo pasi-
siuntinius, kad nuo tų draugys-
čių, katros yra jam priešingos,
jis atimsias čarterį, o tuos žmo-
nes, kurie vadovauja parapijos
susirinkimuose, pasodįsias kalė-
jiman; kalba, kad jis turis jau
net valdžios leidimą tą padaryti.
Tai, mat, koki dabar pas mus
viešpatauja betvarkė.

Putinas.
SHENANDOAH, PA.
Štai liepos 15 d. pas mus ant
kelių mėnesių atkeliavo iš Brook-
lyno žinomas visiems lietuviams
kompozitorius ir dainininkas **Mi-
kas Petrauskas.** Jis čion atvaži-
avo ne pasilsėjimui, bet su tikslu
pamokinti vietinę jaunuomenę
tinkamai dainuoti, griežti ant į-
vairių instrumentų ir, pagaliaus,
iškiepyti patraukimą prie scenos
ir nurodyti teisingus kelius see-
nos dirvoje. Kiek galima buvo
patėmyti, Mikas Petrauskas —
tai stebėtinios energijos žmogus,
pilnai pasišventęs dailai ir lietu-
vių labui; priegtam, pas jį ran-
dasi gabumai ne tik muzikališ-
ki, bet grynai pedagogiški, ką
aiškiai patvirtina Lietuvių Kon-
servatorijos vedimas Brooklyne
ir jos skyrinose Waterbury'je, Ct.
ir Elizabettport'e, N. J. Taigi,
labai but geistina, kad Shenan-
doah lietuvių jaunuomenė tin-
kamai pasinaudotų gera proga.
Vyrai ir merginos, visi imkimės
už dainavimo, muzikos ir scenos
dalykų — juk turime geriausią
mokytoją ypatoje neseniai čion
pribuvusio Miko Petrausko.

Reikia taigai pridurti, kad
musų miesto jaunuomenė supran-
ta dailos naudą ir turi prie jos
partukimą, nes, pribuvus Mi-
kui Petrauskui, visi sujudo ir la-
bai karštai imasi už darbo. Pasi-
rodo, kad yra daug gerų balsų.
tik, žinoma, reik juos tinkamai
išlavint. Linkėtina visiems ge-
riausios kloties muzikos srityje!
Dirbkim su atsidavimu laike vi-
so buvusio Shenandoah'ryje Mi-
ko Petrausko, o naudą iš to turė-
sim labai didelę...

Dailos Mylėtojas.
LAWRENCE, MASS.
Liepos 13 d. keletas jaunų
vaikinių ir merginų turėjo išva-
žiavome į Boston'ą. Ten kartu
su vietiniu jaunimu puikiai pasi-
važinėjome ant laivo; bostonie-
čių buvo daugiau. Bostono jau-
nimas man buvo beveik nepažis-

PHILADELPHIA, PA.
Mes, šv. Jurgio parapijos są-
nariai, esame dideliame sujudi-

me; žmonės nerimastauja ir daug
kalba apie sątikius tarp kun.A.
Miluko ir parapijonų. Liepos 6 d.
parapijonams reikalaujant, buvo
susauktas visuotinas parapijos
suirinkimas, kuriame apščiai
dalyvavo vyrai ir moteris; išviso
susirinkime dalyvavo virš 700
žmonių. Visų vienbalsiai nutarė,
kad dar kartą reikia atsišaukti
prie dvasiškos vyriausybės, rei-
kaliaujant prašalint iš tos para-
pijos kun. A. Miluką; tam padėt
30 dienų laiką. Jei praėjus tam
laikui nebus atimtas nuo mu-
sų kun. A. M., tai nutarta ap-
šaukt visuotiną parapijonų strei-
ką — neit bažnyčion ir visai ne-
duot bažnyčios reikalams pinigų,
pakol neliks parkeltas kitas ku-
nigas. Liko išrinktas komitetas,
kuris inėš tą klausimą ant drau-
gysčių susirinkimų.

Liepos 13 d. buvo pusmetinis
šv. Jurgio Kareivio draugijos su-
sirinkimas, kuris nutarė, kad jei-
gu bus apšauktas parapijos strei-
kas, tai draugystės sąnariai taipgi
tur streikuot; jeigu kas laužys
tą nutarimą ir eis „skebaut“, tai
tas bus nubaustas 5 dol., o toles-
niai bus prašalintas iš draugys-
tės sulig sąnarių nutarimo.

Iš savo pusės kun. A. Milukas
leidžia paskalas per savo pasi-
siuntinius, kad nuo tų draugys-
čių, katros yra jam priešingos,
jis atimsias čarterį, o tuos žmo-
nes, kurie vadovauja parapijos
susirinkimuose, pasodįsias kalė-
jiman; kalba, kad jis turis jau
net valdžios leidimą tą padaryti.
Tai, mat, koki dabar pas mus
viešpatauja betvarkė.

Putinas.
SHENANDOAH, PA.
Štai liepos 15 d. pas mus ant
kelių mėnesių atkeliavo iš Brook-
lyno žinomas visiems lietuviams
kompozitorius ir dainininkas **Mi-
kas Petrauskas.** Jis čion atvaži-
avo ne pasilsėjimui, bet su tikslu
pamokinti vietinę jaunuomenę
tinkamai dainuoti, griežti ant į-
vairių instrumentų ir, pagaliaus,
iškiepyti patraukimą prie scenos
ir nurodyti teisingus kelius see-
nos dirvoje. Kiek galima buvo
patėmyti, Mikas Petrauskas —
tai stebėtinios energijos žmogus,
pilnai pasišventęs dailai ir lietu-
vių labui; priegtam, pas jį ran-
dasi gabumai ne tik muzikališ-
ki, bet grynai pedagogiški, ką
aiškiai patvirtina Lietuvių Kon-
servatorijos vedimas Brooklyne
ir jos skyrinose Waterbury'je, Ct.
ir Elizabettport'e, N. J. Taigi,
labai but geistina, kad Shenan-
doah lietuvių jaunuomenė tin-
kamai pasinaudotų gera proga.
Vyrai ir merginos, visi imkimės
už dainavimo, muzikos ir scenos
dalykų — juk turime geriausią
mokytoją ypatoje neseniai čion
pribuvusio Miko Petrausko.

Reikia taigai pridurti, kad
musų miesto jaunuomenė supran-
ta dailos naudą ir turi prie jos
partukimą, nes, pribuvus Mi-
kui Petrauskui, visi sujudo ir la-
bai karštai imasi už darbo. Pasi-
rodo, kad yra daug gerų balsų.
tik, žinoma, reik juos tinkamai
išlavint. Linkėtina visiems ge-
riausios kloties muzikos srityje!
Dirbkim su atsidavimu laike vi-
so buvusio Shenandoah'ryje Mi-
ko Petrausko, o naudą iš to turė-
sim labai didelę...

Dailos Mylėtojas.
LAWRENCE, MASS.
Liepos 13 d. keletas jaunų
vaikinių ir merginų turėjo išva-
žiavome į Boston'ą. Ten kartu
su vietiniu jaunimu puikiai pasi-
važinėjome ant laivo; bostonie-
čių buvo daugiau. Bostono jau-
nimas man buvo beveik nepažis-

PHILADELPHIA, PA.
Mes, šv. Jurgio parapijos są-
nariai, esame dideliame sujudi-

me; žmonės nerimastauja ir daug
kalba apie sątikius tarp kun.A.
Miluko ir parapijonų. Liepos 6 d.
parapijonams reikalaujant, buvo
susauktas visuotinas parapijos
suirinkimas, kuriame apščiai
dalyvavo vyrai ir moteris; išviso
susirinkime dalyvavo virš 700
žmonių. Visų vienbalsiai nutarė,
kad dar kartą reikia atsišaukti
prie dvasiškos vyriausybės, rei-
kaliaujant prašalint iš tos para-
pijos kun. A. Miluką; tam padėt
30 dienų laiką. Jei praėjus tam
laikui nebus atimtas nuo mu-
sų kun. A. M., tai nutarta ap-
šaukt visuotiną parapijonų strei-
ką — neit bažnyčion ir visai ne-
duot bažnyčios reikalams pinigų,
pakol neliks parkeltas kitas ku-
nigas. Liko išrinktas komitetas,
kuris inėš tą klausimą ant drau-
gysčių susirinkimų.

Liepos 13 d. buvo pusmetinis
šv. Jurgio Kareivio draugijos su-
sirinkimas, kuris nutarė, kad jei-
gu bus apšauktas parapijos strei-
kas, tai draugystės sąnariai taipgi
tur streikuot; jeigu kas laužys
tą nutarimą ir eis „skebaut“, tai
tas bus nubaustas 5 dol., o toles-
niai bus prašalintas iš draugys-
tės sulig sąnarių nutarimo.

Iš savo pusės kun. A. Milukas
leidžia paskalas per savo pasi-
siuntinius, kad nuo tų draugys-
čių, katros yra jam priešingos,
jis atimsias čarterį, o tuos žmo-
nes, kurie vadovauja parapijos
susirinkimuose, pasodįsias kalė-
jiman; kalba, kad jis turis jau
net valdžios leidimą tą padaryti.
Tai, mat, koki dabar pas mus
viešpatauja betvarkė.

Putinas.
SHENANDOAH, PA.
Štai liepos 15 d. pas mus ant
kelių mėnesių atkeliavo iš Brook-
lyno žinomas visiems lietuviams
kompozitorius ir dainininkas **Mi-
kas Petrauskas.** Jis čion atvaži-
avo ne pasilsėjimui, bet su tikslu
pamokinti vietinę jaunuomenę
tinkamai dainuoti, griežti ant į-
vairių instrumentų ir, pagaliaus,
iškiepyti patraukimą prie scenos
ir nurodyti teisingus kelius see-
nos dirvoje. Kiek galima buvo
patėmyti, Mikas Petrauskas —
tai stebėtinios energijos žmogus,
pilnai pasišventęs dailai ir lietu-
vių labui; priegtam, pas jį ran-
dasi gabumai ne tik muzikališ-
ki, bet grynai pedagogiški, ką
aiškiai patvirtina Lietuvių Kon-
servatorijos vedimas Brooklyne
ir jos skyrinose Waterbury'je, Ct.
ir Elizabettport'e, N. J. Taigi,
labai but geistina, kad Shenan-
doah lietuvių jaunuomenė tin-
kamai pasinaudotų gera proga.
Vyrai ir merginos, visi imkimės
už dainavimo, muzikos ir scenos
dalykų — juk turime geriausią
mokytoją ypatoje neseniai čion
pribuvusio Miko Petrausko.

Reikia taigai pridurti, kad
musų miesto jaunuomenė supran-
ta dailos naudą ir turi prie jos
partukimą, nes, pribuvus Mi-
kui Petrauskui, visi sujudo ir la-
bai karštai imasi už darbo. Pasi-
rodo, kad yra daug gerų balsų.
tik, žinoma, reik juos tinkamai
išlavint. Linkėtina visiems ge-
riausios kloties muzikos srityje!
Dirbkim su atsidavimu laike vi-
so buvusio Shenandoah'ryje Mi-
ko Petrausko, o naudą iš to turė-
sim labai didelę...

Dailos Mylėtojas.
LAWRENCE, MASS.
Liepos 13 d. keletas jaunų
vaikinių ir merginų turėjo išva-
žiavome į Boston'ą. Ten kartu
su vietiniu jaunimu puikiai pasi-
važinėjome ant laivo; bostonie-
čių buvo daugiau. Bostono jau-
nimas man buvo beveik nepažis-

PHILADELPHIA, PA.
Mes, šv. Jurgio parapijos są-
nariai, esame dideliame sujudi-

tamas, už tai viską tėmijau su
pasistebėjimu.
Turėjau progą išgirst keletą
gražių lietuviškų dainelių ir pa-
sigirėt jurių gražumu; reik pri-
durti, kad smagios dainos buvo
tik iki pusiaukelio, o paskui taip
sau. Šiuom turin išreikšti padė-
ką Bostono merginoms ir vaiki-
nam už jų draugiškumą, svetin-
gumą ir už gražias dainas. Geis-
tina but užmegsti artimesnius
ryšius su bostoniečiais, idant vi-
siems vienybėje veikt pasekmin-
giau ant tautiškos dirvos. Jau-
nimui reikėtų atkreipti daugiau
domos ant tinkamesnio praleidi-
mo nedėldienų, ant sveikų, gra-
žių žaidimų, ant rengimo vaka-
rų...
J. Žukauskas.

LAWRENCE, MASS.
Liepos 20 d. vietinio „Birutės“
Klubo sąnariai turėjo linksmą
išvažiavimą į Sealbury Beach.
„Birutės“ klubas yra pasistatęs
sau už siekį pratint jaunuomenę
prie dailos; šitas išvažiavimas
patvirtino, kad musų jaunuome-
nė „moka gražiai pažaišti, padai-
nuoti, o kas dar maloniau, — kad
ir čia gimę pasirodo esą gerais
lietuviams ir mesislepia pasirody-
ti tokiais svetimtaučių akyse —
ypač tas apsiereiskia lietuvaiečių
tarpe, kurios net laiko sau už
garbę, kad jos lietuvaitės.

Laikę pietų buvo kalbama
apie šiu dienų jaunuomenę —
jos auklėjimą, lavinimą, tautiš-
kumą; kalbos rimtos ir neužgan-
vančios. — man jos labai patiko.
Bet iš kur tai jaunuomenės
tarpe atsirado neprašytas svečias
— vaikų tėvas, kuris pradėjo
kalbėti šlykščias ir netinkančias
vietai bei susirinkimui kalbas.
Šiuom kartu jo vardo neminėsiu;
kalba, kad tai siuavamų mašinių
agentas, atvažiavęs iš kito mies-
to; jis statosi labai išmintingu,
bet saugok Dieve kitus nuo pa-
našaus išmintingumo...

Linkiu „Birutės“ klubui ir a-
teityje kuogeriausis pasekmės
pratinime jaunuomenės prie do-
ros, gražaus užsilaikymo, prie
naudingų darbų, prie blaivybės,
prie tautiškumo...
Buvęs.

CLEVELAND, OHIO.
Pas mus susirgo daug mažų
kudikių vasarinėmis ligomis, va-
dinamomis: „fiedra“ (tymai);
ypatingai daug serga kudikių
lietuviškose šeimynose — beveik
jėjus į kiekvieną lietuvišką na-
mą, kur randasi maži kudikiai
atrasli lignonj. Jau kaip kieno,
minėta liga nuvarė daugelį ku-
dikių į kapus. Taigi, turime lie-
tuviškų lignonj, bet neturime
lietuviškų gydytojų... Čia gydy-
tojas užimty neblogiausią vietą.
Lietuvių randasi pusėtinai. Keli
metai atgal musų gerb. kun. J.
Halaburda buvo surinkęs statis-
tiką vietinių lietuvių, pasirodė,
kad jų yra virš 5,000 žmonių; ži-
noma, dabar tas skaitlius dikto-
kai pasidaugino.

Musų lietuviški daktarai dau-
giausia apsigyvena keliuose dide-
liuose miestuose, kaip: Chica-
goj, Brooklyne ir kitur; ten jų
randasi net po kelis. Bet yra
daug tokių miestų, gana tirštai
lietuviams apgyventų, o nėra nė
vieno lietuviško daktaro. Taigi,
Clevelande labai yra reikalingas
lietuvis daktaras, nes čia lietu-
vis, reikalui prisiečius, turi
kreiptis prie svetimtaučio dakta-
ro; bet kaip yra sunku tam žmo-
gui, kuris su svetimtaučiu nega-
li susikalbėti...
K. Aksomaitis.

CLEVELAND, OHIO.
„Vien. Liet. N 27 tliipo tulo
A. J. Naučiko korespondencija
iš Cleveland, O., kurioje liko iš-

me; žmonės nerimastauja ir daug
kalba apie sątikius tarp kun.A.
Miluko ir parapijonų. Liepos 6 d.
parapijonams reikalaujant, buvo
susauktas visuotinas parapijos
suirinkimas, kuriame apščiai
dalyvavo vyrai ir moteris; išviso
susirinkime dalyvavo virš 700
žmonių. Visų vienbalsiai nutarė,
kad dar kartą reikia atsišaukti
prie dvasiškos vyriausybės, rei-
kaliaujant prašalint iš tos para-
pijos kun. A. Miluką; tam padėt
30 dienų laiką. Jei praėjus tam
laikui nebus atimtas nuo mu-
sų kun. A. M., tai nutarta ap-
šaukt visuotiną parapijonų strei-
ką — neit bažnyčion ir visai ne-
duot bažnyčios reikalams pinigų,

kraipyti faktai, o tuom pačiu suklaidinti ir laikraščio skaitytojai. P-as A. J. Naunėikas visą dalyką perstatė ne taip, kaip buvo, bet kaip jam patiko. Jis nepasakė, kad McQueen ir Bonda dirbtuvėje visi darbininkai priėmė tuos abrusėlius, kaip tai: italai, žydai, slavai ir kiti; tik mes — apie 15 lietuvių ir du žydukai, kurie dirbo tarp mūsų, pritarėme gražinti tuos abrusėlius ir muilą, už ką buvo reikalaujama po 5 c., o ne po 10 c., kaip A. J. N. rašo; buvo atitrakta išyk iš kiekvieno mokesties už praėjusią ir už ateinančią savaites.

Aš čia ne kompaniją užstoju, bet sakau taip, kaip buvo ištikrųjų. Taigi, mes vis lietuviai ir du žydukai sugražinome tuos abrusėlius ir muilą ir atsėmė užturėtus pinigus. Dabar gi vartojame savus, kuom parodome bosui, kad ir mes juos mokame nusipirkti. Toliau p. A. J. N. rašo, buk aš sakęs: „kas kaip nori, tegul ir daro — aš del 10 c. nemiesiu darbo“... Šitie žodžiai taip gi p. A. J. N. išsvajoti. Matydama, kad tarpe darbininkų nėra vienybės, aš tik pasakiau: „kalbėsime kožnas už save“, nes aš patėmėjau, kad arti 200 darbininkų priima boso reikalavimą, ir tik apie 15 nesutiko, — taigi visas atrodė keblai. Pernai metą, kada mane pavarė už didesnio mokesnio reikalavimą, irgi nei žodžio niekas neužtarė ir tik nusijuokė. Paskui p. A. J. N. sako, kad birželio 23 d. šeši lietuviai laukė iki pietų, bet paskui susitarė nuėjo pas bosą, atsėmė pinigų ir apleido darbą; gaila, kad korespondentas nepažymi lietuvių pavardžių; aš žinau, kad darbą apleido du lietuviai, būtent A. P. ir J. L., bet ne del abrusėlių, o del stekos darbo.

Tamista, p. Naunėike, perstatote mane prieš visų mūsų dirbtuvės darbininkų — ne, drauge, niekad nebuvau darbininkų prieš; čia turbūt yra kokis ypatingas piktumas.

Liepos 13 d. atsibuvo šv. Jurgio parapijos puometinis susirinkimas; svarbiausias klausimas — pirkimas naujis bažnyčios. Atsiradus priešingoms pusėms, tapo nutarta išrišti tą klausimą slapto balsavimu; balsai bus renkami bažnyčioje — rinkimas balsų atsibuvo nuo liepos 13 d. iki to laiko rugpjūčio mėn. Žinoma, mūsų vertelgūs ir šiaip žmonės, turį savastį prie bažnyčios, nenori pristoti prie pirkimo naujos, o kuriems niekas nekludo, tai tie rėkia pikt. Tiesa, jį mažiukę senąją bažnyčią netelpa žmonės per Kalėdas, Velykas ir kitas didesnes šventes — pusė žmonių turi lauke stovėti.

Liepos 13 d. prigėrė ežere Samuelis Dyraitis, 16 m. amžiaus vaikas, kuris maudėsi kartu su P. Bernaičiu ir P. Ragažinsku; nors uoliai jo jieškojo, tačiau surado tik liepos 15 d. vakare.

A. Š.

Vergija senovės Graikijoje.

Sulig Aristotelio (garsaus senovės Graikijos mokslinčiaus, gyvenusio 384—322 m. prieš Kristų) šeimyna, o taipgi ir valstija, susideda iš liuosų žmonių ir vergų. Tuli tvirtina, sako jis, kad pono galė yra priešinga valstijai, ir jei vienas yra vergu, o kitas liuosu žmogui, tai vien tik delei to, kad taip reikalauja tiesos, bet iš grynai gamtiško atžvilgio tarpe jų nėra jokio skirtumo;

pavaldinystė nėra teisybės darbu, bet prievartos. Aristotelis visai nesutinka su panašia nuomone. „Žmogus, sako jis, negali apsieiti be įrankių, nors ir pagaminimui sau daiktų, reikalingų jo gyvastingies palaikymui. Vieni iš tų įrankių yra gyvi, kiti negyvi. Laivo styrininkui styras yra negyvu įnagiū, o jurininkas, saugojantis laivą jo priešakyje, — gyvu įnagiū. Panašiu būdu kiekvienas daiktas, kurį valdoma, yra įrankiu, reikalingu gyvastingies gyvenimo palaikymui, o nuosavybė yra visų tų daiktų rinkiniu. Vergas yra gyva nuosavybė ir tokis įrankis, kuris stovi augščiau už visus kitus“.

Aristotelis eina net dar toliau. Pripažindamas, kad nekuriuos vienos lieka vergais tik esant nekurioms aplinkybėms (pavyzdin, papuolę nelaisvėn kareiviai), jis išveda, kad dauguma žmonių užgimė tiktai delei to, kad likti vergais ir kad tas yra jų tikras paskyrimas. Panašiai kaip žmogaus esybė yra suorganizuota tokiu būdu, kad dvasia prisako bei paliepia, o kumas klauso, taip vienata, kuri kum ir dvasia stovi žemiau, už sau panašius, kaip gyvulus, sulyginant su žmogumi, yra vergu sulig pačios gamtos įstatų, ir tokis jo padėjimas yra jam naudingiausias.

Jeigu tokis milžiniškas protas skelbė panašias nuomones, tai lengvai galima įspėti, kokios buvo abelnos tuolaikinės visuomenės pažvalgos. Graikai niekad neburniavo ant vergijos ir negalvojo apie to instituto netiesotumą.

Sulig valdiško gyventojų sąrašo, padaryto Attkoj 309 m. prieš Kristaus gimimą, vergų priskaityta apie 400,000 galvų, o visų gyventojų skaitlius Attkoj siekė tik 550,000.

Vergijos šaltiniai buvo labai įvairūs. Pirmiausiai buvo vergai iš prigimimo. Jie neprigulėjo savo tėvui bei motinai, nes tie, kaip vergai, neturėjo tiesos ką nors valdyti. Tos rūšies vergų buvo nedaug.

Pasibaigus kiekvienam karui, pergaletojas pardavinėjo paimtuosius nelaisvėn, kaipo vergus.

Buvo net tokių žmonių, kurie užsimdavo žmonių gaudymu ant sauszemio ar jūrės, o paskui juos pardavinėdavo. Šita prakystė niekad galutinai nesustodavo, nors už panašius dalykus buvo smarkiai baudžiami prasikaltėliai.

Skolininkas atsakydavo savo ypata už skolas, ir gan tankiai pasitaikindavo, kad, neturėdamas iš kur išmokėti, jis likdavo vergu.

Vaikas, nuo kurio tėvas atsiskydavo valandoje jo gimimo, turėjo likti vergu. Kituose atvejuose nustoti laisvės galima buvo sulig teismo nuosprendžio.

Vergai buvo sunaudojami atlikimui įvairių darbų: žemės apdirbimo, prekybos, kasyklų eksploatacijos, namų tarnystės ir tt.

Taip vadinami viešieji vergai pildė vietinės tarnystės pareigas: jie buvo budeliais, kankintajais ant turturų; jiems buvo pavesta prižiūrėti ir sangoti valdiškus mastus ir svarus; jie taipgi pildė pareigas vadovų bei pranešėjų, raštininkų, skaitliuotojų; likusieji buvo paprastais valstijos darbininkais.

Privatiškas belaisvis buvo savo rūšies šeimynos sąnarys. Kada pirmą kartą įeidavo jis į ateniečio namą, sėsdavo visad arti ugnvietės ir birstindavo sau ant galvos sausas figas, datules (daktilinė palma), pipierninkaičius, tartum tuom pasiūlgimu prisijungdamas prie naminio kulto. Vienok šita apėiga nesuteikdavo jam jokios poziti-

vinės tiesos. Abelnai imant, vergas buvo niekuom ir nieko neturėjo. Jo ponas turėjo ant jo neaprubėžiuotą galę, darė su jo ypata, ką tik norėjo ir galėjo atimti jo smulkiausias daiktus. Paklusnumas, prie kurio buvo priverčiamas vergas, buvo visai neaprubėžiuotas, delei jo nebuvo nei tiesos, nei teismo; jis skaitomas buvo už žmogų, bet iš ekonominio bei teisių atžvilgio jis buvo laikomas už daiktą, už nuosavybę.

Vienok praktiką tankiai sušvelnindavo perdidelį tiesų žiaurumą.

Visgi ateniečių tiesos suteikdavo vergams šokią-tokią apsaugą. Tos tiesos išdalis apsaugodavo jo ypata, pripažindamos jam galę reikalauti atlyginimo už skriaudą, kaip ir laisvam piliečiui; prieg tam, už jo gyvastį galima buvo atkeršyti, kaip ir už gyvastį liuosu žmogaus. Įstatai kai-kada siekė net toliau — vergo savininkas buvo prižiurimas, kad jis tinkamai išpildytų jį paliečiančias tiesas. Belaisvis prigulėjo ponui, bet tas negalėjo jo sunaikinti. Tas buvo uždrausta tiesų, už kurių peržengimą grumojo bausmė, — nors kiek mažesnė, kaip paprastose atsitikimuose — išgijimas ir tikybinė pabauda. Vergo ponas negalėjo taipgi naudotis įrankiais naminės pabaudos; belaisvis, kuris panašiam karte turėjo tvirtus pasiskundimui pamatus, reikalavo, kad jį parduotų, ir tokiu būdu jis pereidavo į kito pono rankas, kur paprastai būdavo liuosiau.

Vergas turėjo progą pajieškoti liuosybę ar pasinaudodamas valstijos privilegijomis, ar išsipirkdamas, arba sulig savo pono noro bei užtarimo.

Jeigu vergas atliko prakilnų darbą delei respublikos, pavyzdin — dancėdavo apie kokį blogą suokalbi, kaipo atlyginimą, suteikdavo jam liuosybę. Šitokiam karte vergo savininkas turėjo tiesą reikalauti už jį atlyginimo, kurį išmokėdavo iš valstijos išdo.

Belaisvis galėjo nusipirkti sau laisvę už savo suotaupas arba už trečiojo amens pinigus. Nežinia, vienok, ar ponas buvo priverstas priimti belaisvio kainą, ar jis taip gi galėjo atsakyti tą išpildyti.

Tankiausiai paliuosuojami buvo vergai sulig mirusio pono testamentu, kada mirštantis duodavo laisvę tam, kuris jam gerai ir ištikimai tarnavo; galėjo vergo savininkas suteikti jam laisvę ir prie savo gyvastingies, bet tada raikalingas buvo užvirtinimas teismo bei viešos piliečių sueigos.

Iš lenkiško kalbos vertė Geidutiškis.

Už 50 metų.

Kiek laiko atgal iš Belgijos Rusijon sugižo vienas iš žymesniųjų rusų agronomų, kuris su didžiu entuziazmu pasakojė savo viengėnius apie žmogaus genijaus pergalę ant žemės.

Mūsų laikuose negali rasties „nenašios bei nederlingos žemės“ — ją visur ir visad sulig noro galima pagerinti. Mūsų dienose kokį nebut medį, kokį nebut daržovę bus galima sėti ant uolos — ir jie išduos gausius vaisius. Taipgi negali but kalbos apie ankštumą. Šitą mokslinčius matė Belgijoj ūelius daržus, patalpintus „džūtėse“, kurios buvo sudėtos tam tikrose stoginėse bei daržinėse. Žemė padirbta pasinaudojant chemijos žiniomis, daigina apšviečiant tai floletine, tai mėlyna spalvomis, elektrizuoja ora, vietoj lietaus veikia

mechaniški liejimo prietaisai. Medžius gi tyčia daro mažučiu-kais, karleliais. Mažutė obelis atneša stebėtinai didelius vaisius. Yra mažučiai vynmedžių krumukai, duodanti 20 svarų sunkumo kekes.

Tokis tai progresas. Nusipirks žmogus 200 ketvirtainiškių sieksnių žemės — ir jis turės pavyzdinę ukystę. Vaismedžių sodas ant 20 ketv. sieksnių žemės plotu, daržovių daržas, susidedantis iš 20 dėžučių, patalpintų stoginėje, javų laukas, turintis 20 ketv. sieksnių, ir čia pat paukštininkas ir gyvulių daržas. Geniališkas žmogaus protas išrado t. v. inkubatorių, kur išsyk išsiperi 100—200 kiaušinių. Kiek tiktai nori. Jis daėjo net iki tam, kad, pasiremiant ant moksliškių išradimų bei prityrimų, gali apvaisinti gyvus daiktus. Namų gatavais pirks ant turgavietės — jie susidės iš betono kubikų ir bus lengvai ir greitai išardomi ir vėl sudedami. Vandens gavimui bus galima pasinaudoti arbezianišku šulinimi: įstatai žarną ir pumpuk vandenį. Žmonės laikios ant oro, važiuos automobiliuose su 200 varstų greitumu į valandą, galės kalbėtis ir matyti viens kitą ant tinkamos tulumos. Laikas — pinigai, ir jis bus išskaityliuojamas sekundomis. Į šitą jungą surakis amerikietis Taylor darbininką, priversdamas jį pasidaryti mašina bei jos dali-mi. Pradės virti gyvenimas.

Bet kada aš mąstau apie šitas progreso pasekmes, man kartu pasirodė ir skaudu, ir baugu.

Pragai sodai su jų šimtamečiais medžiais, nes ant jų vietų bus pastatyti namai — milžinai „su visais naujaisiais prietaisais patogumo delei“. Kinematografas pamainys teatrą, visuomeniniai gramofonai — laikraštį.

Pranyks draugiškas paprasto laiko praleidimas pasikalbėjimuose. Tada jau skaitysis prakaltimu leisti po 2 — 3 valandas ramiame pasikalbėjime už staliku, ant kurio stovi vyno bei alaus butelis, arba po dvi valandas pietų pavalgymui.

Darbas, darbas ir darbas. Pinigai, pinigai ir pinigai.

Ir tuom pačiu laiku, kada visi technikos pagerinimai bei išradimai nustebina mūsų įsivaizdinimą savo „stebuklingumu“, — mūsų sveikata puola, mūsų dvasia eina menkyn, silpnyn.

Tik pažvelgk ant visuomeninio gyvenimo ir iškart pamatysi, ant kiek kuno reikalavimai pergalėjo reikalavimus dvasios. Pasilinksminimų srityje, srityje malonaus laiko praleidimo, srityje minties — visur galima pastebėti dvasios sumenkėjimą ir praradimą augštų, etiškų pastangų.

Čigoniškų romanų dainininkė turi didesnę pasekmę, negu operos lošikė. Paveikslų parodon ateis šimtas, kitas; parodon kokiu — nors nieku — tukstantis; nei viena pjėsa nesutrauks tiek žiurėtojų, kiek cirko imtynės, — ir greitame gyvenimo tempe negalimas jau Dickenso, Auerbacho tipo rašytojas, nes dabar nėra laiko skaityti tokius storus romanus.

Greičiau, greičiau, greičiau! Žmonės kur-tai veržiasi su neapsakomai smarkiu greitumu ir apgaudinėdami patį save kalba: „tai — gyvenimas“.

Tai — gyvenimas proza, tai — bjaurumas.

Praleisti dieną miške, laukuose, ant upės kranto; gėrėtis stebuklingai gražia gamta; jausti širdyje kokią-tai viršgamtiską

esybę, Dievą, ir kviesti palaimą ant viso to, kas gyvuoja — tai tikra gyvenimas.

Bet ne tame pasitusiaiame laikime kur-tai su greitumu 187 varstų į valandą ir ne tame gobsiškame troškime surasti kuodaugiausiai pinigų, kuodaugiausiai turtų ir užganėdinti savo kuniškus geidulus.

Iš rusų kalbos vertė Geidutiškis.

Polemika.

Atsakymas p-ai Pusedoleriui.

„Vien. Liet.“ N 28 tilpo p. Pusedolerio straipsnis „Išpuzdžiai iš Brooklyno lietuvių vasarinių išvažiavimų“. Ir jisai savo gana ilgame straipsnyje, kalbėdamas apie lietuvių draugijų daromus išvažiavimus, galų gale priene prie Liet. Gim. Klubo išvažiavimo bei jo rengėjų ir peria jiems kailį. P-as Pusedoleris jaučiasi labiausia užgautas tuo, kad jam prisiejo duoti 50 c., ir kad išvažiavime buvo rudžio. Toliaus tvirtina, kad per prievartą buvo renkami pinigai uždengimui lėšų, t. y. prisidėjimui prie gėrimo. (Prisidėjimas ir išlaidų uždengimas — tai du griežtai skirtingi dalyku. Red.) Čia pasakyta ne teisybė, ką parodys tolesni faktai.

Del viso ko čia privesiu keletą p. P. žodžių. Jisai sako: „Tegu tik norintieji gerti butų susimetę po 50 c. ir visas but gerai buvę, niekas nebutų rugojęs. Dabargi tie kilektorai kolektavo nuo kiekvieno, nes, mat, jei Jurgis geria, tai ir Raulas turi gerti“. Čia p. Pusedoleris suklydo, nes Stepas gėrė, o Pilypas ne. Priegtam, tie katrie gėrė, tie tai ir užsimokėjo, o katrie negėrė, tų niekas nevertė butinai gerti ir nuo jų niekas pinigų nerinko. Ir p. P. nebutų nuodėmės papildęs, jeigu išanksto butų pasakęs, kad negers. Jis sakos, kad tik du stiklu teisgėrės. Galima tam tikėti ir netikėti, nesa niekas neškaitė, ar jis du stiklu išgėrė arba dvidešimts stiklų. Bet kurgi tos merginos, moteriškės su mažais vaikais, kurie nuo kaitros ištroško?! Ar jiems Dievas iš dangaus atsiumtė? Ar tai p. Pusedoleris manė, jogei jam vienam reikia išgerti už 50 c.? Jei taip, tai verčiaus reikėjo eiti į smuklę: gal su mažiau butų apsiėjęs ir nebutų reikėję rugoti. „Tuli užmokėjo, o alaus nė raganti neparagavo“, sako p. Pusedoleris. Rodosi, alaus buvo užtektinai ir nė vienam nebuvo draudžiama. Bet jeigu tuli atsiranda, kurie jaučiasi mskriaustais, tai gali atsiskausti, ir rengėjai visuomet sutinka skriaudą atlyginti.

Kam gi dejuoti už kitus? P-as Pusedoleris sako: „Tečiaus tiek to, jei tik savo sąnariams butų turėję šiek-tiek gėrimo.“ Taip p. Pusedoleri! Taip ir buvo iš pradžių. Bet kada žmonės ištroško, kada pradėjo reikalaut gėrimo, ir patarus p. J. Š., kuris net į Klubą neprideri, nutarta rinkti nuo kiekvieno, kuris sutiks prisidėti. Jokios prievartos nebuvo ir niekas nuo nesutinkančių prisidėti pinigų neėmė, kaip tai p. P. tikrina. Štai tikri faktai: pp. Bauniulis, Stoėkus, Radzevičius ir daugelis kitų, kurie negėrė ir niekas nuo jų pinigų nereikalavo. Kai-kurie linksminosi kartu su jaunomenės bureliu ir apsiėjo be jokių išlaidų. Ir jie nė nerugoja, kad buvo verčiami prisidėti, kad buvo verčiami per prievartą gerti.

Tegu p. Pusedoleris geriau pažvelgia į tas draugijas ir klubus, kurie butinai verčia savo sąnarius mokėti po 1.00 dol. ir pašalinių asmenų bei dolerio parkan neleidžia. Tegu nederbsto purvu ant ramių burelių, kurių išvažiavimai daug kuo skiriasi nuo kitų.

Galų gale, reikia pastebėti, kad p. Pusedoleris pataria visiškai apsieiti be alaus, nes, esą jaunomenę pratina girtuokliuoti. Tokių išvažiavimų buvo. Pereitą vasarą LSS. (turbūt — LSS. viena kuri kuopa. — Red.) buvo parengusi tokį išvažiavimą. Bet kasgi atsitiko? Ištroškę nuo kaitros žmonės buvo priversti jieškoti girioje vandens, kurio nelen-gva surasti. Ir jeigu pasisektų kur kokią balutę surasti, tai betgi tokio vandens negalima gerti. Tegu p. Pusedoleris pamąsto, ar galima išvažiavimuose, kur dainuojama bei žaidžiama, apsieiti be gėrimo? P-as Pusedoleris šaukia: „Atsargiau išvažiavimų rengėjai!“ Betgi atsargiau p-ai Pusedoleriai su savo išmėtinėjimais, kurie niekuo neparemti. Laikraščiai ne tam juk leidžiami, kad juose tilptų nepamatuoti įžeidimai ir atsakai, atšaukianti tai, bei aiškinanti, kaip tikrai buvo. Geriausia — pirma persitikrinti, o paskui tik rašyti. Taigi, atsargiau!

Rengėjas.

UŽMIRŠTAS.

Ankštas kalėjimo kambariukas. Pavasrio saulės spinduliai vos vos prasismelkia per mažutį, gelžimis apkaustytą kalėjimo langelį ir, liudnai nušviesdami išrasojusias kalėjimo sienas, nusileidžia ant gulniečio ant saujelės sudrėkusių šiaudų kalinio-ligonio. Ligonis, pajutęs ant savo veido saulės spindulėlį pravėrė didelės idubusias akis, atsidoso ir pamėgino atsistėti, bet liga, kuri vargina jį jau septintas mėnuo, taip nusilpino visas kuno pajėgas, kad vos tik trupučiuoką pasijudino, kaip surėmė jį iš visų pusių diegliai ir pradėjo sunktis per burną kraujas. Vergas, taip vadinasi kalijonas, gailiai sudejavo, užvėrė akis ir paskendo atsiminimuose —

Puikus vasaros vakaras. Beribėje dangaus mėlynėje vos mirksi sužibusios žvaigždutės. Pučia švelnutis vėjalis. Pakraštyje šėsupės tyliai šneksi tarp savęs švendrai. Alksnis, linguodamas šakomis, šlama-seka pakrantėje augantiems karklams kokį-tai stebėtiną pasaką; o karklai, užsižiūrėję į stiklinį šėsupės paviršų, klausosi tos pasakos, stebisi ir, tartum pritardami jai linguoja miklaisias viršunes. Tik mėnuo, pakilęs per mišką, šypsosi žinėdamas tai į alksnį, tai į karklus, klausosi alksnio pasakos ir nenori jam tikėti. Krantu gi, užžėlusiu visokiomis žolėmis, eina Vergas, da šeštos klasės mokinys, su savo mylima drauge Kardaite, taipogi mokine.

Kalbasi-svajoja juodu apie savo ateitį, piešia busimojo gyvenimo planą. Džiaugiasi juodu, kad jau liuosiau galės atsidusti prispaustos lietuvių krutinės, kad ne reikės jau slapstyti su lietuviškomis kningomis bei laikraščiais; bendrai svajoja apie puikią Lietuvos ateitį, užmiršta kasdieninius reikalus ir jaučiasi laimingais. Vergas pasakoja, kaip jisai, baigęs gimnaziją, universitatę, apsigyvens Lietuvoje tarp brolių-kaimiečių, visame padės jiems, rodysi jų klaidas, ves prie tiesos. Kaip jis

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apsaka.

Netoli aras skrenda
be sparnų,
Nors trokštų ir sau-
lę pasiekti.

I.

Rašau.

Rašau, galvoju. Skraidau tolimame, plačiame minčių pasaulyje. Mėlyni rukai jį šiandien dengia; mėlynuose rukuose jis mūskendęs. Ir laukai, ir pievos žalios, ir girios vėsios ten mūskendę. Ir tylios-ramos tokios stovi, sapnų neaudžia.

Blyksterės-žybterės mintis-kibirkštėlė ir išnyksta—baltas debesėlis ją užgeso. Sugauti neįstengiu, — nesuprantu josios.

Štai už durų skubūs žingsniai. Tai pas mane kas ateina.

— Iš to pasaulio sugrąžins.

— Tegul sau.

Ineina tėvas. Sustojęs pasikaso pakaušį ir šypsosi meiliai.

Nudžiugau. Prablaivės gal, gundinančios mintis atstos.

Arteliau pasitraukė. Sakys ką nors.

— Žinai, Ignasėl, ko aš tavęs prašysiu?

— Ką aš galiu žinoti?—pakalusiau iš savo pusės, plunksnos nuo popieros neatitraukdamas. Sugavau gudruolę mintį ir bijau, kad ji neišspruktų.

— Sakyk, tėveli.

— Pirmai prižadėk tat padaryti, ko paprašysiu.

— Ne, taip aš bijau. Duosi man kokio darbo, kad nei iš vietos negalėsiu pajudinti.

— Nu jau, nu jau! Darbas visai menkas. Prižadėk išviršaus ir pabaigta!... Tai ką?

Pamėginsiu. Visviena čia nesiseka. Atsakysiu, da uėpyks. Gal jam labai reikia... Bijau. Panašiai jis kai-kada gana gerai mane apgauna: užduoda darbo visai dienai... Kaip bus taip!

— Tai jau prižadū.

— Gerai! — uždėjęs man ranką ant pečių, susijuokė. — Nueik už mane malunan.

— Aš nueičiau pats, — pradėjo teisingai, matydamas, kad susiraukiau truputį, — tavęs neprasyčiau, bet matai, šiandien pasirengiau važiuoti mugėn: ketinu šitą arkklį parduoti. Tu atvažiavai, tai reikia geresnio. O tas pasenęs visai, sarmata su juo ir žmonėse pasirodyti. Kuprelis vienas nei už jokių pinigų nemals! Sakė: „Kaip tik pamatysi, kad malunas sukasi, tai ir eik nieko nelaukdamas“. Jau mačiau sukasi — jis mala.

— Kad aš susimiltuosiu, — patempiau lūpa.

Gailiuos savo prižado.

— Jau čia juokai! Nusikratysi. Prižadų gi laužyt negalima... Tu manai, kad jis tave darban inkinkys? Lieps maišus tampyti? Taip nepadarys: matō juk, koks tu žmogus... Tik pasišnekėsi su juo, pajaukai. Gek žinai, kad jis tave mėgsta?

— Nežinau...

— Tylėk geriau... Grūdų nedaug nuvežiau. Spustersit, vėjas, matyt, bus geras ir nepamatysit, kaip susuksit... Ir tau gi bus geriau. Prasivažiūsi kiek. Jau penkta diena kaip parvažiūvai, o da niekur nebuvai išėjęs. Svečias juk esi, tai neturi ko kampan įlindęs sėdėt. Dabar dienos tokios gražios.

Padėjęs plunksną žvilgterėjau langan. Tikrai matėsi graži diena. Oras skaidrus, medžiai skaisčiai žali, taip ir vilioja į save.

— Eik, žiūrėk! — pradėjo jis nerimaut.

— Eisiu! — atsakiau atsistojęs.

— Tik greitai, jis širdysis nesulaukdamas.

— Palukės truputį.

— Ne, ne! Skubėk, skubėk!

— Tuoj.

Išėjo kinkyties.

II.

Tai tau, ir eik dabar!

Gailoka to senio arklio. Da mane mažą jis ant savo nugaros nešiojo.

Buvo toks geras, meilus, nelyginant, kaip žmogus. Jei kada jojant nudribdavau nuo jo, jis staigu sustoja ir žiuri, laukia ko-

lei atsikelsiu. Vėl niekuomet jo nepagaudavo svetimas žmogus. Jei budavo ir avižose pamato ir punėn norėtų parvaryti, tai nieko nepadarys, nei su virvėmis nepaims. Jau kas norėjo jo pagauti! O prie savo žmogaus ištola eina. „Žaibas, ne arklys!“ sakydavo sodiečiai.

Dabar gi jau paseno. Neleikia taip greitai ir galvą eina nukabinęs. Apirambis pasidarė.

Tečiau tėvas da nei nemanė jo parduoti. Labai mat buvo prie jo inpratęs.

Bet utarninke jojo vakare aręs namon. Buvo labai prilyta. Arklys, brisdamas per balą ant kelio, suklupo ir numetė jį pro grėvą vandenin.

Parsivedė jį rankoj šlapias, kaip marka ir piktas begalo. Motina da erzinti ėmė:

— Koks tu, Juzai, netikęs, oi koks netikęs! Nuo arklio nustumai, lae mažas vaikas ir da kur — balon! Gana jau, gana!

— Parduosiu, kad jis man nesulauktų! — burbėjo tėvas mesdamas nuo savęs šlapius ir purvinus rubeus kampan.

— Nejaugi taip ir padarytum? — kvatojosi motina. Ji neapsakytai nekontė to seno arklio ir senai tėvui inkalbinėjo, kad parduotų.

— Parduosiu tą velnią! Tai nejuokai, kad kiek butų suniurkęs.

— Aš tau kadai jau sakiau, kad jis tave sumindys kada nors. Laikyk tik da!

— Ne, jau gana. Ir vėža blogai ir aria netikusiai, — peikė, kaip įmanė.

Ir pe dvi dieni neatsileido ant nabago. Štai dabar delto arklio eik miltuokis!

Ne ką bepadarysi.

Kaip ėjau, tėvo jau buvo išvažiuota.

III.

Gėrėjau eidamas visa siela. Rodos kad įmanytum, tai pritrauktum tą pavasario gražumą arti-arti į save ir glaustum prie širdies ir žiūrėtum jam akysna.

Dangus, tas platus sodžiaus dangus, su savo nepasiekiamu skliautu, šaukė į savo mėlynę, į tylią erdvę. Ir pasikeltum, kad galėtum, ir nuskristum. Ir grįžti nesinorėtų.

Tik šen tai ten raizgo jo mėlynę dideliais vingiais gandrai. Plauko rodos. Sparnais nemosuoja. Augščiau užu jų matyti tarp baltų, ištižusių debesėlių keletas juodų taškų. Stovi tie taškai, kaip įsegti. Nei nesukruta.

Žemiau, ties sodžium, narstosi, žaibu skraido skregždės. Gauda, veja viena-kita. Jau regis žemėn, kaip akmeniukas nupuls, tai žiūrėk jau net kur padangėn nušovė.

Bitelės tik zimbia, tik zimbia po pievą. Ir šu savimi gardų žiedų kvapą nešioja.

Švelnus gegužės vėjalis supa, bučiuoja medžių-medelių viršunes, vilniuoja išplaukėjusias rugių dirvas. Bėga-bėga bangomis varpos per laukus. Įsisvarnos, regis ir augštai-augštai pakils.

Šit jau netoli ir malunas. Jis stovi pasistiebęs ant gražaus, apvalaino, yt pilekalnis, kalniukas, atokiai nuo Gerveračio dvaro.

Po vienai jo pusei tęsiasi ir pakalnė rugių laukai. Po kitai skaisčiai žaliuoja avižos, miežiai, žirniai ir baltuoja grikliai. Ten toliau krumeliais eilėse suaugę bulbieniai matytis. Už jų į pabalį dirvonas, linais užsėtas.

Į vakarus, už vasarojaus lauko, ošia savo viršūnėmis senas-senas beržynas. Rodos senovės priminimui tepaliktas. Jo pakraštyje margoja, kaip skraidai drugiai nuo vienos gėlėlės į kitą, mergaitės ir berniukai. Vieni renka gėles, vainikėlius pina. Kiti taip sau žaidžia, gainiojasi. Lyg tiems mažučiams linksmumo pavydėdama, liudnai virš jų gegutė kukuoja.

Pietuose, tarp krumų, pievų, tarp augštų-stačių krantų, bėga-srovėna upelė. Žvilga, kaip sidabras, saulės spinduliuose.

Į rytus, už juodalksnyno, kuriame nesiliaudami kranksia juodvarniai su savo pūkščiokais, stvri mūsų, nuplpyšusiais stogais ir pakrypusiais kaminiais, sodžius. Rodos jis vienas, kaip elgėta tarp to žaliūmo: nuskaręs, nuplvyšęs, vienas Dievo apleistas. Tik gerai da, kad jį šiaip-taip sulopo mažučiai, menki sodečiai ir keletas didelių liepų ir klepų.

Netoli gi nuo čia, į žiemius, tarp puikių sodų, tarp debesius siekiančių medžių, baltuoja dailus, milžiniški pono Sargtauto rumai. Nuo jų žėri, ne vienas Gervertatis, bet

visa tolima apylinkė. Važiuojant už dešimties varstų lengva juos išžiūrėti. Kitą-syk, gražią dieną, da ir nuo toliau.

Visai užsižiūrėjau. Kiekvienai metai matau šituos laukus, girias, sodžius, bet kiekvienas pavasaris jie man atrodo gražesniais. Rodosi pernai tat netaip buvo, tat netaip, o šiemet kur kas gražiau, labiau akį veria. Ir da norisi pažiūrėti ir da kartą visą apylinkę akimi apibėgti.

Gi žiuriu, kiškis su trejatu savo vaikučių ant kelio iš rugių išlenda. Stapterėjau ir laukiu, kad bus, ką jie darys. Ogi senis pastatė anseles, atsitūpęs ant paskutiniųjų, pakėlė augštyn pirmutines kojeles. Atsargiai žvalgosi visosna pusėsna. Ir vaikai tėvą seka. Tik štai užmatė mane. Tyliai sumykė kažin kokiuo keistu balsu ir įsmuko atgalion rugiuosna. Kiškėliai truputį da lukterėjo. Indomiai į mane pažiūrėjo. Ausytėmis pakraipė. Paskum gi puolė, lyg akmeniukai, paskui savo tėvą.

Malunas eina palengva. Tarytum užkimes, burba. Taigi nėra ko skubinties. Artinuos prie jos tik-ką krutėdamas.

Maluno sparnas, iškilęs augštai, lae sustoja akimirksniui, pažiuri į žemiaus stovintį savo draugą ir puola ant jo, kaip vanagas ant vištos, bet tasai tuoj pabėga, ir ant jo, iš viršaus, žiuri ir taiko jau kitas.

Bildėsis, telekavimas ratų-ratelių vis didinasi. Girdėtis jau ir pikliaus sunkus dusavimas. Lyg iš-po maluno jis veržiasi.

IV.

Inėjęs vidun, tuojau pamačiau patį malunininką-Kuprelį.

Tokiuo vardu jį visi žmonės vadina. Tečiau tai ne vardas ir turbūt ne pavardė. Kitokios gi aš nuo nieko nesu girdėjęs. Tai tik, matyti, yra dovana už tiedvi kupri, kurių viena krutinėje, kita nugaroje stvri. Turi jis, tiesa, ir vardą, Olesis. Vardu jis tada vadinama, kada su juo asmeniškai šnekama. Jei norima išreikšti paguodą, paprašyti, kad greičiau sumaltų, tai ir „ponas“ primežgiama.

Jis manęs imenant nepasergėjo. Dirba. Pasistojęs suolelio, taisy inplyšusią, sujungiančią du ratu juostą. Jo ilgos, laibos, kaip gandro, kojos nesiliaudamos virpa. Sudžiuvusiais, kaip šakaliai, pirštais, knaibo ir siuva plyšusią vietą. Liesas, miltais išbaltintas veidas piktas. Susiraukęs net. Akutės, kaip žarijos, tik bėgioja ir bėgioja šniureliu, kuriuo siuva. Kas jį taip inpykdo, nesuprantu. Bet piktas jis dabar labai.

Pyktis matosi ir iš visos stovylos. Tik rodosi ramūs vieni kailinukai, dengia jo kūną. Ingudo jie, matyt, prie jo ir nei ne galvoj jiems, ar jų ponas piktas ar linksmas. Tik kasmetai jie labiau sensta ir gausiau pro juos vilnos viršum veržiasi. Jis pats beveik visai nesimaino. Koks buvo pernai, toks ir šiemet. Ne kitoks ir užpernai ir da už keliolikos metų prieš, kaip tik jį pamenu.

Da kartą permečiau akimi visą apystovą. Ją lygiu, storu sluogsniu dengia eilė miltinių dulkių.

Žvilgterėjau kertėsna. Jose eilių-eilios voratinklių kaba. Ir jie indulkėje, sunkūs. Dreba-supasi. Kaip juose ir vorai gali gyventi! Regis, kad juos tenai lig mirčiai užkratys. Ir da į patį Kuprelį nuo galvos lig kojų pažiūrėjau. Atidžiai, atsargiai. Paskum tik išdrįsau pasakyti.

— Labą dien! pons Olesi.

Neskubindamas pakėlė galvą. Žiuri į mane, tarytum nepažįsta. Nieko neatsako. Ne to aš nuo jo laukiau. Kiekvieną pavasarį, kaip tik parvažiuoju namon, su juo susiėjęs maloniai pasišneku. Pirmiausiai pasiveikino gražiai. Pasakova kitas kitam gerą žodį.

Nulipė nuo suolelio, užbaigęs darbą. Priėjo ir duoda savo šaltą, yt ledas, ranką. Spaudžiu ją, kaip galėdamas karščiau. Švelniai klausiu:

— Ar Tamsta, ponas Olesi, dabar mūsų mali?

— Uhu! — suburbia į atsakymą piktai ir pro nosę.

Antgalo klausia kiek aiškiau, bet taippat pro nosę:

— Ger jau tėvas ir neateis?!

— Tur-but, kad ne... Mat, aš jo vieton. — aiškiniuos suklupdamas ir traukadmasi atopakalin.

(T. b.)

„SIMANAS DAUKANTAS“

Senai jau yra pritirta, kad biografijos arba gyvenimai prakilnesniųjų žmonių turi neišpasakytai didelę svarbą kulturoje ir daro neišmatuojamai palaimingą įtekme ant jaunuomenės. Skaitydami apie didelius pasaulinių dvasios milžinų veikimus, jaunikačiai ir mergaitės tveriasi sau naujas idėjas, taisosi sau plačius ateities kelius ir ruošiasi pasilikti tokiais pat garbingais pasaulio piliečiais, kaip ir tie prakilnūnai, kurių biografijas sau turi prieš akis. — Nesenai man rašė vienas iš Lietuvos vaikukas, V. Š., sioki laišką: „Vienybė Lietuvninkų“ man dabar labai daug naudos atnešė. Pirmiaus aš, Miko Stakėno rašomasias biografijas apie senovės ir dabarties didelius mįslinčius ir šiaip žmones, tik akimi perbėgdavau; o dabar vidurius išsigraibiau ir pasilikau mokinties biografijas, gi visais „V. L.“ išklėjau sienas. Aš kur tai skaičiau, kad kiekvienas daiktas vis yra sutvertas žmogui ant naudos. Kad ne „Vien. Liet.“, nebučias žinojęs, kas ten da Epikuras, Plato, Brumo, Goethe, Hugo ir kit., o dabar žinau, kas jie da per pūkščiai ir ką jie žmonijai gero padarė. Šimtą kartų dėkui Mikui Stakėnui!...“ (Rašytojas pamiršo, kad ne visos „V. L.“ biografijos buvo rašytos Stakėno: buvo rašyta ir Norkaus ir kitų; bet, matomai, jam labiausiai pamėgo Stakėno stilius, nes toliaus rašo: „Jo ir raštas toks geras skaityt, ir suprantamas, ir aiškus“.) Biografijų skaitymas tą vaikiuką pasuko ant naujo kelio. Jisai tame papėdame laiške dar rašo: „Ar nepasiųstumėt man kningelės „Sidabrins Kryželis“? Aš ją skaičiau dar budamas Amerikoje; bet tada man regėjosi ne svarbi. Man regis, kad ten parašyta apie Ježų Kristų, o aš juomi, Sokratu ir Aristoteliu esu labai užsiėmęs. Man dabar labai patinka skaityt istorija, o labiausiai iš senovės apie graikus ir romėnus“...

Šita ištrauką padariau prašant „V. L.“ redaktoriui, p. Gedminui, kuriam rodžiau ir visą tą laišką. Mums iš to pasirodė, kaip iš biografijų gali pasinaudoti šimtai mūsų jaunimo, gali mūsų jaunimas pakrypti mokslo, tyrinėjimų ir prakilnumo kelian: biografijų skaitymas gali (ir turės) pas mus išdirbti eiles prakilnių žmonių ir visuomenės veikėjų. Ir niekur neradau taip tinkamos vietos tą ištrauką panaudoti, kaip paėmęs trumpai paminėti naujai iš spaudos pasirodžiusią biografiją apie vieną iš mūsų pačių dvasios milžinų — apie Simanau Daukantą (parašyta Augustino Janulaičio: „Simanas Daukantas. Jo gyvenimas, darbai ir virgai. 1793 — 1864. Iš „Lietuvių Tautos“. Vilniuje — Martyno Kuktos spaustuvėje, 1913. Pušl. 46)

Ikšiolei buvo daug bandymų parašyti Simano Daukanto biografija, bet delei trukumo žinių apie šitą mūsų didį istoriką, rašytoją ir kultūrėnį, niekuomet tas nepavyko. Tik dabar pasisekė p. Janulaičiui surinkti medžiaga iš artimesnių Daukantui žmonių bei iš laikraščių ir parašyti šitą biografiją. Suprantama, kad čia dar toli gražu nėra pilna Daukanto biografija: tai yra tik pilna ant tiek, kiek iki šio laiko galima buvo pasigauti žinių. Ir šitą autorius atlikęs gana sąžiniškai, — jei bent kas norėtų jam užmesti labai kapotą staccato stilių; bet čia tai jau autoriaus ypatybė. Veikalas padalintas į nuoseklias šakeles: I. Daukanto jaunystė ir mokslo dienos. II. Darbo metai. 1. Daukantas Rygoje ir Petrapilėje. 2. Rašto ir mokslo darbavimas. 3. Daukanto budas. 4. Daukantas ir bažnyčia. 5. Lietuvos mylėtojas ir lenkų priešas. 6. Daukantas istorikas. III. Daukantas Varniuose. IV. Paskutinės Daukanto dienos. Ant galo autorius labai gerai padaro papildęs savo veikalą šiais priedais: Daukanto raštai: kurie išėjo jam gyvam esant, raštai kurie išėjo Daukantui mirus, rankraščiai, abejojami ir nežinomi raštai. Tas duoda skaitytojui vienu žvilgiu suprasti, kiek daug yra Daukantas mūsų literatūron idėjęs turto, ir vėl gi vėlesni biografai turės gatavai surinkta mūsų historiko sąsta-tą. Sunku įsileisti kritikon visų p. Janulaičio darbo, nes čia maža vietos, o gali but, kad tam neturėtu-me nei medžiagos, — ypač, kad daugelis Daukanto gyvenimo pusių tebėra historijos voratinkliu apsiausta. Kas yra ginėytina, tas da neprirodoma. Taip lygiai gerai padarė p. Janulaitis, kuris Daukanto sątikius su vyskupu Valančium labai švelniai ir objektyviai aprašė; tuomi išvengė karštų ginčų su dvasiškijs. Neatsargiau padarė Dr. Šliupas, kuris, rašydamas apie Daukantą „Aušroje“ ir kningoje „Lietuviškėji raštai ir raštininkai“, sukorė daug papeikimų ant Valančiaus, niekuo arba silpnais davadais pasiremdamas. Dr. Šliupo tendencija mat buvo dar sykį įskaudinti kunigijos vadą, vysk. Valančių, ir tai Daukanto kaštais. Tuomi bereikalo sukėlė mūsų žemadvasių dvasiškijs, ir ačiu tam mūsų dvasiškijs net ir po šiai dienai nepasistengė prisidėti prie išleidimo svietan Daukanto originalių ir verstinių raštų, — išleisti juos turtingoje Daukanto tarmėje, o ne taip, kaip, ant p. Jurgelionio, tapo išleista jo „Istorija“ ir „Budas“

kurinos perrašytojai labai nuoširdžiai „suchami-
no“.

Perskaičius p. Janulaičio veikalėlį pilnai sau atvaizdinti Daukantą, kokiū jį buvo, kaip musų rašytojas. Tai buvo tikras „vargo pelė“ (kaip pat-
sai Daukantas save vadindavo ir taip net ant savo antgrabinio paminklo liepė užrašyti, ką jo priete-
lius kun. Vaišvila taip ir padarė). Rinko žineles apie lietuvių praeitį iš knygynų, nors jam buvo daroma kliūtis. „Valdė viską vokiečiai-baronai ir nenorėjo, kad kas iš jų rankų būtų sunaudota prieš juos“. Daukantas net „svajoja apie Vatikaną ar chivus Romoje, kur esančios begalės raštų Lietu- vos istorijai“. „O ir sunkiai prisiėjo dirbti Dau- kantui. Fanatiškai buvo atsidadęs tam pasirinktam darbu. Vienoje vietoj jį nurodo, kaip jis nuė- męs (iš Lietuviškos Metrikos) kopiją. Rašinėjo ve- džiodamas pirštu po eile, punktu, taškeliu ir di- džijų raidžių nėra originale“. Buvo gera- širdis žmogus, ir nešykštėjo savo triuso paskolinti kitiems. „Jis suteikdavo savo medžiagą kitiems, siūsdavo surinktus dokumentus, jeigu jis matė ką dirbant. Padėdavo tiems visiems, kurie užsiinda- vo Lietuvos istorija, lietuvių literatūros palaiky- mu. Dnoda savo surinktuosius dokumentus, nurodo kur galima gauti, ir stebisi iš tų, kurie nepadeda bendram darbu, kurį jį stato augščiau už savo gerovę.“ Nors kaip kurie bendrai jį suvildavo. Taip, žinomas historikas T. Naibutas paskolino iš Daukanto dvi knigi nuorašų ir brangintą Kojala- vičiaus Herbyną, kurių atvėjų atvėjais Daukan- tas reikalavo gražinti, bet iki savo mirties nebesu- laukė...

Biografas mums sako, jogei Daukantas bu- vo gana religišku žmogumi: „Vargingame savo gyvenime Daukantas rasdavo paguodos viename Dievuje... Bet anaipolt jįsai nebuvo klerikalų da- bartinėje to žodžio prasmėje, kaip nebuvo ir pats M. Valančius. Aną gadyne klerikalų lietuvių tarpe nebuvo, nebuvo susiskaldymo į klerikalus ir anti- klerikalus“. „Buvo tai lietuvis patriotas, podraug tikis, neleidžias painioti politikos prie bažnyčios.“

Autorius prideda Daukanto fotografiją, ku- ri busianti tikriausi. Ta, ką ankstyvesniais laikais musų laikraščiuose buvo vartojama, esanti tiktai pagal žmonių pasakojimo nupiešta. Pagaliaus au- torius nusiskundžia, kad ne viską galima buvo ši- tai biografijai panaudoti; pav. negalima buvo nuo kun. Miluko (iš Amerikos) atgauti Daukanto laiškų, nors buvo reikalaujama ir reikalaujama. Yra da mat ir tokio supratimo žmonių, kad sukonservuoja mu- sų rašytojų turtą ir be jokio reikalo laiko jį pas save susiglobę. Kadangi kunigui pasimirus, beveik visuomet jo brandesnį turtą išsidrasko giminės, o kningas ir „popergalius“ parduoda iš aukeciono, tad ir Daukanto minėtuosius laiškus bus galima jei bent tik nuo kokio žydėlio atpirkti, jeigu kas sus- pės, iki „popergalių“ nebus išvynioti ant silkių...

Ateinančiais metais (1914) sukanka 50 metų nuo Daukanto mirimo dienos. P-as Janulaitis sako, kad tais metais išeisią iš-po spaudos Daukanto paties laiška ir kitų jį ir apie jį rašyti. Juose bus dar labiau nušviestas šito musų didelio ir darbš- taus žmogaus (Daukanto) gyvenimas. Bet tuomi tarpu mes p. Janulaičio veikalėlyje turime jau pu- sėtinai gyvą Daukanto vaizdą. Labai linkėtina kiekvienam lietuviui perskaičyti. Čia ras daug žmo- niškumo ugnelės, dangal prakilių pavyzdžių, daug įkvėpimo prie gerų darbų ir prie tėvynės bei savo žmonių - brolių mylėjimo. J. O. Š.

RUDENS MĖNESIENA.

Pagal Antoną.

(Užbaiga.)

Nežinau, kodėl aš naktį staiga pabudau.
Pabudau ir nebegalėjau užmigti.
Užsidediau žiburį ir pradėjau pašyti.
Mintįs buvo pas Regina. Visuomet jos esti pas ją. Visuomet.

Nieko aš negaliu užmiršti. Nė vieno jos žvilgio, nė vieno jos nusišypsojimo, nė vieno sakinio.

Visai netikėtai, besikalbant, ar bedirbant ji atsisdėda arba atsistoja interesingoje pozoje.

Tuomet aš ją piešiu. Mano piešiniai visiems patinka. Betgi mylimiausias aš pasilaikau sau — tiktai sau. Ir dabar aš ją piešiu į savo albumą. Piešiau škieus vieną po antro. Tai čielas romanas. Ir iš vienu piešinių. Jinai nusistebės juos išvydus.

Ne. Jos niekas nenustebina.

Kartais ji stebisi ir gėrįsi kiekvienu vabalėliu ir žiedo lapeliu...

Bet pro mane ji dažnai pračina nė domos ne- atkreipus.

Tečiau...
Ji visgi mato.

Vartant savo piešinius, aš matau šen ten jos pastabas.

Tai taip? Kartais, kai viena, ji į juos žiuri. Pati viena. Taip, ji dažnai mėgia būti viena.

Visiškai viena.

Panedėlis, rugpjūčio 13 d.

Apgailėtinas tasai vyras, kuris savo laimę ku- ria ant moteriškos širdies.

Ir aš esu toksai.

Del manęs yra tiktai Regina. Be Reginos pa- saulyje nieko nėra.

Aš pradėjau pats save niekinti.

Kaip tai galima tikėti moteriškos širdžiai!

Ji nuo pat laiko pradžios yra nepastovi. Pasa- ka apie moteriškos širdies nepastovumą yra senes- nė už istoriją. Bet tai ne pasaka. Tai yra tikre- nybė.

Ir aš tikiu Regina, lyg kad ji nebūtų mo- teriška!

Ne, apgailėtinas tasai vyras, kuris savo laimę kuria ant moteriškos širdies.

Ir aš esu toksai!

Utarninkas, rugpjūčio 14 d.

Ne, tatai mane užgauna. Užgauna ir įžeidžia. Ji padalina savo jausmus tarp manęs ir Lato.

Bet kodėlgi ji apie tai stačiog man nepasako!

Gal ji mano, kad aš to smugio neištversiu? Man dar užtenka jėgų.

Dabar aš žinau, ką aš padarysiu. Aš jieskosiu naujos meilės. Aš noriu, kad moteriškė pilnai man priklausytų. Visa arba nieko. Pusės jausmų man nereikia.

Ir tečiau — delei šitokių minčių mano širdis verkia.

Bet aš apleisiu — taip, aš apleisiu Regina.

Aš negaliu pakęsti to, kad jinai budama mano glėbyje mąsto apie Latą.

Ne. To tai jau aš nebepakenčiu.

Niekuomet.

Sereda, rugpjūčio 15 d.

Aš apleisiu Regina...

Gali mane mylėti arba nemylėti, bet juokties — juokties iš mano jausmų negali.

„Dviem ponam negalima tarnauti“, sako Išga- nytojas.

„Dvieju sykiu negalima mylėti“, sako mano širdis.

Aš apleisiu Regina.

Ir tad...

Tad ji bus viena. Visiškai viena. Ji neturi nė tėvo, nė motinos, nė brolio, nė sesers. Ji yra vienu viena.

Tiktai mane vieną jinai teturėjo. Ji pati ir aš. Aš norėjau būti jos gyvenimo papuošalu. Aš norė- jau būti jos gyvenimo spinduliu. Aš norėjau būti jos gyvenime visu kuo, bet dabar esu nieku.

Aš apleisiu ją.

Jinai bus visiškai viena. Niekas jos nesupras. Niekas.

Tuomet ji norės manęs. Tuomet ji verks delei manęs. Tuomet ji mane mylės.

Bet manęs tuomet jau nebus.

Aš apleisiu Regina.

Ketvergas, rugpjūčio 16 d.

Vis dar aš nieko apie Regina nežinau.

Pamintykite, kai jinai sugriž, mano širdis pradės liepsnoti. Aš iš džiaugsmo degu. Bet tai neturi atsitikti. Aš turiu užgesinti savo liepsną.

Naktis. Be miego naktis.

Vėtros, perkuno ir audros naktis.

Man patinka tokios naktis.

Aš klaidžioju po mišką. Miškas, audros lin- guojamas, šlama. Štai pasirodė žaibas ir prarijo akląją naktį. Štai akloji naktis prarijo žaibą. Štai matomi kiekviena samanėlė, kiekvienas daigelis — bet tik valandėlė, tik akimirksni, ir vėl viskas pas- kęsta dundandžion tamson...

Aš klaidžioju po mišką. Aš jieskau. Bet aš nežinau, ko aš jieskau.

Man rodosi, kad audros giesmė yra mano šer- menų giesme, o juodoji naktis — mano kapas.

Aš Regina nereikalingas. Ji myli kitą.

Ant mano galvos dunda ir dreba neapribotas dangaus plotis, ir žaibiniai žalčiai vingiuojasi nuo rytų ligi vakarų, nuo pietų ligi šiaurų.

Aš atėjau pas jūrą.

Platus jūros plotas banguoja, ošia ir trukš- muoja. Jis siunta sykiu su audra ir šoka pasiutusį šokį, kuris staugdamas ir švilpdamas su žaibais ir perkunais lekia padange ir jura.

Kokia mėnka yra gyvybė!

Klaidžioju ilgai. Klaidžioju visą naktį.

Andra nutilo. Dundėdama, griaudama, aidais skambėdama ji nugrimzdė ir numirė tolimuose debesyse.

Tyla. Mėnesiena. Tyli, balta, ilgėsių ir persis- kyrimo skausmų kupina. Regina!

Aš žinau ką aš darysiu.

Aš eisiu į jūrą, ir...

Tai bus labai naturališka. Daugelis besimau- dydami nuskesta. Ir su manimi tai gali atsitikti.

Tatai išriš tą skaudų klausimą.

Manęs jau nebebus ir Regina laisvai galės pri- kipti prie Lato.

Regina! Naktis eina gultų.

Rausva spindulių juosta juosia rytas dangaus pakraštį. Aš stovių ant kalvos ir žiuriu.

Vis aiškesniu, vis skaisteniu darosi ryto kelias. Debesiai dega. Vis aiškiau, vis gražiau.

Ir štai — saulė...

Senoji, šviesioji saulė...

Mano širdis nudžiugo. Man patinka saulė. Aš myliu saulę. Visi ją myli. Visi jos ilgisi. Visi.

Per tukstančius metų ją matė. Bet niekuomet ji nenubosta. Ji prie nieko nesitaiko, bet patinka visiems, visus šildo, visus myli. Ir kiekvieną rytą ji užteka pilna bei kupina naujos gyvybės. Sena ir tečiau jauna.

Regina!

Aš noriu būti, kai saulė.

Kai tekanti ryto saulė.

Regina! Ar tuomet tu mylėsi mane?

Aš noriu būti, kai saulė.

Pėtnyčia, rugpjūčio 17 d.

Saulė, šviesi saule!

Aš žinau, tu šiandien atvesi pas mane Regina, mano mieląją, mėląją Regina.

Tyli ir rimta bus jinai, kaip ir visuomet.

Tyliai ir rimtai ji paduos man savo dailiąją ranką.

Man sarmata delei mano naktinių minčių, de- lei mano naktinių kančių.

Nieko nebuvo, niekas neatsitiko.

Regina sugriž. Aš žinau. Aš jaučiu tai.

Ji paduos man savo dailiąją ranką ir vienu vienintėliu žodžiu sutrupins visa tai, apie ką aš abejoju, delei ko aš verkiau.

Ant visų ilgų ir skaudžių klausimų, ant visų abejojimų ji atsakys vienu vienintėliu žodžiu: „Aš dirbau“.

Saulė, šviesi saule!

Man sarmata delei mano naktinių minčių, de- lei mano naktinių kančių.

Regina! Mano mylimoji Regina...

Aš noriu būti, kai saulė!

Jul. Baniulis.

DIDRO.

(Tasa.)

Šeiminoje Didro turėjo dukterį; kolei ji maža buvo, tėvas ne labai ją mylėjo, bet kaip tik ji pradė- jo tėva suprasti, jis ją labai pamylėjo, kartu su ja eidavo pasivaikščioti, pasakodavo jai apie įvairius apsišėkimus ir visko ją mokydavo. Nežiurint, kad duktė dar neturėjo nė 15 metų, jis neslėpė nuo jos nė lytiškųjų klausimų ir išguldinėjo jai, kas tai yra lytiškas patraukimas, motiniškumas, ant kiek jam buvo galima, jis jai papasakojo ir apie embriologinį žmogaus gyvenimą ir gimdymo aktą. Ir tas tyru- mas, ta tėviška meilė įkvėpė mergaitėje stiprią dvasi- ų atsilaikyt prieš blogą. Kuomet Paryžiuje buvo įsteigti moterims medicinos kursai, jis ją pasiuntė mokyti daktarystės.

Su draugais jis labai gerai apseidavo, juos šelp- davo, kuom galėdavo; jei jis įgydavo draugą, tas draugas pasilikdavo visuomet draugu, išskiriant tik vieną Ruso (Rousseau), su kuriu Didro susipy- ko. Katras iš tuodviejų mislinių buvo kaltesnis, mes negalime pasakyti. Didro, tiesa, turėjo karštą bu- dą, — jis greit užpykdavo, bet užtat greit ir atsi- leisdavo. Vienok svarbesniuose klausimuose jis visuomet užsilaikydavo šaltai ir rimtai. Jis mylėda- vo svečiuotis pas draugus, — namieje jis tik rašy- davo savo veikalus. Labai tankiai jis budavo pas draugus Grimą ar Golbachą; čion jis juokaudavo, lošdavo šachmatais ir tam panašiai. Jis taip-pat mylėdavo išeit į laukus ir pievas ir, kur tik paštai- kydavo, visuomet kalbėdavo su prastais valstiečiais, nes, anot jo paties žodžių, ką nors nuo jų vis iš- mukti. Jis kartais atlankydavo salionus ponių: Zofren ir Neker, bet čion jis jausdavosi ne taip liuo- su, ir čion kainuodavo ne jo mokslą, bet tik jo karš- tas, gražias kalbas — jis čion peno savo dvasiai ma- žai rasdavo.

Kur tik Didro nėjo, ką jis neveikė, jis visad geidė tik vieno dailto: viską išmokyti ir viską su- prast. Baigęs mokyklų mokslą, jis per penkioliką metų viską kas tik jam po rankos pakliuvo, mokino- si — vienu žodžiu, rengėsi prie to milžiniško darbo, kurį, galop, jis atliko, ir kuris davė žmonijai tiek mokslo ir tiek idėjų, kiek nedavė kitas kokis nors veikalas. Aš kalbu apie jo suredagnotą enciklope- diją, kuriai pasirodžius įvyko perversmas visų Eu- ropos mąstančių žmonių pažinrų. Mes šiandien tu- rime stebėtis, kaip tai vienas žmogus galėjo tiek iš- mokyti; — juk Didro nuodugnai pažinojo senovės klausimus, įvairias filosofiskas sistemas, gamtos mokslus, matematiką, techniką, teisdarystę, meną ir net amatus, nekaltant jau apie istoriją, politiką ir literatūrą. Vienok taip mokydamas vyrui vis rei-

kėjo kęst materialinį vargą ir tik kuomet pradėjo but planuojama enciklopedija, tuomet jis jau šiaip-taip buvo aprūpintas iš materialės pusės.

Pirmutinis sumanymas — surinkti visą mokslą ir visą tą, ką žmonija išrado į vieną rinkinį, kilo ne Francijoje, bet Anglijoje. Pirmutinis enci- klopediškas žodynas pasirodė Londone 1728 metais; bet šis enciklopedijos žodynas toli-toli buvo nepil- nas; jame daugiausiai buvo surinkti praktiškieji mokslai. Vienok tas žodynas — tai didelis žingsnis pirmyn, nes per jį, nors ir paviršutiniai mokslas pa- sidarė prieinamu plačioms žmonių masėms. Tas žo- dynas Anglijoje išlaikė kelias laidas, todėl leidėjai panorėjo išverst jį francuzų kalbon ir išleist. Did- ro tuomet jau buvo garsus, kaip geras vertikas iš svetimų kalbų, ir todėl leidėjai norėjo, kad jis išver- stų tą žodyną. Vienok Didro nesutiko jį tik išverst, jis norėjo, kad būtų parašyta ir išleista kninga, ku- rioje kiekvienas galėtų rast aprašymą apie sau rei- kalingą daiktą. Tokiu būdu ir kijo sumanymas iš- leisti enciklopediją, kurios redaktorium buvo nu- skirtas Didro.

Didro labai smarkiai ėmėsi už darbo, jis suor- ganizavo į bendradarbius veik visus Francijos mok- slo vyrus — buvo pakviesti visokių profesijų žmo- nės, įvairūs amatninkai; enciklopedijos bendrabar- biais buvo net ponios, kurios supratimą turi tik apie madas arba apie žmonių apsiėjimus. Suprantama, kad svarbiausiais bendradarbiais buvo mokslo vy- rai ir literatai, tarp kurių reikia paminėt tokius ge- ninjus, kaip Ruso, Volteras, Grimas, Monteskie, Bin- fonas, Marmontelis, Golbachas, Kondorse, Kene ir kiti. Tokių mokslo vyrų jokia kita enciklopedija, nė prieš Didro nė po jam, neturėjo.

Kaip tik buvo paskelbta prenumerata, nežiu- rint į jos augstą kainą (apie 450 rub.), iškart atė- šaukė virš 4,000 žmonių. Spaudoje pradėjo daug rašyt apie enciklopediją ir jos bendradarbius, tai yra enciklopedistus; publicistai neprisdėjo prie jos ir pradėjo ją persekiot, bet užvis svarbiausiu enci- klopedijos priešu buvo katalikiškoji dvasiškija. Ka- ralius, Liudvikas XV, galima sakyti, nepalaikė nė tos nė kitos pusės. Vienu tarpu dvasiškija jau buvo išreikalavusi iš karaliaus, kad enciklopedija būtų sustabdyta — buvo net suareštuotas pats Didro ir vi- si rankraščiai ką tik išliko nesukonfiskuoti. Did- ro ir enciklopedistai darė viską, kad tik jiems būtų leista vartyt darbas tolyn, ir tas jiems pasisekė, pasi- dėkavojant tam, kad karaliaus palociuje jie turė- jo daug šalininkų, tarp kurių reikia pažymėt kara- liaus meiluzę, ponį Pompadur. Iš kitos pusės, kru- nigija (jezuitai) per daug jau atvirai ir netiesiais keliais ėjo prieš Didro enciklopediją; jie, mat, buvo tam išgavę uždraudimą, kad galėtų pats save- ją enciklopediją leisti, net iš valdžios buvo gavę ir privilegijas, kurios buvo skiriamos Lebertonui. Didro enciklopedijs leidėjui. Tas viskas privedė prie to, kad Didro gavo atgal leidimą rėdyt encikle- pediją, o jos leidėjui buvo sugražintos privilegijos.

Vienok jezuitai nenusiminė; jie iš paviršiaus kaip ir aprimo, bet užtai spaudoje pradėjo kam- prieš enciklopedistus; prie karaliaus jų neprileidė poni Pompadur, bet užtai bažnyčiose, parlamente ir visur, kur tik galima buvo, persekiojo enciklopedi- ją. Didro su savo draugais vis atlaikė iš visų pu- sių krintančius smugius ir varė savo darbą tolyn. Išėjus šešiams enciklopedijos tomams, ant encikle- Jau išėję šeši enciklopedijos tomai, kaip ant encikle- pedistų krito du labai skaudūs smugiai, kurie ką-tik nesustabdė visą darbą. Pirmas smugis buvo tas, kad kas ten pasikėsino ant karaliaus gyvasties, nuo ko sustiprėjo reakcija, ir tuom apsisunkio encikle- pedistų veikimas. Antras gi smugis tas, kad kaip tik tame kritiškame momente Ruso susipyko su Didro ir apskritai su visais enciklopedistais, ir, pe- rėjęs priešingam abazan, pradėjo per spaudą agi- tuot prieš enciklopediją. Popiežius Klemensas XIII atskyrė enciklopedistus nuo bažnyčios, o parlame- tas reikalavo, kad išėjusieji tomai būtų sudėgioti. Enciklopedistai nusiminė, o nekurie atsisaikė sen- dradarbiaut, išstojo net artimiausias Didro bendras, Dalamberas, o Volteras išreiškė nuomonę, kad enci- klopedijos tolesnį leidimą reikia perkelt užsienin. Kaip tik tuom syk Prusijos karalius Fridriekas II siulė, kad enciklopedijos leidimas būtų perkeltas Berlinan, o Katrė antroji geidė, kad tolesnius to- mus spausdintų Peterburge. Tuos pasiulymus Did- ro nepriėmė, jis tikėjo, kad gale teisybė turės int viršų ir kad jis galės užbaigt tą milžinišką darbą tėvynėje. Tiesa, Didro turėjo dar daug draugų — viešų ir slaptų; slaptaisiais draugais daugiausiai buvo žmonės stovį prie valdžios. Ir taip, nežiurint į spaudimą iš visų pusių, nežiurint, kad buvo atimta privilegija, už šešių mėnesių pradėjo Didro slaptai spausdinti tolimesnius tomus.

(Užbaiga seka.)

P. Norkm.

— Tai vaikine, aš del penkių priežasčių pas- toju ženotu.

— Kokios tos priežastis?

— Pati ir keturi vaikai.

tuomet bus laimingas! Pašventęs visą savo gyvenimą vien brolių naudai, žengs jisai tvirtu žingsniu vargingu šio gyvenimo keliu; o ji, Kardaite, bus jojo gyvenimo sakeleive, ištikimiausia drauge bei padėjėja... Kaip puiku!

Ir tokiu budu svajoja juodu išsita vakarą, iki sapnų deivė atskridus neparagina grįžti namon...

Ir plaukia taip Vergui diena po dienos. Šit jau ir vakacijos. Vergas sulaukęs atgalo tos taip pagaidaujamos valandos, atsisveikinęs su Kardaite, važiuoja pilnas džiaugsmo ir vilties sodžium, tikišis atrasiąs ten laimę. Bet žandurai, padarę kratą pas jo tėvus, senai jau jo laukia išplėtę nasrus, kad sugriebs į savo nuožmiasias rankas, atskirti jį ant visados nuotų, su kuriais jis troško praleisti kartu visą savo gyvenimą, dalytis laime ir vargais, — atskirti, kaip neištikimą valdžiai žmogų, žiboginti kur tolimon Gudijon, uždaryti kalėjiman, atimti brangiausią žmogaus savastį — linosybę — — — — —

Jau šeši metai praėjo nuo suėmimo Vergo. Ir štai dar jis guli prispautas ligos ankštame kalėjimo kambarelyje, toli nuo Tėvynės, nuo viengėnių, dalydamasis savo karčiąja dalia su sau panašiais nelaimingaisiais, visų užmirštas, paniekintas...

Argi jau nėra pasaulyje tokio žmogaus, kurs dar jį atmintų, kurs da jo gailėtųsi?! Ugi Kardaite?! Ugi tėvai? draugai?!...

Kardaite, paskendus gyvenimo bangose, netruko jį užmiršti, išsižadėjo jo... Jau jį ištekėjusi už kito džiaugiasi gyvenimu, naudojasi juomi; jai nei į galvą neateina, kad jos mylimas, jaunų dienų draugas, Vergas pusta likimo nustuntas toli Gudijoje tamsiame kalėjime ir tempia sunkų savo gyvenimo jungą jau artimon amžinybės stotin... Draugai senai jau apie jį užmiršo, kaip išbraukti iš gyvenimo, nes skaito jau jį numirusiu, užkankintu... Tėvai, ir tie jo išsižadėjo, kaip „ištvirkusio“, „ceciliko“, „bedievio, — ir tie jį užmiršo...

Ir taip, jisai pusta šiam kalėjime, baigia savo juodas dienas visų apleistas, visų užmirštas, visų paniekintas...

Tiktai senas alksnis, kerodamas ant kranto Šešupės, netoli vieno miestelio, vasaros vakarais, kaip tik sužiba dangaus mėlynėje žvaigždutės, pakyla per mišką raudo donas mėnulis, šnabžda tyliai su žemiau angančiais karklais, prisimena kadaisia čia-pat vaikščiojusi, o dabar visų užmiršta Verga, ir stebisi žmonių nuožmumu. O Šešupės vanduo, pagavęs tuos jojo atminimo žodžius, kaip brangiausių turtą, šniokšdamas neša į Nemuną ir ten draug su jais puola glėbin putojančių bangų ir skesta užmiršimo bedugnėse...

Miško Sakalas.

Šukliai I—VI—13.

Andrejs Ubits.

Nedėdienis.

(Tąsa.)

— Labą rytą, panele Rozalija! — Tik dantis spindėjo, kai ji kreipėsi rudaplaukėn.

— Labą rytą, labą rytą, ponas meisteri! — Ji pakreipė galvą, permetė abruso galą per petį, pažvelgė primerktomis, žavėjančiomis bei gašliomis akimis ir grašiai susijuokė. — Ko gi tamsta ten saulėje sėdi? Šalta, ar ką?

— Visvien... — Brėmas nežinijo, kaip atsakyti ir ką kalbėti.

Bet kalbėti norėjo. Rozalija ir vėl suskambino indus. — Na, tiktai nesudaužykite! — suuko jis.

— Nebus tamstai jokios nuoskaudos! — Rozalija greitai atsikirtė.

Mesdamas ant žemės išgertąjį butelį, Brėmas užgavo bei sujūdinopilnąjį. Tasai apsivertė ir rudasis skystimas pradėjo verstiesi lauk. Bet nedaug jo teisėbego, Brėmas pagriebė jį ir pylė į stiklą. Tuo tarpu atėjo Kivulis su popierosais. Brėmui nepatiko, kad Kivulis matė jo grubumą. Skubinau išgėrė stiklą ir vėl jį pripylė. Išgėrė ir antrąjį, sukando dantis, tarp kurių pateko smiltis ir piktai sumurmėjo.

— Ek — gero alaus šį rytą būtų... — Paėmė dvi dėžutes „Rygos“ popierosų ir išspraudė šalbiertkos kišenėn. — Dar porėlę atneškite.

Kivulis tiktai pamojo galva ir greitai sugrįžo atgal. Brėmas, paraudęs, ir vėl kreipėsi į lango pusę. Rozalija šloštė torielkas ir šypsodamos pro kaktą žiūrėjo į meisterio pagelbininką.

— Prosit, panele! — Brėmas pakėlė stiklą. — Gal norite paragauti? — Usai buvo šlapi ir išsitraukė bėi nusiurė žemyn. Per juos matėsi reti, gelsvi dantis.

— Dėkavoju, ponas meisteri, — Rozalija atsakė ir gašliai trukterėjo pečius. — Tai ligi vakaro visai pasigerė.

— Tai kas! — Brėmas, kai padilgintas, garšiai susijuokė ir pasitrynė ant savo dėžės. Akys buvo pasidarosius dar siauresnės ir labiau spindėjo. Visu savo ugiu pasilenkė lango pusėn. — Na, pasiklausyk, panele! Tamsta su žiurkštu šluostai torielkas. Kas gali iš tų torielkų valgyti?

— Kartais ir su apatinio andariko sterble... — Rozalija atkirtė ir ėmė ruošties apie stalą.

— Ha, ha, ha! — Brėmas kraipydamasis juokėsi. — Pekliška mergaitė! Negalėjo atitraktuoti akių. Juokėsi ir negalėjo susilaukyti net tuomet, kai pasirodė tarpduryje Kivulis, kuris laikė rankoje butelius.

Bet alinės savininkas, rodos, to nė nematė nė nesuprato. Susėdė vėl greta abudu ir gėrė. Gėrė ir kalbėjo. Ypač iškalbus ir linksmas buvo Brėmas.

Taip neįstinau prabėgo laikas. Staiga Brėmas kažką išgirdo aname kieme. Pasijudino ir greitai atsisėjo.

— Žmona su mergaitėmis sugrįžo... Jos neturi rakto... Skubinau išgėrė pastarąjį. Išsitraukė krepšuką ir davė pinigų. Beduodamas panigus ką-tai sumanė ir dar pridėjo dvidešimtį kapeikų.

— Duokite dar vieną butelį alaus ir vieną kvaso. Reikia namo parsinešti. Bet greičiau — medžiū...

Abudu buteliu laikydamas vienoje rankoje, o kitoje popierosą, su pasididžiavimu Brėmas skubinosi linkon vartų. Bidamas pro langą patėmyjo, jog Rozalija žiūri stačiog į jį. Kažkas tokio buvo jos akyse, kas išnaujo sujūdino jo gislose kraują, karšta vilnis įsimušė į galvą. Butinai turėjo jis priėti prie lango ir ignybtį į storąją, raudonąją ranką... Betgi negalėjo. Sukando popierosą, susuko usus ir skubinau įėjo į savo kiemą.

Klarutė ir Frida, pasipuošusios naujais rubais bei skrybėlėmis, pasididžiudamos po kiemą vaikščiojo ir sukinėjosi.

— Tėte, kur tu buvai išėjęs? — Klarutė priėjo prie jo ir įsikabino į ranką. — Mamė stovi augštai pas duris ir senai jau laukia. — Frida, su nuožvalga pažiūrėjo į butelius.

— Taip, taip... Leisk! — Brėmas norėjo pasiliuosuoti. Kartais buvo nemalonu, kai tos mergišėios prie jo lindo. Gi dabar prieš jo akis stovėjo stora, raudona ranka.

Žmona neištikimai žiūrėjo nuolaipytų galo. Negražus, išdžiūvęs, nubalęs veidas! Ant įdubusių mėlynų gislių tinklėlis... Pačiame priekyje truksta vieno danties... Et!... Tečiau jis susivaldė, stengėsi išrodyti smagiū bei linksmu.

— Parnešiau vieną butelį alaus ir vieną kvaso... — ir sudavė su raktu per butelį. — Vakara gavau algą, tad jau nedėdieniais per pietus galima... Taip — ir popierosų...

— Na, tu ir vėl pradėk... — pyko žmona. Ir jėjusi paskui vyrą į virtuvę, metė kampan parasolį. — Reikia stebėtis! Nė valges nė gėres...

— Tik ką atsikėliau, — Brėmas melavo. — Kietai buvau primigęs. — Nusivilko švarką ir atsigulė į nepataisytą lovą. Kojas pakėlė į viršų ir pasidėjo ant lovos galo, rankas pakiošo po galvos, rukė popierosą ir žiūrėjo, kaip dumai verpėsi ligi lubų.

Į pasidėjus skrybėlę, žmona kšikišo galvą per atvirą virtuvės langą.

— Frida! — ji piktai suuko. — Ko tu ten sėdi ant purvinos lentos. Ak tu kiaule! Ar tau ta šleibė vienai dienai! Tuojau eik viršun ir nusivilk! — Mergaitė ką-tai atsakė. — Taip... nesuvalkiosi... Na, tai ir žiūrė!

Brėmas žiūrėjo į dumų kamuolius. Galvoje buvo justinas alkoholio sunkumas. Per visus sąnarius tvino savotiškas, patinkamas pailsimas. Viskas buvo gerai. Toliau, rodos, labiau nusilpo... Įtraukė ligi pat dugno dumą. Ant liežuviu ir gerklės gale jau tėt patinkamą tabako kartumą. Į nosį palengvėliu durė alaus raus... Išputė iš burnos dumą ir žiūrėjo į besiraitančius kamuolius. Musės žizė aplink, bet ant jo neįtūpė... Rozalija... Brėmas pradėjo mintyti apie Rozaliją ir dar patinkamiau pasidarė. Minčių gija kažkur nusitęsė — taip toli, kad vos neprasijuokė, bet pačiu laiku susivaldė atsipeikėjęs, tiktai stipriai pasikrutino ir perkeitė kojas, uždėjo vieną ant antro... Žmona virtuvėje kurė pečių...

Buvo ir vėl prisnūdęs; kai žmona budino valgyti pietų. Atsisėdęs patinkamai pasiražė. Į nosį jau nebedurė, bet galvoje dar buvo. Tokie patinkami, malonūs jausmai, truputį apsisvaiginus, tiktai nedėdieniais buvo. Justini. Pusiau užgesęs popierosas buvo išpuolęs iš burnos ir nukritęs ant šalbiertkos, kur padaryta maža, geltona dėmelė. Bet dabar tai nepykino ljo. Skylės dar nebuvo — ant tos vietos užėjo švarkas.

Mergaitės prie virtuvės staluko kalbėjo poteriūs. Frida kalbėjo pirma, o Klarutė lupas sučiaupusi paskui ją kuždėjo.

— „tėve!“ — žmona piktai prigėlėjo, ir kreiočių užtektinai įskusai, alaus butelį tarpkelyje išspraudusi, ištraukė korką.

Tai buvo tikras nedėdienio valgis: kiauliena su šutytais kopustais. Brėmas valgydamas visokiais budais juokojo su mergaitėmis — kimšo į burną nepaprastai didelius kšnius, alų gerdamas vartė akis, stvėrė mergaitėi kvasą, o jos laikėsi ir iš džiaugsmo klykė. Žmona išpradžių murmėjo, bet paskiau ir pati prasijuokdavo. Po kopustų moteriškojos valgė manna košę su uogu sriuba. Brėmas iš tokių niekų ironiškai nusijuokė. Nesiskubindamas

išgėrė likusį alų ir užsirukė naują popierosą. Dať geriau pasidarė.

Po pietų pasiražė, panuoždžiavo, ir nutarė eiti į žvėrinčių. Girdėjo, kad ten busiančios kokios-tai dainos. Visi pasipuošė — Brėmas net ir manchetus užsimovė, užsidėjo naująją, plačiais bryliais, baltąją skrybėlę ir pasiėmė lazda. Prie veidrodžio ištepė usus, susuko juos, ir įsitikino, kad išrodo, kaipir ponas.

Mergaitės išbėgo pirma. Brėmas palaukė, kad ir žmona išėitų, ir paskiausia ėjo jis laikydamas abiejose rankose lazda, pakėlęs į viršų, kad manchetai nenuplytų. Pats vienas ėjo pro Kivulio alinę ir žiūrėjo į langus. Bet Rozalijos nematė. Tiktai alinės savininko plikasis pakaušis blizgėjo tolokai, grįčios viduryje.

Nuėjo ligi sekančios gatvės ir sulipo tramvajun. Pirmiausia mergaitės — atsisėdo, pasitaisė šlebes, ir žiūrėjo viena ir kita puose į lauką. Rūsėn, išdidžiu veidu, tiesi atsisėdo Bremienė, paeiliui pažvelgė į visas priešais sėdinčias damas, padėjo parasolius galą vidurin vagono ir nė per sprindį nepatraukė atgal, kai prie stočių pasažieriai lipo laukan ir vidun, su ranka bakstelėjo vienai ar kitai mergeitei pašonėn, kai tos besidairydamos sukosi beveik aplink. Brėmas nupirko keturius bilietus, sulankstė ir užkišo už šliubinio žiedo. Išsitraukė laikrodį ir lyg pažvelgė jin. Pasijuūrėjo į priešais sėdintį poną, kurio manchietų galai truputėlį matėsi, pažvelgė į savo ir patraukė lauk. Bet pažiūrėjęs į apdegusius, kietus delnus ir pirštų galus, apsilblausė — pasidarė jam kažko neramu. Su dešiniąja ranka apėmė gana toli lazdos rankeną, kairiąją gi užkišo už žmonos nugaros. Prakilniai prilaikė savo pačių ir pamažu nusiramino: taip išrodė gana puikiai. Pažvelgė žemyn, ant pilvo — ten voliojasi geltonas skritulis.

Sekancioje stotyje lipo vagonan vienas Brėmo fabriko konatoro ponų su ponai. Duris buvo uždarytos, tad jis norėjo per stiklą pasveikinti. Bet nieko — jie nepasiliko ant platformos, ten baisiau dulkejo — atidarė duris ir suėjo į vidų. Vagonas buvo beveik pilnas. Brėmas greitai pasikėlė ir užleido savo vietą. Žmona pasitraukė arčiau prie mergaitėjų, patraukė taipogi arčiau ir parasolį bei dar labiau išsitaisė. Ponas, maloniau nusišypsojo ir pamojo galva. Pasodinęs poniją ir patsai atsisėdo. Gardžiai pakvipo. Brėmas visą laiką juto nosyje pomado kvaptį, bet ir šitą suodė.

Valandėlė jisai pastovėjo vagono viduryje, įsikabinęs į prietaisytą pasilaikymni kilpą. Bet, pamastęs, išėjo ant platformos. Nudavė, lyg kad parukyti išėjo. Atsirėmė į vagono sieną, užsidėgė popierosą, lazda pasirėmė ir nudavė, kad dulkių visai nepatėmija. Per stiklines duris galvą pakreipęs, žiūrėjo į poną ir jautė laibai gerai, kad taip netikėtai susitiko su ponu, pasveikino jį ir dargi patarnavo...

Vaikščiojo po žvėrinčių, apie užtvarus. Vaikai labai džiaugėsi, bet Brėmui nebuvo nieko į ką pažiūrėti, jis pradėjo nuobodžiant, ir pailso. Pas kupranugarius kiek ilgiau pabuvo — ten buvo galima įkišti lazda per tvorą ir gerai pabadyti su ja kupranugariui ir pašonę. Norėjo pabadyti taipogi ir vilkui, kuris liuosoje vietoje prištas, bėgo į buklę ir lauk, bet bijojo, kad nekastų.

Per visą tą laiką tolokai gir-

dėjosi dainavimas — tarpais garšenis, tarpais tylesnis. Galop jie prisitartino prie didelio žmonių pulko, pakalnėje bestovinčio. Visi stovėjo ir žiūrėjo kiton pusėn. Ten užu išiesto, spalvuoto audklo buvo sustojęs vyrų ir moterų pulkas — tai buvo tie dainininkai. Vienas mosikavo rankomis, o kiti dainavo. Gana juokingai tat išrodė. Brėmas užsirukė popierosą ir nusijuokė. Norėjo ir žmonai pakuždėti, bet jinai atstumė jį su alkune. Na, nieko, dainavo gana įgarsiai. Negalima butų nė pamintyti, kad toks mažas burelis... Brėmas pažvelgė į minią. Buvo visokių, vyrų, moterų ir vaikų. Buvo keletas pažįstamų... Kai kiti pradėjo delnais ploti, Brėmas įkišo lazda į pažastį ir taipogi gana smarkiai suplojo.

Nieko čia taip didžio nebuvo. Ėjo visi Kyšių ežero linkon. Beieinart Brėmas patėmijo keletą savo skyriaus darbininkų. Sukosėjo. Bet jie tik ką pasisuko į kitą pusę. Brėmas tyčia lukterėjo — argi neatsigrįž į nepasveikė. Ne. Nė nepažiūrėjo, nė nepasveikino. Tyčia... Lubrakai! Brėmas stipriai sukando popierosą ir įsmeigė lazda į smiltis. Na, palaukite tik!

(T. B.)

Vertė J. Baniulis.

New Yorko žinios.

Barzdaskučiai vėl streikuoja.

Liepos 21 d. išnaujo prasidėjo generališkas barzdaskučių streikas. Pirmiausiai metė darbą barzdaskučiai Bronx'e ir Manhattan'e, apie 3,000 darb.; šaukta buvo prie streiko 10,000 darbininkų; kiti išėjo streikan sekančią dieną.

Tą streiką iššaukė barzdaskučių unija, kuri yra filija I. W. W. organizacijos.

Vienu iš svarbiausių barzdaskučių reikalavimų yra — laikyti barzdaskutyklas uždarytomis nedėdieniais; paskui reikalaujama, kad darbas barzdaskutyklose paprastomis dienomis tęstųsi nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro. Abelnai sakant, barzdaskučiai nori dabar galutinai nureguliuoti darbo laiką. Manoma, kad šitame streike dalyvaus apie 18,000 barzdaskučių.

20,000 mezgimo dirbtuvių darbininkų pasiryžo streikuoti ir pareikalauti nuo savo darbdavių geresnių išlygų. Į uniją priklauso apie 20,000 darbininkų. Liepos 22 d. Mezgėjų Unija pranešė darbininkams, kad padarytų slaptą balsavimą kaslink streiko. Unijos organizatorius Lurie stengias, kiek galėdamas greičiau sutvarkyti darbininkų eiles; jis pasakė, kad tas streikas bus labai didelis ir butinai turi užsilaikyti darbininkų išlaimėjimu.

Pekliška mašina. Ant vardo A. Carnegie (Karnegi) jo vardo korporacija (576—6-ta ave.) buvo dastatyta pasiuntinys. Tarnas, kuris pradėjo žiūrėti, greit patėmijo, kad čia kas-tai negerai. Kada jis nuėmė popieri, pamatė gerai užtaisytą metalinę dėžutę. Tuoj apie tai pranešė policijai. Pribuvęs artileristas išsinešė tą peklišką mašiną su savimi. Gerai apžiūrėjęs dėžutę, jis pasakė, kad spēka sprogstančios medžiagos tokia, kad gali suardyti du kvartalu. Tas baises prietaisas liko padėtas į mažą garlaivuką ir, nuvežus į atvirą vandenyną, paskan-dintas.

Darbininkų organizacijos dauginasi. Sulig nesenaį pagarsintos

valstijos departamento atskaitos galima patėmyti, kad skaitlius darbininkų organizacijų smarkiai eina didyn. Pavyzdin, rugsėjo mėn. 1912 m. buvo priskaitoma 2,469 darb. organizacijų, su 526,672 sąnariais, o kovo mėn. šių metų buvo 2,530 organizacijų su 638,818 sąnariu.

Darbininkų organizacijos praneša, kad šiais metais patėmijamas bedarbėbės sumažėjimas. Organizacijos sąnarių skaitliaus augimas ypač aiškiai apsišiekia audimo dirbtuvėse ir tarpe rubsiuvių.

Vietinės Žinios

Nepaprastas išvažiavimas.

Liepos 27 d. Rockaway Parke (Beach) atsiuvo nepaprastas išvažiavimas — jamė dalyvavo gerbiamieji svečiai bei Tėvynės pasiuntiniai: d-ras J. Basanavičius, Liet. Mokslo Draugijos Pirmininkas ir p. M. Yčas, Valstybės Dumas Atstovas. Čia kiekvienas rėjo progą susipažinti ir pasikalbėti su tais gerbiamais mūsų svečiais. Ant galo buvo viešbutyje draugiška vakarienė, kurioje dalyvumą ėmė virš 40 asmenų. P. Račkauskas, „Tėvynės“ redaktorius, apsakė tikslą svečių atkelia-

vimo ir linkėjo svečiams grįžti Tėvynėn bent su \$50,000. Toliau Dr. Bacevičia iš Elizabeth, N. J. ir P. Mikolainis kalbėjo apie svečių mierį ir apie Dr. Basanavičiaus darbus mūsų kulturoje, Vietinis klebonas kunigas V. Varnagiris, savo kalboje ragino visus prisidėti aukomis ne vien savo, bet ir savo gimines bei draugus prie to kviesti, pasidėdamas iš savo pusės dirbti tiek, kad pasiekus tikslą. Abudu svečių kalbėjo net po tris kartus. Vi- si svečiai buvo labai užganėdinti. Keliolika ypatų pirkto po sieksni žemės L. M. D. ir D. namams, Vilniuje, kiti aukavo pagal išgalę. P. M. Bučinskas pastojo nariu-šelpėju L. M. D. ir D. ir, jau pirmiaus, įmokėjo \$100.00.

D-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas liepos 28 d. išvažiavo į Chicago. Gerbiamieji svečiai mano prabuti Amerikoje nemažiau trijų mėnesių; apvažiavusiu visais Lietuvių kolonijomis, prieš grįžtant Lietuvon, jiedu nekuriam laikui sustos Brooklyne, kur laike susirinkimū bei prakalbū bus renkamos aukos Tautos Namui Vilniuj.

Netikėta mirtis. Liepos 19 d., subatos naktį į nedėdienį, apie 4 val. ryto, prie Arbucle cukraus fabriko prielaukos (doku), kraunant gatavą cukrų į laivą, tarpe prielaukos ir laivo, įpuolė į vandenį ir prigėrė **Pranciškus Višniauskas.** Nors buvo mesta virvis, bet be pasekmės. Kunas at-rastas liepos 23 d. ties Pasific gt. palei South ferry. Velionis paėjo iš Kauno gub., Telšių pav., Sačių parapijos; jis turėjo apie 32 m. amžiaus, Amerikoje prabuvo 8 metus; jo moteris — Lietuvoje. Prie jokių drangysčių Pr. V. neprigulėjo; kišenėje rasta 1 dol. 60 centų pinigų. Palaidojimui pinigai surinkti vaikščiojant po lietuvių stubas.

J. L.—is.

Pridabos parką. Majoras Gaynor liepos 12 dieną pasiuntė veikančiam policijos komisisionieriui Douglas I. McKay laišką nurodydamas, kad paskirtų į Prospect Parką, Brooklyne, policijos sargybą apsigergusią paprastomis

drapanomis. Ta sargyba turės pridaboti, kad po parką nesivalgiotų visoki „padraikos“. Priegiam jįsai savo laisike prašė, kad vyriausias magistratas Kempner paskirtų vieną magistratą į Prospect parko policijos stotį, kuris galėtų umu laiku nuteisti suareštuotus vaikiškus ir kitus. Ligi šiol suareštuotuosius uždarydavo policijos stotin ir ten laikydavo per naktį ligi ryto, kuomet buna magistrato tokie prasižengėliai teisiami.

Apsauga nuo ugnies ant tramvajų. Liepos 17 d. Public Service Commission paliepė Long Island ir New York Consolidated geležinkelų kompanijoms įtaisyti kiekviename tramvajuje vieną ar daugiau chemišką gesintojų. Šitas priskyrimas tur but išpildytas iki rugsėjo 15 d. Kompanijoms bus uždrausta leisti elektrinius karus, neapsaugotus viršminėtais gesintojais.

Namų statymo operacijos. Liepos 18 d. liko pagarsintas Department of Buildings raportas, nurodantis, kad namų statymo operacijos laike paskutiniųjų šešių mėnesių sumažėjo beveik ant \$3,400,000. Sulig to raporto laike šešių mėnesių, baigiant birželio 30 d., buvo pastatyta naujų namų ar perdirbta senų ant sumos \$18,639,644; pereiniais metais tame pačiame periode ta suma siekė 22,031,147.

Pirmame pusmetyje 1912 m. buvo paimta leidimų statyti naujus namus ar perdirbti senus 5,856, o 1913 m. — 5,625, butent, 231 mažiau. 166 iš šiam pusmetyje statytų namų kainuoja daugiau \$20,000; devyni padaryti iš plytų maldnamiai kainuoja 272,500 dolerių.

Draugiški išvažiavimai. Simano Dankanto Dramatiška Drama nutarė parengti išvažiavimą ant rugpjūčio (August) 17 d.; apie išvažiavimo vietą ir kaip nuvažiuoti bei kitokios smulkmenos bus pranešta prieš pat išvažiavimą „Vienybėje Lietuvninkų“.

213 kuopos S.L.A. Draugiškas išvažiavimas atsisbus 3 d. rugpjūčio (August) nedėlioį, 2 val. po pietų, Corona giraitėje, ant Old Flushing Road, North Beach, L. I. Kviečiam 213 kp. S.L.A. savo narius ant to liksmas išvažiavimo ir prašom atsivežti savo pažįstamus, nes išvažiavimas yra parengtas labai dailioje vietoje, kur koznas, tikimės, bus kuogeriausiai užganėdintas.

Davažiuoti galima iš Williamsburgo Grand St.—North Beach karais. Išlipiti reikia kaip pasibaigs už 5c. važiavimas, tai yra, ant Old Flushing Road. Eikite po kairei apie kokias 3 minutes ir ten tai rasite mūsų augščiau minėtą vietą. **Komitetas.**

PIGIOS OPEROS.

Žmogus — tasai gamtos karalius — tarp daugelio kitų ypatybių, statančiųjų jį augščiau už kitus visus tvarinius, apdovanotas yra kalba. Su kalbos pagalba žmogus išreiškia savo mintis. Mintis išreikštos žodžiais tam tikroje gražioje formoje — tai kalbos vainikas, tai poezija. Vaizdingesniai minčių išreiškimui žmogus vartoja greta kalbos da ir veiksma. Veikimas supintas su poezija padaro augščiauįjį dailės atvaizdinimą — dramą. Vienok pilnamjam žmogaus sielos atvaizdinimui da neužtenka nei po-

ezijos, nei dramos: savo jausmų, upo ir minčių išreikimui žmogus vartoja da vieną budą — muziką. Nebereikalo muzika, kaipo aiškiau atvaizdinanti žmogaus sielą, kaipo lengviau suprantama ir kaipo greičiau kiekvienam priinama — yra vadinama dievų kalba.

Poezija, drama ir muzika — tai atskirus budai žmogaus sielos atvaizdinimui. Supinti visi tie trys budai draugė padaro augščiauįjį dailės šaką — **opera**.

Opera — tai scenos karalienė. Jai statomi puikiais rumai, išleidžiami didžiausi iškaščiai, jai dirba talentingiausi genijai. Užtai opera ir yra taip labai visur branginama.

Mums, lietuviams, sparčiai žengiantiems progreso keliu, butinai reikia susipažinti ir su opera. Tiesa, daromi jau bandymai įsteigti net savita opera, bet jį kolkas da tik iš vystyklų išvyniota ir gana neįvairi. Mums reikia susipažinti su visavietine opera, su įvairių genijų tvariniais.

Pastaraisiais metais Broklyno ir New Yorko lietuviams buvo gan sunku operą pamatyti, nes turėjome New Yorke tik vieną operos namą — Metropolitan Opera House, kur bilietų kainos buvo gana augštos (mokėdavo po 2 dol. už vietą stovėjimo) ir tai nevisada budavo galima bilietus gauti.

Vienok dabar galime pasidžiaugti: ateinančiam sezonui tapo įsteigta draugovė **Century Opera Company**, kuri duos pamatyt už pigias kainas visas didžiusias operas. Operos bus statomos labai gražiam teatre **Century Opera House** prie vakarinio šono Central Park'o, tarp W. 62 ir W. 63 gatvių, New Yorke. Bilietų kainos pastebėtina pigios: visos sėdynės parteroj (orchestra) po 2 dol., visos sėdynės priangyje — po 1 dol. 50 ct.; pirmamjame augšte: keturios eilės po 1 dol., keturios eilės po 75 cent., likusios — po 50 cent.; antramjame augšte visos sėdynės po 25ct. Seredu popietinėms (matinee) operoms ir nedėdienių koncertams sėdynės nuo 25 ct. iki 1 dol.

Kiekviena opera bus lošiama ištisą savaitę kas vakarą ir apart to seredomis ir subatomis popietinėse (matinee). Kiekvieną nedėlvakarį bus koncertai iš operų. Operose dalyvaus įžymiausiai pasaulio dainininkai. Operų sezonas prasidės nuo rugsėjo (September) 15 dienos šioikioj tvarkoj: Savaitėje nuo rugs. 15 bus lošiama opera „Aida“, nuo 22 — „Džokonda“, nuo 29 — „Hoffmano papasakojimai“.

Nuo spalio 6 d. — „Luiza“, nuo 13 — „Poni Plastakėlė“ (Madam Butterfly), nuo 20 — „Romeo ir Julia“, nuo 27 — „Trubaduras“.

Nuo lapkričio 3 d. — „Lakmė“, nuo 10 — „Thais“, nuo 17 — „Lohengrin“, nuo 24 — „Dievo Motinos Deimantai“.

Nuo gruodžio 1 d. — „Lucia di Lammermour“ nuo 8 — „Manno“ nuo 15 — „Cigonaitė“, nuo 22 — „Carmen“, nuo 29 — „Tristan ir Isolda“.

Po Naujų Metų iš eilės bus lošiamos operos: Cigonija (La Boheme) Hugenotai, Toska, Koenigskinder, Faustas, Tannhauser, Traviata, Cavalieria Rusticana ir Pagliacci (draugėje), Samsonas ir Delila, Rigoletto, Zuzanos paslaptis, Rheingold, Die Walkure, Siegfried, Gotterdammerung ir daugelis kitų.

Pirm nueisiant pasiklausyti operos, patartina kiekvienam nusipirkti libretto (t. y. kningutę, kurioje surašytas visas lošimas) ir namieje gerai persiskaityti, taip,

kad pirm nueisiant teatran jau žinotumei, ką ten loš ir dainuos. Tuomet atsidedęs teatre jau tik tēmysi, kaip bus opera atlikta ir tik tada pamatysi visą operos grožį. Nežinodamas operos turinio nieko nesuprasi į sceną bežiūrėdamas, nes ten aktorjai nieko nekalba, tik viską dainuoja, tad sugaudyti turinį iš dainavimo gana sunku.

Operų librettus angliškoje kalboje galima gaut visuose kningyvuose. Kaina nuo 15 iki 25 ct.

Šiomis pigiomis operomis privalėtų pasinaudoti ypatingai mūsų jaunomėnė, dalyvaujančioji lietuviškoje scenoje. Čia pamatytų ne tik ką klaškiuosius veikalus, bet ir pasimokytų, kaip reikia scenoje lošti, kaip dainuoti, kaip valdyti balsą. Tas atneštų labai labai didelę naudą mūsų jaunutei scenai.

P. Bukšnaitis.

PRANEŠIMAS IŠ SEATTLE, WASH.

Iš visur gaunu daugelį laiškų su užklausimais kaslink darbų Alaskoje, tenyščėjų gyvenimo išlygų ir tam panašių dalykų. Negalėdamas del stokos laiko visiems ypatiškaai atsakyti, meldžiu, idant rašytojai su tokiais užklausimais kreiptųsi ant sekančio adreso: „U. S. Immigration Service, Ketchikan, Alaska.“ Laiškus galima rašyti arba lietuviškai arba angliškai.

Visokius tokio turinio užklausimus atsakinėdavau visiems ypatiškaai, budamas perdėtinu-inspektorium imigracijos Alaskon; taipgi kelis kartus plačiai aprašiau apie Alaską laikraščiuose — dabar gi, mat ten negyvenant bus tinkamiau kreipties su tokiais užklausimais ant augščiau paminėto antrašo.

Gal bus neprošalį čion pranešt, jogei iš priežasties didelio pasi-dauginimo mano klientų tarpe tautiečių ir del artimesnio susišimo su visais kaslink legališkių dalykų perkeliu savo office'ą iš Alaskos į Seattle, Wash.

Pragyvenęs čia kiek ilgiau ir geriau apsipažinęs su šita apielinke, pranešiu plačiai visomenei apie tos vietos uždariusius, gyvenimo išlygas ir apie lietuvių Washingtono valstijoje.

Mano antrašas dabar toks: **Kazis Kriauczunas, 403 Lyon Building, Seattle, Wash.**

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, kad dabar generališku „Birutės“ agentu Amerikoje vietoj „V. L.“ ledėjo **J. J. Paukščio** yra aptiekorius **V. J. Daunora**, gyvenęs po 229 Bedford Ave., Broklyn, N. Y. Taigi, su visais reikalais, paliečiančiais „Birute“, malonėkite kreipties pas p. V. J. Daunorą augščiau parduotu antrašu.

„V. L.“ Administracija.

ŠIS--TAS.

Be religijos. Kaip rašo rusų laikraštis „Dien“, skaitlius žmonių, nepripažįstančių save dabar esančių religijos šarariais, augas nepaprastu greitumu. Berline susidarė net tam tikras komitetas, kuris suteikia patarimų aplėdžiantiems kurių nors religijos organizaciją. To komiteto pirmninku esąs laivyno kapitonas, juriskonsultu vienas žinomų valstybės teisės profesorių.

Tikriausia statistikos medžiaga del šito klausimo suteikia visos Vokietijos ir Berlino miesto šaršai.

Dar 1905 m. nepripažįstančių religinių organizacijų Berline ir jo priemėšiuose buvo tik 12,609 žmonės iš 3,3 mil. viso gyventojų skaičiaus. 1910 m., skaitant Berline 3,7 m. žmonių — be religijos buvo jau 67,061. Komietui rimtai pasidarbavus, pradėdant 1910 m., skaitlius išaugo iki 120,000, kuomet išviso Berline priskaityta 4 mil. gyventojų; taigi bereliginiai sudaro 3%. Statistikos žiniuose jie pažymėta visokiais vardais „laisvi religiniai“, „laisvamaniai“, „be religijos“... („Liet. Žin.“)

DRAUGISKAS ISVAŽIAVIMAS.

Liet. Gimnastikos Klubas parengia draugišką išvažiavimą, kuris atsisbus Rugpjūčio (August) 3-čia dieną, 1913, Maple Grove Parke, Augustina Ave. ir Newtown Road, Richmond Hill, L. I. Šiame išvažiavime dalyvaus vietiniai chorai ir bus taip visokių pasilinksminimų bei žaidimų.

Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti laiką.

Iš Broklyno reikia važiuoti Union arba Bushwick avės, karais iki Ridgewood Depot ir persimainyti ant Myrtle Ave.—Richmond Hill karo važiuoti iki Jamaica Ave. Išlipus ant Jamaica Ave. eiti po kare per geležinkelį — Lefferts Ave. Lefferts ave. reikia eiti apie 10 minčių iki daeši parkų. Ant Jamaica ave. mūsų draugai lauks ir kiekvienam nurodys kelią, kaip da eiti. — Meldžiame nesivėlinti, nes pradžia bus 12 val

Kviečiame Liet. Gim. Klubas.

Pajieskau savo pusbrolio Jurgio Raganzinsko iš miesto Pompenų, Panevėžio pav., Kauno gub. Meldžiu atsisaukti ar pranešti ant šio adreso: **Katerina Balaišūtė, 151 Dupont Str., Brooklyn, N. Y.**

KRASOS DEZUTE.

K. Labanui: — Tamstos straipsneliai spandai netinka. Taigi nedėšime. **J. P. Raulinaičiui:** — Apie lietuviškus rekordus užteks jau to, kas buvo rašyta. Jeigu Columbijos firma butinai nori turėti bei išleisti lietuviškų rekordų, tegu jį susitaiko su dainininkais. Tai ir viskas, kas galima pasakyti. Straipsnelio nedėšime.

A. Dagui: — Tamstos vaizdelį fantazijų gavome. Ačiū. Lauksime daugiau.

Miško Sakalui: — Tamstos vaizdelis telpa šitam numerj. Gražiai rašote, todėl lauksime daugiau iš po tamstos plunksnos išsiliejęsių tvarinių.

St. R.: — Tamstos straipsnelyje „Žingsnis Piramy“ labai daug jausmingų žodžių, o net ir ištių frazių, bet viskas betvarkėje neturi jokios spryčio, o vietomis neatsako tikram dalykų stoviu — pavyzdin, kur Tamsta kalbi apie senovės lietuvių poetus, kompozitorius ir kitus dainius, visai neapsvarstydamas to, kas tai yra liaudies dainos ir kokiū būdu jos susidarė. Ištaisyti Tamstos straipsnelio negalima, nes jis rašytas „poeziškoj“ formoj, o panašius dalykus gali taisyti patsai tvėrjas. Gaila, kad Tamsta tiek daug rašydamas, nepasistengi susipažinti arčiau su lietuvių kalbos gramatika, sintakse ir pradinės logikos dėsniais. Vertėtų daugiau paskaityti gesučių lietuvių rašytojų veikalų.

Paimkin nors pirmasias ir priešpaskutiniasias straipsnio frazes ir tuoj šiek-tiek pamatysime, kokioj spalvoj parašytas ir visas straipsnis.

„Kas žin kas-tai, man siki rados į ausį patilom su didėlia entuziazmu snipzdėjo, kad tarpe lietuvių pradeda smarkiai pletotis patraukimas prie muzikos dailes. Tas kurys man teip tilo, pagal pat mano ausį laikydamas savo lupus pasakodavo apie tos linksmus del manį navenus; ant kiek aš dabar patiria, aš tikrai atsidavęs visiškai muzikos reikalams.“

„Tas kuris man į ausį patilom snipzdėjo, nors aš jį neregeju; bet ant kiek aš dabar patyria buvo dvasia mūsų darbštaus tautietj M. Petrauską.“ Galop, Tamsta sumaisai straipsni su paprasta korepondencija. — Nedėšime. Pasistengkite geriau savo rašinius apdirbti.

Didis kalbėtojas.

— Ar žinai ką, poniute, mano vyras, kurs paprastai tyli, Blaininkų susirinkime net penkis kartus kalbėjo.

— Na, ir ką gi jis ten sakė? — Dukart pasakė „bravo“, dukart „sutinku“ ir vieną kart, kreipdamas į kaimyną, atsiliepė: „kada gi bus galas tam posėdžiui, reikėtų ir pietų pavalgyt“...

PIGIUS IŠPARDAVIMAS NAUDINGŲ IR PIGIŲ DAIKTŲ!

Pirkis tuojau, nes paskui taip pigiai negausi.

- 1) Stereoskopas (parodantis gražius paveikslus ir 25 gražus paveikslai 1.00
- 2) Padidintųjų stiklas, saulę pritraukiantis 75c.
- 3) Nausidarbko kryželis su deimantais 75c.
- 4) Kakinės špilkos nuo 25 iki 35c.
- 5) Mikroskopas tyrinėti mažą gyvybę 25c.
- 6) Vargonėliai (dumburėliai) 30c.
- 7) Vyriški, storai auksu lieti žiedai 1.00
- 8) Magiškos kortos 10c.
- 9) Kas prisiųs „Money Order“ ant 4 dolerių, gaus visus tuos daiktus, kurie yra vėrti \$4.50.

Gal ir pačo markėmis (stmps) prisiųsti. Iš Canados markių, nepriimam. Adresuokit:

P. Narvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (32)

FARMOS! FARMOS!

Tėmyk ir atmintk, jog naudą turėsi ten, kur surasi sau puikų gyvenimą. Nemėtyk sunkiai uždirbtų pinigų po karčiamas nē ant kitų niekniekių, bet pirkis gabalą žemės ir dirbk sau, ne kitiems. Šioje apygardoje yra didelė lietuviška kolonija, kur daugelis yra apsigyvenusių lietuvių, kurie yra laimingi ir užganėdinti ir sveiki. Dabar yra geriausias laikas apžiūrėti farmas ir kas ant jų auga šiame krašte. \$200.00. Akras žemės kaštuoja nuo \$12.00 iki \$20.00.

Delei platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: **Cristal Lake Farm, Wellston, Mich.**

Skausmai ir Diegliai

priklauso prie paprasčiausių vidurių suirimų šiame metų laike.

Severos Vaistai Nuo Viduriavimo

(Severa's Diarrhoea Remedy)

yra gyduolė sustiprinanti ir reguliuojanti vidurius. Paskemkingos ir vertos užsitikėjimo: vidurių paluosavime, diegliuose ir vidurių skausmuose, esant žarnų uždegimo prajovams.

Kaina 25 c. ir 50 c.

Severos Gothardo Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

priklauso prie geriausių išlankinių gyduolių nuo reumatiškų skausmų. Patiriamas reumatizmo strėnosė, skaudėjimų kryžkaulio, šonų ir krutinės, nuo susidaužymo, aptinimų ir uždegimų.

Parduodamas dabar dviejų didumų: 25 ir 50 c.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

K. Labanas

Su geriausiasiais advokatais, kurie veda visokius provas, kriminalnas ir civilnas augščiaušiuose teismuose. Ne vieną prova jiems ne yra perdėdė nei permaže. Išdirbu visokius dokumentus. Inšuriniu formičius ir gyvastį žmogaus su geriausiasiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare. **BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.**

BLOGAS VIRINIMAS.

Mes valgome per daug. Mes prisivalgom neatbodami į neatsakančią valgį, kuris nėra mūsų kumai naudingas. Didėsnė tokio valgio dalis yra nesuvirinama ir gali likasi viduriuose; iš to kyla visokie sunkumai, nesmagumai, skaudėjimai, kaip abelnai, taip ir galvoje, blogas kvapas, mėšlungis. Tai yra labai gera dirva visokioms ankratoms. Mes privalome pasirupinti, idant prašalinus tokį nesuvirintą valgį ir neprifeidus jam rugti kune ir veisti ligų. Pavelykite rekomenduoti jums Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kurisai išvalys tą nereikalingą madžiagą ir sutvarkys jusų vidurius. Jisai pagelbės prie žarnų užsikimšimo, vidurių skaudėjimo, vėmimo, geltėgų, galvos skaudėjimo, apetito netekimo ir nerviškumo. Aptiekose Jos. Triner, 1333—1339 So. Sealand Ave., Chicago, Ill. Raumenų šararių štyvumą gerit pagydys Trinerio Linimentas.

KRAUTUVE ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda krautuve — grosernė ir bučersnė; geroj vietoj, biznis eina gerai; vieta apgynta lietuviams ir lenkais. Priežastis pardavimo — keliavimas į Lietuvą. Prie krautuves parsiduoda arklis ir vežimas. Noriuti plačiau sužinoti, kreipkitės sekančiu adresu:

Jonas Stalgaitis, 530 Rakoway Ave., Brooklyn, N. Y. (32)

20-tas Metinis PIKNIKAS!

Draugystės Sv. Jurgio. Atsisbus Sėdėtoį, 2-trą dieną Rugpjūčio, (August), 1913 m., Washington Casino parke, prasidės nuo antros valandos po pietų MALONŲ VIENGENCIAI! Malonai užkvečiam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip jaunus taip ir senus, ženotes ir pavienius iš visų lietuviškų apielinkų: Broklyno, Maspetho, New Yorko, New Jersey, Newarko ir Elizabetho Porto, ant mūsų iškilmingo Pienika. Taigi nepamirškite, malonėkit atvažiuot ant viršt minėtos vietos ir dionas ke skaitlingiausia, nes muzikantus sukviėtėm iš Rygos, kurie grieš visokius lietuviškus šokius, kur galėsite linksmai praleisti laiką ir pasmatyti su pažistamais. Da čia turim biski pasakyt, jogei mūsų piknikas yra didžianusias ir apsiejimas be vaidų, per tai nepatagėkit ir kitiems pasakyti. Visi iš visų Ura! o mes busime visiems dėkingi. Taipogi ukviečiam visas draugystes ir Broklyno ir New Yorko ir Maspetho.

Draugystėms incorpore įžanga dovana! Pavieniams: kaip vaiknamas, merginoms, taip ir vyrams ir moterims, įžanga 25 centai.

Vardu visos draugystės kviečia komitetas: Prez. J. Pečukaitis, Sekretorius A. Buzas, Kas. S. Dragunaitis, Floor Man. F. Gilis; Getmanai: J. Fabubinskis, J. Karalevičius ir J. Maknavičius. Nuo Williamsburgo tilto Grand str. karai daveža iki parko. Nuo Broklyno tilto Flushing karai daveža iki parko. (31)

„Vienybės Lietuvninkų“

KELIAUJANTI AGENTAI

J. DIGRYS, S. SZAFRANAUCKAS.

Telephone: Greenpoint 8. **Daktaras A. S. Jankaukienė** Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare. **265 Berry St., priė Grand St. BROOKLYN, N. Y.**

KELIAUJANTIEMS EUROPON. Laivai išplaukia iš New Yorko Būgjučio—August mėn.

- 1 Liverpool, 1 Southampton, 2 Antverpen, 2 Liverpool, 2 Hamburg, Express, 2 Glasgow, 5 Bremen, Express, 6 Liverpool, 7 Bremen, 8 Southampton, 8 Liverpool, 9 Hamburg, 9 Hamburg, „Imperator“, 9 Antverpen, 9 Glasgow, 9 Libau-Libava, 9 Bremen, 12 Rotterdam, 12 Bremen, Express, 13 Liverpool, 15 Liverpool, 16 Antverpen, 16 Glasgow, 19 Rotterdam, 19 Bremen, 20 Liverpool, 21 Hamburg, 22 Liverpool, 23 Glasgow,

- Būgsejo—September mėn. Dienos išplaukimo ir laivų vardai. Bremen — perkė \$35.00 ir \$40.00. Kronprinz Wilhelm. George Washington. Kronprinzessin Cecilie. Kaiser Wilhelm der Grosse. Friedrich der Grosse. Kronprinz Wilhelm. Rotterdam — \$35.00. Noordam. Ryndam. Rotterdam. Postdam. New Amsterdam. Libava—Libau — \$33.00. Kursk. Russia. Busų-Amerikos linija į Rotterdam—\$31.00. Antverpen — \$35.00. Lapland. Kroonland. Vaderland. Hamburg — \$35.00 ir \$37.00. Kaiserin Auguste Victoria. President Lincoln. Pennsylvania. Imperator. Patricia. Amerika. Liverpool — \$35.00. Baltic. Adriatic. Celtic. Cedric. Liverpool—Cunard Line — \$35.00. Campania. Carmania. Mauretania. Lusitania. Caronia. Campania. Southampton — \$33.75. Philadelphia. New York. St Paul. St. Louis. Glasgow — \$32.00. Calendoncia. Columbia. Cameronia. California. Mes parduodame laivakortes tarp Bremen—Baltimore, tarp Breme—Philadelphia, tarp Antverpen—Boston, tarp Antverpen—Philadelphia, tarp Libavos—Halifax, tarp Liverpool—Boston, tarp Libavos—Boston, tarp Libavos—Montreal, tarp London—Montreal, tarp Buenos Aires—New York, tarp Trieste—New York, tarp Bremen—New York, tarp Hamburg—New York, tarp Rotterdam—New York, tarp Antverpen—New York, tarp Liverpool—New York, tarp Libau—New York, tarp Southampton—New York, Apie laivakortėjų prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui. Pas mus keliaujantieji teikis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškelavimo, idant būtų galima sužinoti laiką, kada ir kur pasitikti. Birksius pas mus laivakortes, mes pasitinkame ant dygo, aprūpiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parūpiname nuo konsulio popieras parėjimui rabežiams. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

J. J. Paukštis & Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas. M. J. Damijonaitis, 312-814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint. Specialistas širdies ir plaučių ligių. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kampa Second St. Ligonius priima: iš ryto nuo 8-9 ir vakare nuo 6-8 po pietų nuo 2-3 Telephone 1587 R. Elizabeth.

GERA PROGAI! Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c. Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c. Aritmetika mokymuisi ro-kundų, su paveikslais (apdaryta). 35c. Viso \$1.60. Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš „Vienybės Lietuvnikų“ ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau. P. Mikolainis, Box 62, New York City.

Tarptautiškoji Akušerijų MOKYKLA. Moteris, norinčios išmokyti akušeriant, dabar tu legalią mokyklą Scrantone, Pa. Moksals pradžios 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalyje. Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursų mokasi \$100.00. Mokyklon Lietuvos priima „The International College of Midwifery“. DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS. VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Sereidomis 8-11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI. naujos drukuojamos masinos Typewriters. Rašy kite štandien, o gausite katalogą dykai. Knygos teipgi parduoda ir yra reikalinga Agentų. Kredito šis per laišką t šio antrašo: A. MALIAUSKAS, 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y. P. S. Teipgi parduoda naminiui raltandai (Furniture) ar t išmokėsio vietiniai kre p kitės pas mane.

J. TOPILIS 120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dziegorėlius, lengučėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatomis rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai. Visiem velijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arietka, elius, visokis vynas, kvėpentė cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu. Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalboso. Turinys: Istatymai apie pilietybę, klausimai ir atsakimai kaip išsiliinti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėta knyguė kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knyga pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso: LITHUANIA N. CITIZENS CLUB 372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs! DUONKEPIU ATYDAI! Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Originalinių Rozavų miltų iš čysčiausių, svečiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonkepiai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidų tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duonai. Aš tikitai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksnį ir parašykite pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

Morris Rosenfeld, G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

JONINĖS. Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos. Pusk. 143. Čienia 45 centai. Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuočių tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus stiliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rados sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsiereiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokiečių, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės“ bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jas tinkamai ir prisirengę suloš.

VISUOTINOJI HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio istorija. Čienia 60 centų. Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika“. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atnuink, kad tai juokas. Bet istoriškus vardus išidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, davė šiame veikalė tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų. Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražudymą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran. J. J. PAUKŠTIS & Co. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA Chicago, Illinois. PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus. SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir storių Chicagoje. SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų. IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų. Turint kokius nors reikalus į Banką rašykite šiuom adresu: A. OLSZEWSKI BANK 3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00. Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos. Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokejo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97. Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopa. A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

LIAUDIES DAINOS,

Solo balsui ir pianui, sutaisė MIKAS PETRAUSKAS. 1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį 20c. 2. Jojau dieną, jojau naktį 60c. 3. Siuntė mane motinėle į jureles vandenėlio 20c. 4. Šių nakeialy, per nakeialy nemigau 30c. 5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20c. 6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25c. 7. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka 15c. 8. Už šilingėlių, už mažulėlių 30c. 9. Skyniau, skyniau skynimėlių 15c. 10. Dovanojo man motulė baltų drobely 15c. 11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15c. Viso \$2.65

Gaunamos pas: J. J. Paukštis & Co., 120 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

LIUDAS GIRA. ŽALIOJI PIEVELĖ. EILIŲ RINKINYS. PREKĖ 65 centai. 200 ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore. Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais. Jaunuomeniai dovanėlė. Sutaissė Mattas Grigonis. Prekė 75 centai. NAUNAMOS PAS: J. J. PANKKŠTIS & CO. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas.

Verikosele arba netikrasis išsiveržimas, puškai ir visokios odos ligos. Be jokios opeacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

1. DEL TO — Kad jo neskaudanti metoda yra naudojama per jį suviršum 25 metais, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupturos „Specialistus“, kurie ją ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum 12,000 išgydė ligonių, o nekuriu pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO — Jog kožną savo žodį gal pinigiškai ir profesionališkai užtikrinti, kur duoda ligoniui, o budamas tarp jų 25 metus yra gana palindinanti.

G. A. Frintzinger (policmanas) iš Wilkes Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo, 5 metai nenešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams, angliakasys iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo. 5 metai kaip diržą nenešioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

Pasikalbėjimas — ypatiskai ar per pačią.

Atsiųsk adresą ir markę už 2c. tai prisiųsim knygtę su paveikslėliais apie išsiveržimą užpėčytiam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniū.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiųskite ypatiskai ar per telephoną.

227 Bedford Av. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Sveikata Auga!

Kaip išmintingas UKININKAS PATAIKO Į TINKANČIA DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ; kuri gražiai sudysta, puikiai auga ir gausius vaisius atneša, TEIP SUMANUS PROFESIONALIŠKAS DAKTARAS, pažysta gerą ligų, pritaiko atsakančią liekardystę prieš visokių nesveikatų, silpnųjų, kurios pasija vaistus sveikatos, panaikina ligų, užneša išgydymą, sugrąžina pasiję ir išaugina puikią sveikatą ir dratumą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. PHILADELPHIOS M. KLINIKAS bei daktarai tuksandžius žmonių padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų.

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIA TURTAS ŽMOGAUS, BE SVEIKATOS NĖRA LAIMĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitai laike pataliko sergantiems pagelbėti todėl, kad gydo išsyt, o nedaro experimentų ant sergančių. Vyriausias Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanotas. Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatishkoj LABARATORIJŲ Ph. M. Kliniko, atsiųskusiems sutaiso kiekvienam liekardystę iš sveičių gvarantuotų medikamentu, seniausių ir naujusių išradimų, kurios tik aukščiausias mokslas išnado pagelbai žmonių.

Iš daugybės išgydytų štai ką patis žmonės rašo:

GARBINGAS PH. M. CLINICI Praneša, kad liekardystę subalgėm ir esme labai užnėdinti už tikrą pagelbą greitai ir gerą išgydymą. Mano moteris teipat jau yra sveika už ką šuničia širdingiausių padėkavimų. Jūsų patalikoj yra teisinga būdą gerą gydymą, skelbim tarp savo pažystamų, kadangi tik jūs būvite žmonišnis tarmantate. Pasiliekame dėkavodami su moteria A. Antonickas, Iron and Metal Co. So. Richmond, Va.

Mrs. K. Jurevicius, Box 223, Glen Falls, N. Y., teipat šitais kartų dėkavoja, už išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nerviško, didegi kojos, nusilpnėjimo ir sutrisios sveikatos — teipat moterishkoj ligų. Nemaziau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St. Worcester, Mass., Mr. M. FOLAGA, Box 102, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Center St., Freedland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokia būda negalima sutalpuoti.

ISITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada. KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk,

o jeigu toli gyvenai, tad apmėyk savo ligą bei nesveikatą lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tokstantai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes žiniai išgydo ir tokius, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sveičias teip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: p. Chose, malkose, kojos, sanatriose, krutiškos, strėnos, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir neto kraujo, nuo saugžystės seklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių ne'brimo, užkietėjimo, slogos, greitai palisimo, nerviško, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrėtimų slaptų lytiščių ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkias kvėpavimo, nuo perkalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apėditi, bei pelio be pjaunimo be apnėjimo, bet su liekardystės, kurios tuksandžius išgydė. Teipat moteris nuo skaudingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimai žmonių, VYRŲ IR MOTERIŲ. Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba rėlk po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC, PHILADELPHIA, PA.
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 15 ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Užraš. ir Pėnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. Reikalaujant nuo Klinikos dovanai ir skaitytik knyga „Daktaras“.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo kolkolikos metų Brooklyne-New York gyvenoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Plovizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vietasčius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųjų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išnado daugybę speciališkių gyduolių, sutaisytų iš sveičiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekantios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvartymo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c ir \$1.00
Nuo Reumatizmo	50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Gydanti motis	25c
Vaistas nuo vidurių	50c ir \$1.00	Antiseptiškas muilas	25c
Nuo kosulio	25c ir 50c	Antiseptiška motis	25c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c ir 50c	Nuo dusulio	50c
Skilvinės proškos	\$1.00	Proškos del dantų	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Kastorija del vaikų	10c ir 25c
Nuo kojų nuospaudų	10c ir 25c	Nuo viduriavimo	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kraujo Stiprintojas	50c
Nuo persalimo	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Plaukų stiprintojas	25c ir 50c	Nuo plaukų žilimo	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Blakių Naikintojas	10c
Anatharynas plovimui	25c	Karpių Naikintojas	10c
Nuo kirminėlių	25c		

Speciališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devyneros 25c. Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, kaktis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantis per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami Į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusų tautiškas savaitraštis

“RUSKIJ EMIGRANT”

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.

Į Kanadą ir Rosiją

Adresuokit:

166 AVE. A., „RUSSIAN IMMIGRANT“, NEW YORK, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautavę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolėkų, kompasų, kryžiuokų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų

kalbų. Puikiausių armonikų, smūjkų, klarnetų, triubių ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyrtaus. Maldakniungių, visokių gražių popierių laiškams rašyti (gromatom) su puikiaisiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų knianga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazryčių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietes ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščia minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai ir visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignatas Stankus

Jau praslinko apie treją metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphiaj daktaras Ignatas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, sveičias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignatą Stankų, likosi užganėdinti ir platina jo vardą tarpe savo pažystamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra nešimtingas žmogus, arba koksai žydbernishumbugieris, kuris tarnauja apgavimame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai—valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisėgai ir teisma patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisėgą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė ir dydyjį teisma.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavėlijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioji slaptlybė. Aš Marijona Pocienė, 443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgau, turėjau skaudėjimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą einantį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimais ir abėną nusilpnėjimą. Šaukiaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsišaukiau prie daktaro Ignato Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo ir mano namus. Išstariu jam širdingą acin ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., išstariu širdingą acin daktarui Ignatui Stankui už prisuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abėno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jūsų gyduolių teisingai sugrįžta mano sveikata ir dangian gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavonės aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažystamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J., likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimu lakstantį kraują su niežėjimais ant kuno. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Aš Juozapas Vinkevičius, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanford st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Lukoševičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs vilį buti sveiku, bet kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignatą Stankų, jis už pirmo prisuntimo gyduolių mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$2.00 gastičiaus.

Visuomet kreipkitės ypatiskai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus

1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Išryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 10 val. Nedėdienais nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigų.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti pasekmingai.

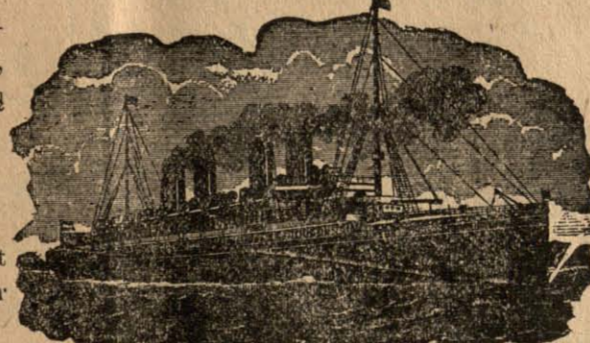
Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigų į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunciam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išaina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinuoja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekinuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietis baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius: Jūs ir jūs draugai esate nuoširdžiai užkvičiami aplankyti mano Liuosą Mokslo čienrę, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New York, N. Y., kur aš laiku parodą dailės ir skulptūros darbių, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdintu švairių kuno dalių kaip sveičias teip ir sergančių.

Jūs čia galite studuoti žmoniškos gimines kilme ir išsilankymą nuo lopšio iki grabulį, ir matyti indomliausios gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisuosius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupių būtu pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra noras sudėti kaip turta į galvą čielam gyvenymai.

Jūs čia galite studuoti pasekmes ligų ir ištyrkimo darbių, perstatomų žmogaus kūdimo modelių. Yra čia prityrę Lietuvos, kurie nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja dėl atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atviam kasdienę podragą su Nedėdieniais ir Šventadieniais, nuo 8-rių iki vidurnaktėi.

JZANGA UZDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

Ar Skaitei Kada Laikraštį „LIETUVA“?

Gal nežinai kur ją gauti?

“LIETUVA”

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dieni, savaitė po savaitė, mėnesis po mėnesio, metas po metų gydanys sergančius lietuvius. Pažiūrėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ligamėtinėje kiritroje ligoje. Kada jums gyvenimas kiritroje nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršliaus — tada vienatinė pagelba yra be užvilktimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškis jums ligų. Gydaui jau per 30 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaip: Netekimą spēkos, užnėdijimą kraujo, tešėjimą kraujo, ligos skėliov, širdies plaučių, kepenų, žarnų, i ks q ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turio didelius ir garsios aparatus Elektrikos ir X—Spindulų q, per kurius matau jūsų vidurinius organus. Ne kiekvies as gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemiškaiki ir mikroskopiskai išstiru kraują ir šlapimą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atiteikite pas garų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.

tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingėdižią knygtę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sil-
daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos
kiekvieno lietuvių stūbelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma-
pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda mūsų knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvienas įgyti tą ŽEMLAPIJĄ ir pamatyti
surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių
exempliorių. Šino adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani Arielka,
elis, porteris, visoki vynai ir kve-
pianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažinę iš ki-
tur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypa

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuoja ir laidotuvų Direk-
torius. Karjeros laidotuviams, vesi-
lioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

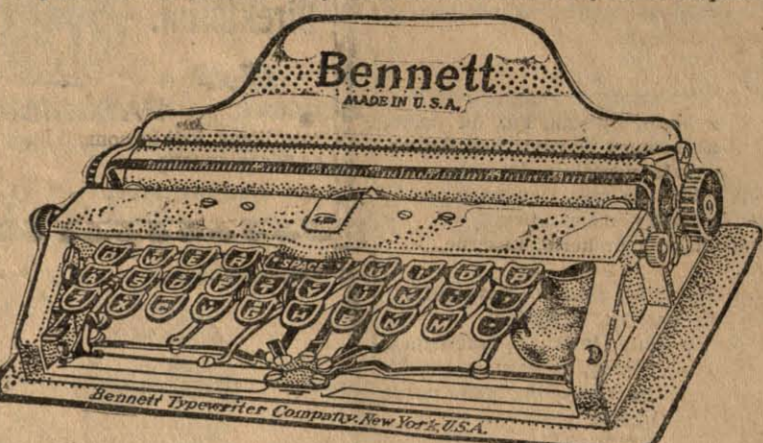
PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai
prižiurima. Užsikite ir persitikrinkite.
Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir dru-
kuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su uni-
versališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės.
Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvir-
to plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierį 8 ir pusės colių
platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu
būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 150 at-
skirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir jį
galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir
reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Geriausias Linimentas arba PAIN EX-
PELLERIS ant svieto nuo visokių gal-
vos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALI-
MO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPRŲ,
SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SU-
KIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pas-
gelbėti, neįsiskok rodos pas kokius ne-
mokintus žydėjus ar kryžiotikus savo
priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pa-
rašyk pas savo ločią vienuolį, reikalau-
damas tikrų, grynų ir gydančių vaist-
— pas

ALBERTA G. GROBLEVSKY,

Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų
gydulojų“, o persitikrinsi, kad neiš-
skleisi veltui ir ant apgavusių savo sun-
kiai uždirbo cento.

Turime gydules nuo visokių ligų, ko-
kios tikrai randasi ant svieto taip del-
senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir
moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau
tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir
Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir
gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas
išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus
pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai
ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant
atsakymo laišku, o niekuomet to nesū-
gailėsi.

Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kari nedėlinis laikraštis
Kraujiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaulėje.

BEINA kas UTARNINKA ir PETNYČIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
POJE Prusose 15 markij.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

BEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių
gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINK-
SMA VALANDA“ ir pilnai užsimoka,
tai abu raštu gauna per visą metų už \$3
in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją
7 sh. 6d. Priek tam pilnai užsimokėję
užsimokėtojai kas metas gauna DOVANĄ
kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

220-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parmankiausiai geležinkelio Europos
keliaujančiams. Linijos sueina prie
Trans-Atlantiskųjų laivų. Nebrangi
perdavineja bagažą ir perveža
pasazičius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausias kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scranton ir Anglijų Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki
traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-
karų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir
Pietvakarių, kasdien.

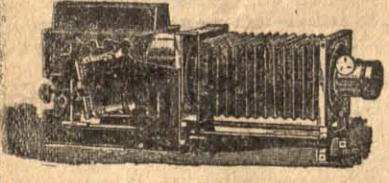
Tarpe visų vietinių Punkty nuola-
tiniai ir parankus susisėsimas.

Artymesnių informacijų apie kai-
mas, traukinių begiojimą, etc., kre-
ipkitės pas savo vie-
tinį agentą arba ra-
šykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Firmutinė Lietuviška Krautuvė
Išdantių Paveikslių Amerikoj.

Užtikome visokių gatunki APERATUS.
Pardodam ir randavojam labai pigiai su vi-
sokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais
nuostabioms mados. Įstak užlaikome suvis
nuostabi filmos. Importytų iš visų šalių
nuostabi, specialiai turime padarę daug Lie-
tuviškų Ilustracijų dėl Dainų, Deklamacijų,
Dokumentų ir Prakeikimų, dirbam ant orderių
labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsi-
mėti šiomis bišniis, reikalaujanti pagelbos
rašykite prie:

American Film Exchange

A. T. Račiunas Mgr.

630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Uodų ir kitokių vabalių įgėlimai, tuojaus pateng-
vinami yra D-ro Richterio Pain Expelleris. 25 ir
50c. kiekvienoje apitkejoje arba išsirašyk tiesiog
F. Ad. Richter & Co.
74 80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Geografijos Vadovėlis

Konkursinis
Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Teisingiausia Lietuvizka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Lai-
vų, keleiviai visados bus užga-
nėdintais.

SIUNČIU PINIGUS
į visas dalis svieto kuo greičiau-
siai ir pagal pinigų kursą. (Sto-
viu po kaucija \$30,000.)

Teiggi Pinigus priimu kurie
nori pasidėti dėl apsaugojimo ir
ant kiekvieno pareikalavimo juos
sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki gė-
rimai, per tai visados svečių pil-
na, kiekvieną draugiškai ir mal-
oniai visados pravažiuna.

P. J. CHMIELIAUSKAS, :
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

NESIRGK. NENUSTOK VILTIES.

Nemokėk dykai pinigų. Iki nepamėginsi pas mane gydytis.

Noriu jus pertikinti, jog esu galėje jus išgydyti, kada ki-
ti neįstengia tai padaryti. Noriu pertikinti, jog mano gydymo
budas yra tinkamiausi ir naujausi, kadangi mano ofise, uži-
mančiam visas lubas randasi geriausios medikaliskos mašinos iš-
rastos mokslinėjų paskutiniuose metuose. Ant galo noriu pertikinti,
jog, turėdamas 40 metų praktiką didžiausiose ligo-
biuose Amerikoj ir Europoj, ir universitetų klinikose, esu vienu
iš seniausių medikaliskose studijose, vienu iš akyliausių ir atsak-
kančiausių, o priegtam vienu iš praktiškiausių daktarų. Mano gy-
dymas yra greitas ir patenkantis, ir kiekvienam prieinantis.

DR. F. T. BROUGH, iš Londono, Anglijoj, Dr. Medicinos ir egz. aptiekorinis.

VYRAI, Iki eisite pas kitą daktarą, pirmą
ateikite pas mane.

MOTERS, nesiduokite daryti operacijų, iki ne-
pamėginsite pas mane gydytis.

Turiu geriausiai įtaisyta ofisa Pensylvanijos valstijoj, kur randasi naujausio
metodos gydymo ir elektriskos mašinos, kurių pirkimas kaštavo tūkstančius
dolerių, priegtam turin savo laboratorija, kur išdirbu geriausias gydu-
les. Turiu savo ofise mašina, madinama X-Ray, kuri yra daktarystės moks-
le viena iš didžiausių išradimų. Su pagelba tos mašinos galima iširti kuog-
eriausiai kiekvieną kūno dalį. Toji mašina yra labai pasekminga gydyme ligų
odos, išberų ir vežio. GYDAU visokias įsisenėjusias ligas: tekėjimą, persėjimą,
kanalė nustoja nuo pirmo gydymo, suputimą gyslių ir atsiradimą vandens
gūšlose. Ofiso valandos paprasose dienose nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėlio-
mis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.

DR. F. T. BROUGH MEDIKALIŠKI OFISAI,
Kinney Namai, South-East, kamps Brood ir Market St., NEWARK, N. J.

„SVYTURYS“ 1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių
rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos
labai naudingas. Prekė 75c., mėš parduodam po 50c.
Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTIS & CO.**

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).
Išbalsamuoja ir laidotuvų Direk-
torius. Karjeros laidotuviams, vesi-
lioms ir krikštynoms. Lietuviai, kre-
ipkitės reikale pas lietuvių.
Mano gyvenimo ofisas atdaras diena
ir naktį.
213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Geriausia lietuviams užėiga pas JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gard Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.
74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupe-
stingą ir artistiską išdirbimą
**KARUNŲ, ŠARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSALKINIŲ
LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.**

Turiu už garbę apreikšti guo-
dotiniams Kunigams ir guodotinoms
Draugystėms, kad aš dirbu visus
augščiau pamintus daigtus PI-
GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR
GERIAUSIAI, nes per daugelį
metų užsimdama išdirbiniais įgi-
jau geriausia praktika ir dėl to
galiu viską padirbt pigiau ir ge-
riau negu kiti fabrikai.
Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mitingams, ve-
selijoms, teatrums ir baliams.
Gardi degtinė, šviežias alus,
kvėpią cigarai, skanus užkan-
džiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Telephone, 1102 W. m. s. b. g. h.
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metų Skrytias Viršininu, Inspektori-
um Sovienųjų Valstijų Immigracijos; turi
visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor,
Solicitor ir Counselor-at-Law. Vėda visokias
bylas (provas) visuose teismuose ir d parta-
mentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipki-
tis laišku, pildant iras su ženkliu atsakymu.
Vedimui svarbių byjų ir reikalų, pribuna
ypatiskai į visas Valstijas ir miestus su lyz-
pareikalavimu. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
vyys advokatas pabaigęs Pensylvanijos
Universitetą), užsiima varymu
provų visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet
Building, kampo Public Square ir
North Main Street, WILKES-BARRE,
PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Gerai darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.